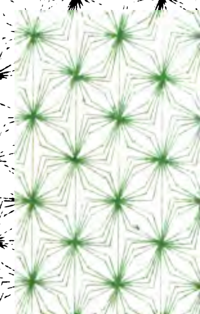
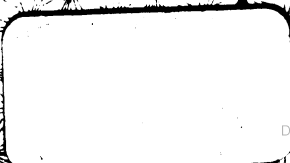
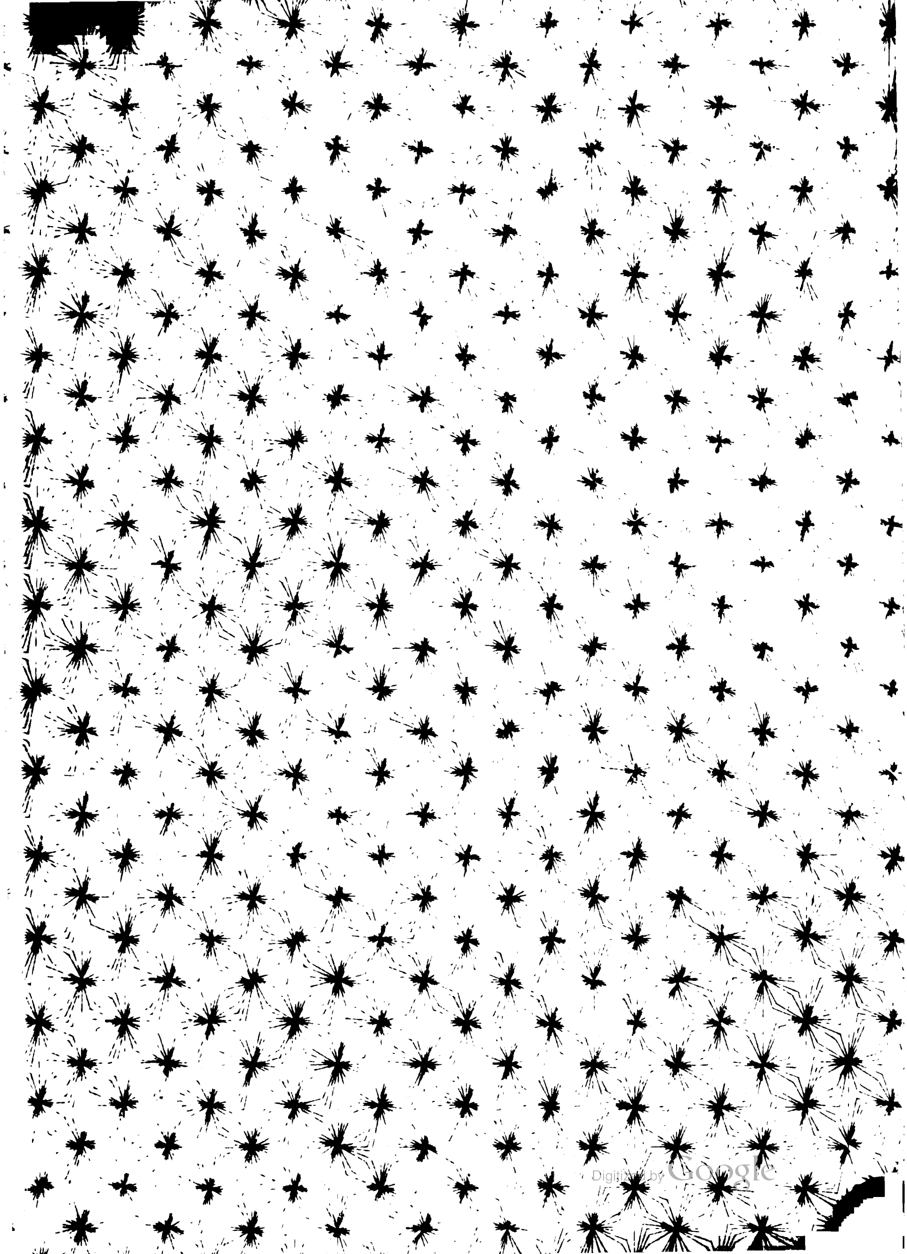
DEN SJUNGENDE MAND

JOHN ANDERSON PUB. CO.

Den sjungende Mand

paa

Sjø og Land

indeholdende et

Udvalg af Folkeviser og Sange

til Nytte og Fornøielse

14de Tusinde

CHICAGO
JOHN ANDERSON PUB. CO.
EIERE SKANDINAVENS BOGHANDEL
1907

HARVARD
COLLEGE
LIBRARY

Indhold.

Digitized by Google

Forerindring.

Tidt naar Mismod mørknet har Mine Yndlings-Glæder,
Naar mit Sind uroligt var, Faa Ting mig adspreder:
Fandt jeg dog i Sangen Trøst, Naar den venligt lyder;
Skjønt hel simpel og med Brøst, Den dog Hjertet fryder.

Derfor har jeg samlet nu Disse kjendte Sange,
Som jeg fro og glad ihu Sjunger mange Gange.
Ei det er mod Herrens Bud, Vi os her fornøie,
Naar vi glæde os i Gud Og har ham for Øie.

Sjunger derfor Pige, Dreng, Sjunger Mand og Kone
Liflig gjennem Skog og Eng! Glad lad Sangen tone!
Følge Pauli Ord I maa: Prøver, hvad I finde!
Gjemmer kun det Gode, saa Det ei gaar af Minde.

Sjunger Heltens Daad paa Sjø, Som til vore Fædre
Sagde: Seire eller dø!" Ham med Sang I hædre!
Tappert kjæmped han og slog Djærvt for Fædrelandet,
Og med Seier hjem han drog — Tordenskjold er Navnet!

Hører Sjømands Lod paa Sjø Mellem Skjær og Banker!
Skilt fra Hjem, fra Ven og Mø Han paa Havet vanker,
Hvor han ensom, kummerfuld Gud om Hjælp anraaber.
Og hvis han er tillidsfuld, Faar han, hvad han haaber.

Hører Fangens Klageraab Fra det skumle Fængsel!
Ak, han sukker uden Haab! Blir ei fri sin Trængsel.
Angerfuld han bryder ud For sin Bøn at sende
Til Barmhjertighedens Gud: "O min Nød du ende!"

Her du unge kristne Ven Kan Advarsel tage,
Saa du ser til Maalet hen I din Vandrings Dage.
Fly for Lasten! sky dens Bøn! At dig Gud kan øve
Frit i Dyd saa underskjøn, Intet dig kan røve.

Her og Falskhed skildret er, Og Bedrag tillige,
Mod den Ven, man havde kjær, Men igjen mon svige.
Dog—at Baandet var en Ed Mellem Mand og Kvinde,
Der holdt Stand til Gravens Bred, Vil du her og finde

Far nu vel du lille Bog! Lad dig kun tilskue!
Søg ei Ro i mørken Krog Hist i Bondens Stue!
Virk paa Sangens Vinge Fryd, Fryd, som ei forsmaaes,
Derved blir du Husets Fryd—Og mit Ønske naaes.

Giv dit Indhold Luft paa Land, Helst naar Plogen ganger.
Nyn et Kvad paa Strand, paa Vand, Naar man Fisken fanger.
Væk til Flid og Munterhed! Fort da Tiden glider,
Saa den Unge af ei ved, Hvor hans Arbeid skrider.

Ei de Gamle glemmes maa, Der du dig og melde!
Men du bør dig skynde paa, Snart kan Dagen helde.
Kanske du dem bringe kan Mangt fra Ungdoms-Dage,
Som dem nu ved Gravens Rand Glæder lidt, skjønt fage

Naar al Sang forstummet er, Og er endt al Møie,
Naar vi træt af Striden her Lukket har vort Øie:
Gid vi da i Engles Kor Med forklaret Tunge
Hist, hvor Alles Fader bor, Zions Sang maa sjunge!

I. Historiske Sange.

Hakon Jarls Død.

De Nætter ruge saa lange og sorte,
Syvstjernen skimter saa mat,
Ud stormer Vinden fra Himmelens Porte,
Fælt knager Granen i kolde Nat.
I Offerlundene Blæsten tuder
Om mosgro'de Støtter af Valhals Guder:
"Vor Tid er forbi!
Snart synke vi!"
Den rasler og styrter, den blodige Sten,
Og knuser omliggende Offerben!

Den gothiske Stenmasse kneiser,
Brunrødlig, skummel i Maaneglans;
I mørkeblaa Luft sit Spir den reiser,
Om Muren Døbninger rangle i Dans.
Fra lange Blyvinduer en Straale iler
Til Alterets Krucifix og smiler:
„Du seirer vist,
Du hvide Krist;
Snart skal den vilde, nordlige Zone
Reie sig for din Tornekrone!"

Olaf Trygveson lander i Norge,
Brat synger han Messer paa hviden Strand!
Fra skumle, sydlige Borge
Bringer han Munke til Klippeland.
Alt mer den kristne Tro sig udbreder;
Men mægtige Hakon Bønderne leder.
    For gamle Tro
    I Fædrebo
De møder Olaf med tapper Ære —
Men Konningen splitter de samlede Hære.

Høit galer Hanen ved Midnatstide;
Jarl Hakon slagter sin Søn.
Han drager den rygende Kniv af hans Side,
Synker i Lunden og gjør en Bøn:
"Kriste! Forstyr ei de straalende Aser!
Tag dette Offer, mit Hjerte raser!
    Og giv os Held!
    Forlad vort Fjeld!"
Men Uglen flagrer paa Rotas Bryst
Og tuder med dæmpet, varslende Røst.

Korsbannerne vildt i Ætheren vælte,
De lyne, de lyne afsted!
Hoit opflammer Luren de kristne Helte,
Hvor Olaf stevner, er Lykken med.
Foran dem bæres Verdens Befrier,
Rundt om lyde Salmer og Litanier;
    Med korsdannet Sværd
    Han fører sin Hær.
Foran ham ile de seirende Rygter!
Forladte Hakon fnyser og flygter.

Afsted paa den vrinskende Ganger han traver,
Den stanser ved Gaulaa, med Skum bedækt.
"Blev alle Normænd end feige Slaver,
Saa skjænder jeg ei min ældgamle Slægt."
Med Taarer sin sidste Ven han dræber;
I Gangerens Blod han sin Kjole klæber.

"Nu tror du mig død!
At mit Blod her flød;
Men Olaf! giv Tid, jeg har Kjæmper i Nord,
Og paa min Side strider Tyr og Thor."

Saa knitrende vrede hans Øine skule;
Han iler til grantække Fjeld,
Og skjuler sig i en skummel Hule
Med Thormod Karker, sin frigivne Træl.
En rygende Fyrrespaan Hulen oplyser.
Der sidde de tause, Trællen gyser!
Den ene ei tror
Den andens Ord.
Fælt stirrer Trællen paa Jarlen hvid;
Dog slumrer han ind ved Midnatstid.

Da hvisler det sagte i Hulens Mørke,
Og Asa, Hermod for Hakon staar.
"Guderne sætte Lid til din Styrke!
Giv Olaf Kristen sit Banesaar!
Guldtaarer den yndige Freya græder,
Ha, skal en sydlig, korsfæstet Misdæder
Forstyrre os her?
Gaa, sving dit Sværd.
Med Olafs Blod vor Altre bestænk!
Da skal du sidde paa Valhals Bænk."

Saa taler den røde Skygge og svinder,
Men Trællen vaagner forfærdet op.
"Jesus stod for mig med smilende Kinder,
Og pegede paa din blodige Krop!"
"Ha, usle Slave! frygt Tordnerens Torden!
Hvi bliver du bleg og sort som Jorden?
Formaster du dig
At forraade mig?"
"Nei!" gyste Trællen med frygtende Siud,
Og udmattet slumrede Jarlen ind.

Men underlig fælt han smiler i Drømme,
Og Karker ræddes ved dette Syn.
"Hvi saa jeg ham nylig i Blod at svømme!
Hvi trækker han saa med det høire Bryn?
Han er dog en Røver, som Norge skjænder.
Welan, i hans Blod jeg toer mine Hænder.
Til Olaf jeg gaar
Og en Guldkjæde faar!"
Saa hvisker han bleg i den sorte Grube.
Og stirrer — og udskjærer Jarlens Strube!

Høit Lurene skralde fra nærmeste Fjelde,
"Her er han! her flygted han hen!"
Som Fossen med brusende, knusende Vælde
Indbryder Kong Olaf med sine Mænd.
Brat Hakons Træl Hellebarderne dræbe
Og Olaf skuer med smilende Læbe
Tæt ved sin Fod
Hakon Jarl i Blod.
"Den ypperste Hedning faldt! jeg er hevnet.
Ved hans Død er Vankundigheds Forhæng revnet!"

Det ruller i Horisontens Himmel
Og sagtelig skjælver Hav og Jord.
De gamle Guders brogede Vrimmel
Forsvinder og kommer ei mer til Nord.
Istedetfor Lundens ærværdige Minder
Man idel Kirker og Klostere finder.
Kun hist og her
Man fjernt og nær
En Høi og en opreist Kampesten skuer,
Som Minder om Oldtidens slukte Luer.

Sjøhelten Alf.

Mel.: O, hører I Sjømænd, som pløie.

Du Sjømand, som ei la'r dig skræmme
Af Stormen og Bølgernes Gang,
En Vise jeg nu vil istemme;
Giv Agt paa min gammeldags Sang!
Hvis du mig opmærksom vil høre,
Og bli'r den, jeg synger om, lig,
Saa kanske jeg ogsaa vil gjøre
Med Tiden en Vise om Dig.

Herr Alf var saa modig en Herre
Paa Norges den bjergfulde Kyst;
I Striden han søgte sin Ære,
Og Hjertet sad høit i hans Bryst;
Han agted ei Skjær eller Vinde,
Sit Sjømandskab Helten forstod;
Han mødte den mægtige Fiende
Og ingen Tid isned hans Blod.

Men derfor saa tog han sig vare
At seile med En, som var ræd;
Han aldrig, naar han skulde fare,
Tog nogentid Krystere med;
Og hvis han kom efter en Slyngel,
Saa lod han ham gaa overbord,
Saa aldrig i hans Tid den Yngel
Blev kristelig stedet til Jord.

Saa reiste han tredive Gange
Mod Fienden til Orlog og Slag;
Til Slutningen bleve de bange,
Saasnart de kun skimted hans Flag;
Thi de ved Erfaring alt kjendte,
At Seier ledsaged hans Navn;
Han kjæmped og entred og vendte
Beladet med Bytte til Havn.

Som engang han efter sin Maade
Til Orlogs var taget fra Land,
Han mødte en Sjørøverflaade,
Herr Alf og hans tredive Mand.
De havde vel tredive Skibe,
Men han og hans Folk havde Mod,
Og Lykken kun sjelden i Knibe
Behjertede Sjømænd forlod.

Herr Alf farer frem som han pleier,
Og raaber med glædelig Røst:
"Hei, Karle, her har I en Seier,
Som vel kan fortjene en Dyst!
Lad se, at I ikke forglemme
Den Leg, I har øvet Jer i;
Frisk! lad de Hallunker fornemme,
At de, som de møde, er Vi."

Saa slog de saa raskt som de kunde;
Fem, sex de af Skibene tog,
Tolv, tretten blev boret tilgrunde;
De andre paa Flugten de jog.
De sang, mens de sloges, og ladte
Med Penge og Guld deres Rum,
Saa modige Kursen de satte
Til Havnen did, hvorfra de kom.

Men før de fik Landet i Øie,
Frembryder et græsseligt Veir,
Som Fjelde gaa Bølgerne høie,
Og Kjølen stod fast paa et Skjær,
I Bjælker og Planker det knager,
Og Masten er slængt overbord,
Hvert Øieblik Stormen tiltager,
Herr Alf tager derpaa til Ord:

"Kom Folk! vi i Havet maa slænge
Det Guld, som vil blive vor Død;
Snart Bølgerne gjennem vil trænge
Snart synke vi for deres Stød."
"Hvad" svartes, "vi skulle ombringe
Den Skat, vi har kjøbt med vort Blod?
Tolv af os i Sjøen maa springe,
Og derom maa strax kastes Lod."

"Godt," svarte en Anden, "vi sloge
For Alf og vor Pige, og vandt;
Om Bølgerne Lønnen borttoge,
Hvad var da den Fordel vi fandt?
Men Ære og Løn vi begjærte,
Og begge jo blev os til Del;
Hvi kaste da Lod; vi har Hjerte;
Jeg selv er den første — Farvel!"

Rask han overborde sig kaster
Og spotter den Bølge saa vred,
Med Sang strax en Flok til ham haster,
Og lettet fløi Kjølen afsted.
Herr Alf vil dem holde tilbage;
Men Helte ad Døden kun ler;
Det blev nu hans eneste Klage,
At han sine Folk var saa kjær.

Hvad synes vel Eder om disse,
Som Døden saa ringe ansaa?
Fortjente de ikke en Vise?
Og gad I fortjene den saa?
Ifald I tør tugte en Fiende,
Saa har jeg alt lovet Jer en.
For jer og jer Konge I vinde,
Om I gaa i Døden som Mænd.

Den engelske Kaptein.

[Et Billede fra 1807.]

"Kan Retten tolkes med større Fynd,
End naar man tolker den med Kanoner?
Og tør vel nogen det kalde Synd,
Hvad Fyrster gjør for at vinde Throner?"

Fra Kullagunnarstorp de Svenske saa
I Kattegattet spredt en engelsk Flaade.
Hvorhen den stærke Sjømagt skulde gaa,
Det var for dem, det var for os en Gaade.
Fra Kronborg saa man med forbauset Blik,
At ud for Sundet stansed Seilerskaren —
En Anelse henover Danmark gik,
Man skimted nu, men frygted ikke Faren.

Der laa for Anker nu med Reb om Seil
De tætbefolkede, de hule Masser,
Med Selvtilfredshed saa i Havets Speil
Afmalet sig de gyngende Paladser.
Ombord ud efter Fienden stirred man,
Uroligt tede sig de blaa Matroser:
En Sjømand er jo dog i hvert et Land
En Ven af Laurbær og de røde Roser.

Paa Orlogsmanden, hvor det største Flag,
Storadmiralens, vaied stolt fra Masten,
Der blev, dengang det gryed blot ad Dag,
Blandt Officererne saa travl en Hasten.
Den tæt forseglte Ordre skulde nu
Af Chefen brydes — spændt man vented Talen —
Lord Gambier brød den med nysgjerrig Hu,
Og alle stirred hen paa Admiralen.

"Seil did," saa lød det barske Kongebud, —
„Hvor Danmark har sin Flaade trygt i Rheden!
Hvad der I se, bring det af Havnen ud,
Brug Krigen vel, dog tilbyd stedse Freden.

De Danske tømret har saa fast en Borg,
Før os en Anden muligt turde komme —
Grib rask kun til, — saa byder Kong Georg, —
Belønning faa's, naar Slaget vel er omme."

Høit løb nu fra det rummelige Dæk
Det hele Mandskabs vilde Hurraraaben;
I beget Fjæs saa's ikkun glade Træk, —
Til Ry og Plyndring stod nu Alles Haaben.
Kun En af alle hine Mænd ombord,
Kun En tog ikke Del i Mængdens Glæde, —
En ung Kaptein — men bad med jevne Ord
Om Lov frem for sin Chef at turde træde.

"Herr Admiral!" — saa tog til Orde han —
"Jeg var kun Purk, da jeg paa Dybet seiled:
Ved Abukir, paa Nelsons Orlogsmand,
Som Femtenaarig jeg til Æren beiled;
Hist i Vestindien mangen vild Korsar
Jeg greb og hang ham lystigt op i Galgen;
Man ridsed ved Trafalgar mig et Ar, —
Men det er skjult af Ordner og Medaillen!

"Hvad England virked mod den franske Stat,
Historien med Stolthed det opskriver;
Hvad jeg har mod den listige Pirat
Udøvet, øved jeg med munter Iver;
Med Lyst jeg raabte: Gud og Kong Georg!
Hvergang jeg fyred paa Napoleons Brigger, —
Men her jeg næsten græde maa af Sorg:
Paa Røveri jo nu vor Flaade ligger!

"Jeg svor at følge troligt Englands Flag,
Til Dødens Sved omperled denne Pande,
Men jeg har ment: i aabent, ærligt Slag, —
Ei loved jeg, at ville overmande!

Falsk viser Politikens Dieglas, —
Matrosen ledes sikkert af Magneten,
Han bruger Retsinds ærlige Kompas,
Guds Stjerner viser Længden ham og Breden!"

"Dog aldrig skal det siges, at jeg brød
Den Ed, jeg svor, min Vimpel at forsvare:
Jeg har forsvart den ærligt til min Død —
Her er for Æren, ei for Flaaden Fare!
Seil I! Jeg lyder ikke Kongens Bud,
Men gaar paa andre Eventyr og Reiser, —
Der staar i Skriften: Du skal lyde Gud
Mer selv end du skal lyde Romas Keiser."

Og dermed styrted han sig overbord; —
Kald ham nu Sværmer eller kald ham Drømmer, —
Igjennem Vandets Masse hurtigt for
Tilbunds i Kattegat den gjæve Svømmer.
Der — i det hemmelighedsfulde Dyb,
Hvor aldrig der af Stemmer høres Klangen, —
Blandt vaade Planter, mellem hæsligt Kryb,
Krampagtigt bored han sig ned i Tangen.

Og Flaaden styrede mod Kjøbenhavn. —
Fjernt fra det Sted, hvor Slaget skulde stande,
Laa han, Kapteinen, — ukjendt er hans Navn, —
Et vandkoldt Lig, skjult af de sorte Vande,
Til Strømmen drev ham op og svenske Mænd
Paa Fiskertog i stjernefulde Nætter
Ham fandt, bar ham i Baad til Stranden hen,
Og rasled om den Dødes Epauletter.

Paa Skaanes Kyst, lidt nord for Helsingborg,
Ved La Gardies berømte Grevesæde,
Han jordet blev foruden Graad og Sorg, —
Paa en nedtrampet Grav nu Maager træde.

Dog stundom skal en luftig Skygge der
Fra Pletten stirre vildt udover Sjøen, —
Ham er det, som i hvide Maaneskjær
Vil bort, vil hjem, vil hist til Stenkulsøen!

Skottertoget 1612.

Herr Zinklar drog over salten Hav;
Til Norrig hans Kurs monne stande,
Blandt Guldbrands Klipper han fandt sin Grav;
Der vanked' saa blodig en Pande.

Herr Zinklar drog over Bølgen blaa
For svenske Penge at stride.
Hjælpe dig Gud! du vísselig maa
I Græsset for Normanden bide!

Maanen skinner om Natten bleg;
De Bøver saa sagtelig trille.
En Havfru op af Vandet steg,
Hun spaa'de Herr Zinklar ilde.

"Vend om, vend om du skotske Mand!
Det gjelder dit Liv saa fage.
Kommer du til Norrig, jeg siger for sand,
Ret aldrig du kommer tilbage."

"Led er din Sang, du giftige Trold!
Altidens du spaar om Ulykker.
Fanger jeg dig engang i min Vold,
Jeg lader dig hugge istykker."

Han seiled i Dage, han seiled i tre
Med alt sit hyrede Følge.
Den fjerde Morgen han Norrig fik se,
Jeg vil det ikke fordølge.

Ved Romsdals Kyster han styred til Land,
Erklæred' sig for en Fiende.
Ham fulgte fjorten hundrede Mand,
Som alle havde Ondt isinde.

De skjændte og brændte, hvor de drog frem,
Al Folkeret monne de krænke;
Oldingens Afmagt rørte ei dem,
De spotted den grædende Enke.

Barnet blev drabt i Moderens Skjød,
Saa mildelig det end smiled;
Men Rygtet om denne Jammer og Nød
Til Kjærnen af Landet iled.

Baunen lyste og Budstikken løb
Fra Grande til nærmeste Grande;
Dalens Sønner i Skjul ei krob,
Det maatte Herr Zinklar sande.

"Soldaten er ude paa Kongens Tog,
Vi maa selv Landet forsvare.
Forbandet være det Niddings=Drog,
Som nu sit Blod vil spare!"

De Bønder af Vaage, Lesjø og Lom,
Med skarpe Øxer paa Nakke,
I Bredebygd tilsammen kom,
Med Skotten vilde de snakke.

Tæt under Lide løber en Sti,
Som man monne Kringen kalde, —
Laagen skynder sig der forbi;
I den skal Fienderne falde.

Riflen hænger ei mer paa Væg,
Hist sigter graahærdede Skytte!
Nøkken opløfter sit vaade Skjæg,
Og venter med Længsel sit Bytte.

Det første Skud Herr Zinklar gjaldt;
Han broled og opgav sin Aande.
Hver Skotte raabte, da Obersten faldt:
"Gud fri os af denne Vaande!"

"Frem Bønder! frem, I norske Mænd!
Slaar ned, slaar ned for Fode!"
Da ønsked sig Skotten hjem igjen.
Han var ei ret lystig tilmode.

Med døde Kroppe blev Kringen strød,
De Ravne fik nok at æde.
Det Ungdoms Blod, som her udflød
De skotske Piger begræde.

Ei nogen levende Sjæl kom hjem,
Som kunde sin Landsmand fortælle,
Hvor farligt det er at besøge dem,
Der bo blandt Norriges Fjelde.

End kneiser en Støtte paa samme Sted,
Som Norriges Uvenner mon true.
Ve hver en Normand, som ei bliver hed,
Saa tidt hans Øie den skuer!

Peter Tordenskjold.

Mel.: Dagen viger og gaar bort.

Jeg vil sjunge om en Helt,
Som var af den ægte Belt,
Om en Herre kjæk og bold,
Om vor tapre Tordenskjold.

Ham Naturen dannede
Til saa stor en Tjeneste,
Til saa megen Nytte for
Begge Rigerne i Nord.

Denne Krig en Lynild fik
Ved vor fjerde Frederik.
Da de Svenske tænkte at
Vinde Landet som en Skat.

Han, som Torden var i Krig,
Stred saa kjækt og tapperlig;
Imod Svenskens Magt og Vold
Var han ret en Tordenskjold.

Han var modig, munter, kjæk,
Fienden han jaged væk;
Han sin Tapperhed og Flid
Viste udi Krigens Tid.

Han var ikke feig og sky,
Han var født i Trondhjems By;
Raadmand Johan Wessel var
Den, som hannem avlet har.

Samme Fader avlede
Atten fulde Sødskende:
Døttre sex og Sønner tolv,
En af dem var Tordenskjold.

Da han vorte og var ung,
Var hans Skjæbne noget tung;
Thi han lidt ustyrlig var,
Hvilken Syge Flere har.

Bogen han ei lære vil,
Haandværk sattes han da til;
Dette dog anstod ham ei,
Men han tog en anden Vei.

Kongen var i Trondhjems By,
Da var Leilighed at fly;
Han da reiste uforsagt,
Kjøbenhavn stod i hans Agt.

Allerførst blev han Lakei;
Dette huede ham ei.
Han da Sted paa Holmen fik
For at lære Sjømands-Skik.

Siden til Ostindien
Gjorde han en Reise hen;
Alle ham da Prisen gav,
At han holdt sig kjæk og brav

Han til sin Forfremmelse
Kom blandt Sjø-Kadetterne.
Styrmandskunsten lærte han;
Dette stod ham herlig an.

Han som Styrmand gaar da hen
Til Ostindien igjen;
Ved hans Hjemkomst var forkyndt
Krig mod Sverrig og begyndt.

Han sig i Sjø-Rullen skrev
Og Sekunde-Løitnant blev;
Tordenskjold han fik da Mod,
Thi hans Hu til Krigen stod.

Al hans Mandom og Bedrift
Kan ei staa i dette Skrift;
Men jeg vil for Læserne
Skrive det Fornemmeste.

Første Gang han fangede
Priser ved Guldholmene.
Sendte dem til Kjøbenhavn
Og lod melde der sit Navn.

At han skulde staa sig brav,
Baron Løvendahl ham gav
En Galei at seile med,
Som var ny og vel udred.

Næste Dag, som fulgte paa,
Lod han ud ad Sjøen staa.
Hvor den svenske Kaper drev,
Som ie strax hans Fange blev.

Atter han paa Sjøen drog,
Hvor han tvende Skibe tog;
Mellem Møen og Trolleborg
Kom han i Betryk og Sorg.

Orlogsskibe ser der drev,
Han af dem omringet blev;
Han var da bested i Nød,
Men sig dog fra dennem skjød.

To Fregatter blev dernæst
Udi Søen af ham kvæst;
Naade han hos Kongen fandt
Og blev Kaptein=Løitenant.

Engang paa den svenske Strand
Gik han med sit Folk iland,
Da de svenske Ryttere
Hannem der omringede.

Han med Kaarden hug da til
Svensken, som han fange vil,
Hug ham Haanden ganske af,
Den han savned til sin Grav.

Tordenskjold i Sjøen sprang,
Kuglerne omkring ham sang.
Svømmede til sin Fregat,
Saa de fik ham ikke fat.

Atter han i Slag da kom
Med en svensk Fregatte, som
Var hans Overmand i Magt
Og ham vilde ødelagt.

Tordenskjold da skjød saa fort,
At den Svenske maatte bort,
Kunde neppe føre Seil,
Saa hans Anslag slog ham feil.

Kongen blev ham da saa god
For hans uforsagte Mod;
Kaptein han derpaa blev
Og fik sit Bestallingsbrev.

Efter megen anden Strid,
Troskab, Tjeneste og Flid.
Blev han som en tapper Mand
Dragen op i Adelstand.

Peder Wessel var hans Navn:
Men til Tegn paa alt det Gavn,
Som han gjorde danske Folk
Blev han kaldet Tordenskjold.

Han end mere Naade fandt
Han blev General-Adjutant,
Over Kongens Flaade gik;
Tvende Skibe fangne fik.

Strax han høier' steg end før,
Gjøres nu til Kommandør,
Faar en Guldmedaille
For den Troskab han lod se.

Danske Skibe ser han da
Tog de Svenske straxen fra,
Dernæst mod en Hukkert gik
Og den samme fangen fik.

Han nu fuld Kommando faar
Over Nordsjøen og gaar
Tappert mod de Svenske frem,
Skibe tolv fratager dem.

Fanger og en Kommandør
Og en anden Officer,
Præst og Brudgom sammested,
Tvende Kvindfolk ogsaa med.

Da Kong Karl den Tolvte faldt,
Og ham dette blev fortalt,
Han sig da forsyner med
Fuldt Beviis og drog afsted.

Han til Kongen bringede
Denne gode Tidende.
Kongen gav ham mere Magt,
Gjorde ham til Schoutbynacht.

Imod Gøteborg han drog,
Den beleirede og tog
Svensken fire Skibe fra,
Vel fornøiet blev han da.

Marstrands Fæstning speider han,
Og beser den hele Plan;
Han forklædte sig og gik
I en svensk Habit og Skik.

Listig var han og polisk,
Gik omkring og solgte Fisk;
Tordenskjold var kjæk i Sind
Tager straxen Byen ind.

Han da Brev til Kongen fik,
Lod han vide, hvor det gik
Da fordi han dette drev,
Vice-Admiral han blev.

Da han denne Ære faar,
Var han ni og tyve Aar;
Tjenesten han kom udi
Sytten hundrede og ti.

Jeg nu kort fortælle vil,
At han steg i ti Aar til
Saadan høi og myndig Stand,
Blev saa stor en Adelsmand.

Vil jeg gjøre Regning paa
Alle Skibe, store, smaa,
Som han ene fangede,
Bliver det halvhundrede.

Siden han ei Manddom drev,
Saasom Freden sluttet blev;
Manddom nok saa kort en Tid,
Ære nok for tapper Flid.

Da i Landet var nu Fred.
Tordenskjold vil strax afsted;
Udenlands han reiste da,
Men han kom ei langt herfra.

Han i Tyskland kom i Strid
I en ulyksalig Tid.
Med den svenske Oberst Stahl,
Som ham Livet lumsk frastjal.

Denne Stahl i en Duel
Stak vor Tordenskjold ihjel;
Dette Mord dog hævnet blev,
Thi en Danskmand det bedrev.

Men da Krigen Ende fik,
Hastigt han af Verden gik;
Han i Holmens Kirke staar;
Men hans Ære ei forgaar.

Fredrikshalds Beleiring.

Kong Karl laa med en mægtig Hær
For Fredriksſten;
Men tapre Fredrikshald ham er
Til megen Meen.
Hver Borger lagde Værktøi hen
Og greb til Sværd..
Og kjække Peder Kolbjørnſen
I Spidſen er.
Saa ſtride de Normænd for Norge.

Thi vendte Karl ſin Magt ſaa gram
Mod Fredrikshald;
De Borgere da mødte ham
I ringe Tal.
Men disſe ſlog ſom norſke Mænd
For elſkte Hjem,
Og det var Peder Kolbjørnſen,
Der førte dem.
Saa ſtride oſv.

De Normænd hugge tunge Hug
Blandt Fienderne,
Og Svenſken ſank ſom moden Rug
For Høſtkarls Le;
Men ſtærkeſt Høſtkarl trættes dog,
Saa gik det her;
Saa mange end de Norſke ſlog,
Der alt kom fler.
Saa ſtride oſv.

Thi fly'de de for Overmagt,
Som Normænd fly;
De drog kun bort for uforſag
At ſlaa paany;
Kong Karl nu over Sines Lig

Sig baned Vei.
Og Byens Herre tro'de sig,
Men var det ei.
Saa stride osv.

Hans Folk fandt Død i hver en Vraa,
Hvor de drog frem,
Thi allevegne Normænd laa,
Og hilste dem;
Da sendte Karl saa lidet fro
Til Fredrikssten.
Og bad, han jorde maa i Ro
De Faldnes Ben.
Saa stride osv.

Men kjække Normænd ingen Tid
At spilde har;
Selvbuden er han kommen hid,
Fik Karl til Svar;
Nu maa vi se, at vi igjen
Ham ud kan faa.
Og det var Peder Kolbjørnsen,
Der svarte saa.
De Normænd de stride osv.

At sætte egen By i Brand
De ile hen;
Og den, der først sit Hus stak an,
Var Kolbjørnsen!!
At slukke Ilden Fienderne
Vil stimle hen,
Men Kugler føg saa tykt som Sne
Fra Fæstningen.
De Normænd osv.

Høit blusser da mod Skyerne
Den Lue rød,
Saa svenske Kongen ret kan se
Hans Heltes Død.

Da sanded han Herr Peders Ord,
Hans Folk vil hjem;
Men Helten Steen stod udenfor
Og modtog dem.
De Normænd osv.

Og herlig blussed Fredrikshald
Blandt Lig og Blod;
Oplyste stolt de Svenskes Fald
Og Sines Mod.
Og aldrig brændte nogen Baun
Saa skjøn som den!
Og aldrig uddø skal dit Navn,
O, Kolbjørnsen!
Saa stride de Normænd for Norge.

Nils og Jens Juul.

Mel.: Kong Kristian stod.

Niels Juul gav Agt paa Stormens Brag:
"Nu er det Tid!
Heis op, heis op det røde Flag
Og slaa paa Gothen Slag i Slag!
I Luften spræng, og sænk i Kvag!
Nu er det Tid!
Før Solen daler, den idag
Skal skue Fiendens Nederlag
I Strid!"

Jens Juul gav Agt paa Stormens Brag:
„Ei er det Tid!
Først op mod Vinden dette Slag,
Saa har du den og Solen bag;
Da heise du det røde Flag!
Da er det Tid!

Vel bier Solen til idag
Den skuer Gothens Nederlag
I Strid."

Nils Juul i Valgen støder ind
Det blanke Sværd;
Af Kamplyst blusser Heltens Kind;
Dog tæmmer han det raske Sind,
Og styrer op mod Sol og Vind,
Sin tunge Færd.
Han lønligt ser mod Kjøge ind;
Thi Kongen paa dens Tempeltind
Er nær.

Jens Juul sig over Axlen saa
Mod Sjællands Kyst.
Hvor Fiendens stolte Snekker laa,
Alt som en Skov paa Bølgen blaa:
"Nu, Nils, nu er det Tid at gaa
I blodig Dyst!
Lad nu kun ned for Vinden staa
Og alle dine Gutter slaa
Med Lyst!"

Da slog Nils Juul saa haardt og fast
Paa Fædrevis;
For Kugleskud og Bombekast
Nedstyrted fiendtlig Speil og Mast;
Saa mangt et dristigt Hjerte brast
Og blev til Is;
Hist fløi de bort i Hui og Hast,
Her give de dig Skib og Last
Til Pris

Den Tvillinggren af Kjæmperod
Sei'rskransen bandt. —
Besindighed og Heltemod
I Faren hos hverandre stod,

Skjøndt strømmevis det ædle Blod
Paa Dækket randt;
Men Broder fast hos Broder stod
Med Sværd i Haand, og Fod ved Fod
Og vandt.

Slaget ved Tripolis i Aaret 1797.

Nu ere vi komne i fremmede Lande
Alt under den tripolitanske Kyst,
Kom Brødre! lader os alle stande
At stride for Konge og Land med Lyst,
:,: Og sætte Tyrken saa haardt i Klem,
At vi kan gaa med Seier hjem. :,:

Den tyrkiske Mand han vil udsuge
Det danske Blod udaf vor Krop,
Han vil jo Skibe og Penge have
Og tage vores Sjøfart op.
:,: Men det skal han dog aldrig faa;
Vi heller vil med hannem slaa. :,:

Nu Tyrken skal os ikke skrække,
Men vi ham møde skal i Slag,
Ja, vi skal slaa som danske Helte
Alt under Briggen "Sarpers" Flag,
:,: Og udgyd hver en Draabe Blod
Alt for Kong Kristian saa god. :,:

Vor Skibs-Chef er en tapper Herre,
Kristian Holck, saa er hans Navn;
Gud give hannem Lykke, Ære
At fremme sit og vores Gavn,
:,: Gud holde over os sin Haand,
Saa slaa vi kjækt for Kong' og Land. :,:

Hurra! for vores gode Konge,
Hurra! for vores kjære Land,
Hurra! for vores Officerer,
Hurra! for hver en dansk Sjømand,
:,: Hurra! ogsaa for Pigerne,
Som smilende til os mon se. :,:

Da sextende Mai vi monne skrive,
Et Søslag foretog vi der;
Vi os til Tripolis begive
For ret at banke Tyrkens Lær;
:,: Med Skud vi hannem hilsede,
Hvorpaa han os strax svarede. :,:

Hans Skibe sig da gjorde rede
At lette Anker og gaa tilseil,
De agted os at undertræde;
Men deres Anslag slog dem feil;
:,: Thi Tyrkerne som Fluer faldt
Da det nu ret om Seier gjaldt. :,:

Om Eftermiddag Klokken fire
Fik vi den tyrkisk' Eskadre at se,
Som vare fem Fregatter svære
Der til og tvende Skjærbekkere;
:,: Men vi saa faa af Danske var,
En Fregat og en Brig saa brav. :,:

Nu Tyrken begyndte saa at fyre
Fra sine Skjærbekkere saa raskt,
Han tænkte os ret at forstyrre
Med sine Muskettere saa fast;
:,: Thi Kuglerne fløi om som Sne,
Men ingen af os blegnede. :,:

En Skjærbekke til os mon komme,
Han agted os at gjøre Fortræd;
Men det kom hannem ei til Fromme,

Der danske Mænd var bleven vred
:,: Vi paa ham fyrede forsand,
At Tyrkerne fløi strax paastand. :,:

Da dette Slag nu havde Ende,
Var Klokken ungefær halv ni,
Da Tyrkerne tillands mon vende
Med hele deres Kompagni;
:,: Og saa igjen til Søs mon gaa,
Da vi fra "Najaden" Ordre faa. :,:

Den tyrkiske Mand har vi nu tvungen
At gjøre med Danmark evig Fred;
Han haver nu og selv befunden,
At danske Mænd er bleven vred,
:,: Og nu gaar vores Sjøfart fri
For Tyrkernes Land og Slaveri. :,:

Om den sørgelige Begivenhed, som indtraf med et Brudefølge af 22 Personer paa Reisen fra Kirken til deres Hjem i Hevne, den 14de November 1848.

Mel.: Jeg Syndefulde vil nedfalde.

O store Gud og Verdens Skaber,
Som Firmamentet styre maa,
Som det, o, Herre! Dig behager,
Saa maa det udi Verden gaa,
Thi vores Gjerning intet duer,
Naar Du vil Haanden fra os slaa,
Da frygter jeg og daglig gruer,
Vi snarlig vil tilgrunde gaa.

Naar vi er midt i Glædens Dage,
Maaske at Sorgen er os næst,
Og som det nu har sig tildraget

At her udi en Bryllupsfest:
Om Morgenen var Alle glade,
Da de til Kirken drage maa,
Og Ingen i sin' Tanker havde,
Hvor det om Aftenen skal gaa.

I Bryllupshuset var der Glæde,
Og Alt var udi Fred og Ro;
De som i Egtestand skal træde,
Paa Gaarden Mjønes monne bo,
Hvor deres Naboer sig samled,
At Del i Glæden tage maa:
Men ak! den Glæde blev forvandlet
Til mangt et Hjertens Suk og Graad

Det var udi November Dage
Den fjortende man skrive maa,
At de til Kirken monne drage,
Og der i Egteskab indgaa;
Hvor Alt tilgik i rette Orden
Og ingen Mand beskjænket var;
Men Ingen er saa mægtig vorden,
At han kan selv bese sin Grav.

De tvende Baade i et Følge
Om Aftenen fra Landet drog,
At fare over Fjordens Bølge,
For hjem at give sig til Ro;
De seiled i al Stilhed fremad,
En Kast'vind ned fra Fjeldet kom,
Og den jeg kalder Dødens Stemme,
Den kasted' Brudebaaden om.

En hastig Skræk mon dem paafalde,
Da alle udi Vandet laa;
De to og tyve var i Tallet,
Som sammen var paa denne Baad;

Da Redning ifra Land mon komme,
Da var der kun tilbage tre,
De andre vare nu forsvundne
Og blev et Rov for Bølgerne.

Ud af de Døde fem er funden.
Og er alt komne i sin Grav;
De andre fjorten er paa Bunden,
Og maa for Fisken vorde Rov;
Men Herren vil dem ikke glemme,
De Guds Basune høre maa,
De Legemer, som Vandet gjemme,
De skal paa Dommedag opstaa.

Det Brudepar laa for at hvile,
Og sov nu udi Herrens Fred,
De laa nu ved hinandens Side,
Til de sov hen i Evighed;
Og Bruden i sit Brudesmykke
Hun maatte bort fra Verden gaa;
Men dem vi ønske nu til Lykke,
De mon til Lammets Bryllup gaa.

Ret sørgelig for Brudens Fader,
Sin' tvende Døtre miste maa,
Og ligesaa for Brudens Moder,
Hun uden Trøst i Verden gaar;
De have ingen Børn tilbage,
Og maa til Andre slaa sin Lid,
Skjøndt de med Glæde har opdragen
Til Trøst i deres Alders Tid.

Maaske vi Andre ogsaa savne
De Børn, som de nu mistet har,
Der daglig sin' Forældre gavned'
Og var dem til en Støttestav;
De komme ikke mer tilbage,
Man faar dem ikke skue her,
De maatte bort fra Verden drage,
Men leve hos sin Frelser kjær.

Da misted mangen Ægtemage,
Som lever nu i Sorgen stor,
Med Sorg de maatte da forlade
Sit Kjæreste paa denne Jord;
De Enker, som da blev tilbage,
De sex i Tallet var igjen;
Enhver maa med sin Skjæbne drage,
O Herre! selv Du hjælp dem frem!

Om Nogle udi Velstand leve,
Det var dog dem et Hjertesaar;
Dog er der dem, med Armod stræbe
Udi ret meget tunge Kaar:
O Herre! med dit Forsyns Øie
Nedse til de Gjenlevende.
Sit daglig Ophold dem tilføie,
O Gud! med din Velsignelse.

En Enkemand der blev tilbage,
Som ogsaa var i samme Nød,
Han maatte der den Skjæbne have
At skue selv sin Kones Død;
Det skar ham vist udi hans Hjerte,
Men hvor skal han da drage hen?
Han maatte lide der den Smerte,
At miste saa sin Ægteven.

Da blev der mange Faderløse,
Som var uskyldige og smaa,
O Gud! din Hjælp Du til dem øse,
At de kan frem i Dyden gaa!
Om de ei mindes jordisk Fader,
Gud Fader selv Du staa dem bi:
Du Ingen i sin Nød forlader,
Som om din Hjælp anraaber Dig.

Dog er der dem, som Sorgen dølge,
Som ikke aabenbaret er,
De ogsaa i sit Hjerte følge,

De misted dem, som var dem kjær:
Sin' Sukke daglig de udøse,
De mistet har sin Fremtids Trøst.
O Gud! dem ud fra Sorgen løse
Og giv dem Glæde i sit Bryst!

O Gud! som hører Enkers Sukke
Og hører Faderløses Raab,
Dit Forsyns Øje ikke lukke,
Men vær selv deres Fremtids Haab,
Som Modgangs Kummer har nedbøiet,
Og nu i Sorgen har forladt,
O Mægtige udi det Høie!
Nu styrk dem med din Guddoms Kraft!

Slaget ved Kjøbenhavns Rhed den 2den April 1801.

To Herrer derom strive
Fra Britens Kongerig,
Hvorledes de mon kive
Om Danskens Land og Liv.
En raader Kongen fra,
Han skal det ikke gjøre,
Det gaar ham ikke bra.

Den Anden Nelson heder,
Han stod fripostig paa,
Frisk han i Veien træder
Paa Bølgerne de blaa;
"Det har slet ingen Nød,
Jeg skal ha' Spillet vundet,
Før Dansken faar spist Grød.

Til Lykke paa din Reise!
Har det ei nogen Nød?
Sku hvor de Danske kneise

Skjøndt de ei har spist Grød;
Stor Spot paafølger Skam;
Vil Helsingør sig røre,
Saa faar du Morgendram.

Sig Nelson gjorde rede
Mod Dansken ud at slaa;
Han lod i Veien brede,
Hvad flød paa Bølgen blaa;
Han fik en føi'lig Bør
Og trodsed med sin Flaade
Det stolte Helsingør.

Med Magt man ei kan tænke,
Saa gik han der forbi;
Han vilde Danmark lænke,
Men Gud os gjorde fri;
Det var stor Ynk at se
Vor gode, gamle Konge
Med Medynk sig at te.

Hans Bøn og bitre Taarer,
Opsendt til Almægtigs Gud,
At han fra Nød og Fare
Ham vilde hjælpe ud;
Han Ønsket ei kan naa,
"Men da," saa talte Fredrik,
"Min Fader! lad dem slaa."

Saa sloges de af Kræfter,
Saa man forundres maa;
Der gaar stort Sagn derefter,
Saalænge Verden staar;
Det var et rædsomt Slag
At se kun otte Skibe
Bestaa mod Snese Flag.

Selv Nelson maatte rose
De Danskes Tapperhed,

Hvo kan og bør ei rose
De Danskes Ærlighed?
Ja saadant tappert Mod
Jeg før ei haver fundet
Paa hele Jordens Klod'.

Prins Fredrik skal ha' svaret:
"Det er hel underligt,
Har du saavidt omfaret
Og ei erfaret Sligt?
Du træffer vel det Sted,
Hvor du skal surt gjengjældes
Din Underfundighed."

"Min Orlog bød mig stige
I ni og tyve Slag,
Og maa med Sandhed sige,
Jeg aldrig strøg mit Flag;
Dog faar jeg bede ham,
Om Venskab staar at vinde:
Pardon! Du danske Mand."

"Pardon det skal du nyde;
Mit Land er Fredens Land,
Hver Borger Fred skal fryde;
Men kjækt slaar hver en Mand,
Sak hjem, hvor før du sad.
Og tæl de Suk og Taarer,
Der faldt i blodigt Bad."

Af Norske og af Danske,
Som faldt i dette Slag,
Var Saarede og Døde,
Fjorten hundrede i Tal;
Men af de Engelske,
Foruden Officerer,
Tre tusind faldt af de.

Men kjære Venner mine,
Som bo i dette Land;
Vel sandt, hver savner Sine,
Saavel paa Land som Vand,
I dette mordisk' Slag;
Men Herren vil os samle
Paa hin den store Dag.

Om det russiske Linjeskib „Ingermanlands" Skibbrud ved Oxø Fyr, hvorved 410 Mennesker omkom og 490 frelstes.

Mel.: Herr Zinklar drog over salten Hav.

Vildt bruser Stormen og Bølgen slaar
Alt over de vildene Banker,
Og ingen Stjerne paa Himmelen staar,
Mens Skyen for Vinden vanker.

De mørke Klipper alt stande i Rad,
Som truende Kjæmper at skue,
Og hæve sig over det mørke Hav
Mod Himmelens hvælvede Bue.

Paa Vesterkysten af Norges Land
Der er saa farlige Vande,
Det maatte saamangen befaren Mand
I Storme og Uveir sande.

Et Linjeskib fra Archangel foer
Med tusinde Mand omborde;
Til Kronstad det gjennem Havet gaar;
Skjøn Fart det i Førstningen gjorde.

Men da det vendte mod Lindesnæs,
Det farlige Storme mødte,

Det kjæmped' længe mod voldsom Blæst,
Til det paa Grunden stødte.

Dybt under Vandet de blinde Skjær
Med skarpe Spidser sig dølger,
En Planke knuses og aabnet er
En Plads for de mægtige Bølger

De styrte sig ind i Rummet fort,
Blandt Folkene søge de Bytte,
Mens Natten hvælver sig kold og sort,
Og Intet de Arme beskytte.

Forgjæves de søgte fra Rummet ud,
For hurtig dem Bølgerne finde
Og sluge dem Alle. Nu hjælpe dem Gud!
Trehundrede ere derinde.

De Øvrige søgte paa Dækket op;
Men Vandet efter dem fosser
Og knækket ligger hver Mastetop,
Og brustne er Toug og Trosser.

Nu fyre de hurtig Skud paa Skud
Til Tegn, at de ere i Nøden,
Og bede med Taarer og Suk til Gud:
O! frels os, o frels os fra Døden.

Men Ræer og Master er faldne om,
Af Stormen, som Roret brækket,
Derunder en Hob af Mennesker,
Som ihjel er slagne paa Dækket.

Forgjæves er Skud, forgjæves er Bøn;
Men Vandet stiger alt mere.
Kanonerne maa de kaste i Sjø'n,
Thi Skibet at synke er nære.

Paa Dampskibet "Nordkap" i Kristianssand,
Man hørte de Nødskud larme,
Og skjøndt det er Nat, gaar den ud fra Land
For om muligt at frelse de Arme.

Men Stormen raser og Natten er mørk,
Man søger paa Haaet iblinde;
Dets Rum er en vid og taagefuld Ørk,
Hvor intet Liv er at finde.

Tilbage vendte da "Nordkap" snart,
Stor Sorrig der var ombord,
Fordi uden Held de en saadan Fart
Til Menneskers Redning gjorde.

Imidlertid paa det russiske Vrag
Man udsætter tvende Baade,
Hvori Officererne gange i Mag,
Men Mange til liden Baade.

Det ene Fartøi til Mandal kom,
Kapteinen sig redded paa dette.
Det andet sank under Stormen, som
Med Lig vilde Bølgerne mætte.

Et Skib blev udsendt at opsøge dem,
Som endnu i Live vare,
Men ei til Vraget det naaede frem,
Hvor Alle befandt sig i Fare.

Men i en Baad, der paa Vandet fløb,
Halvandet hundrede vented.
Forfrosne Alle, den visse Død;
De bleve til Skibet hentet.

Den anden Morgen gik "Nordkap" ud
Med "Konstitutionen" ifølge,
At prøve endnu engang, om Gud
Dem vilde Vraget fordølge.

Og alt som de seiled, de fik at se
  Det Skib, som nu næsten begravet
Af Skum og Bølger, laa sjunket ned
  Med Agterstavnen i Havet.

Hver levende Sjæl, som var igjen,
  Stod sammenstuvet i Stavnen,
Og vented' aldrig at komme hen
  Med Liv og Helbred til Havnen.

Det var et sørgeligt Syn at se
  Matroserne frosne og blege
Dels sunkne bedende ned paa Knæ,
  Dels om de paa Dækket sig snege.

Hundred og femti vare ombord
  Og reddede alle bleve.
Vi kunne ikke beskrive med Ord
  De Reddedes Fryd og Glæde.

Men af de tusinde raske Mænd
  Fire hundrede vare døde;
Ved slig Ulykke hver Menneskeven
  Vel dybt i Hjertet maa bløde,

Dog ville vi takke den gode Gud,
  Som lod de Øvrige leve.
Vi kjende ikke hans vise Bud;
  Men for hans Vælde vi bæve.

Det var stor Glæde at se derpaa,
  Da de Skilte hinanden mødte;
Da Manden atter sin Hustru saa
  Og Vennen paa Vennen stødte.

Gud skjænke de Døde en salig Fred
  Og trøste de Reddede Alle!
Hans Magt er stor og Ingen ved
  Naar Gud ham til sig vil kalde.

Saa let han kaster det Største om;
Vi Mennesker ere saa svage;
Og bøie maa vi os vel for ham,
Som tæller vor' Levedage.

Nys laa paa Vølgen saa stolt og ny
Den Bygning, som nu var begravet.
Nu Toug og Blokker er ført til By,
Og Skroget er sunket i Havet.

Ved Toldbodbryggen man end kan se
Det bjergede Gods, det Mærke
Paa al vor Svaghed; thi bøier Knæ,
For Gud den eneste Stærke.

II. Krigs- og Fædrelands-Sange.

Den danske Landsoldat.

:,: Dengang jeg drog afsted, :,:
Min Pige vilde med,
Ja min Pige vilde med.
Det kan du ei, min Ven, Jeg gaar i Krigen hen,
Og hvis jeg ikke falder, kommer jeg hjem igjen!
Og var der ingen Fare, saa blev jeg her hos dig,
Men alle Danmarks Piger de stole nu paa mig.
Og derfor vil jeg slaaes, som tapper Landsoldat.
Hurra! Hurra! Hurra!

:,: Min Fader og min Mor :,:
De sagde disse Ord,
Ja de sagde disse Ord :
Naar dem vi stole paa, I Krigen monne gaa,
Hvem skal saa pløie Markene og hvem skal Græsset slaa?
Ja det er netop derfor vi Alle maa afsted,
Thi ellers kommer Tysken og hjælper os dermed.
Og derfor vil jeg slaaes som tapper Landsoldat.
Hurra! Hurra! Hurra!

:,: Naar Tysken kommer her, :,:
Beklager jeg Enhver,
Ja beklager jeg Enhver.
Til Peder og til Paul Han siger: "Du bis faul,"
Og skjælder man ham ud paa Dansk, saa siger han:
"Hols Maul."
For Folk, der tale alle Sprog, er det nu lige fedt,
Men Fanden heller intet for den, der kun kan et.
Og derfor vil jeg slaaes som tapper Landsoldat.
Hurra! Hurra! Hurra!

:,: Om Dannebrog jeg ved, :,:
Det faldt fra Himlen ned,
Ja det faldt fra Himlen ned,
Det flagrer i vor Havn Og fra Soldatens Favn,
Og ingen anden Fane har som den sit eget Navn.
Og den har Tysken haanet og traadt den under Fod;
Nei dertil er vor Fane for gammel og for god.
Og derfor vil jeg slaaes som tapper Landsoldat.
Hurra! Hurra! Hurra!

:,: Vi byde Fienden Trods, :,:
Naar Kongen er med os,
Ja naar Kongen er med os.
Med draget Sværd han staar, Han snakker ei men slaar.
Saa dansk som han var ingen Konge her i mange Aar.
De lade som de tro, at han inte mer er fri,

Og selv vil de dog ha' ham i det tyske Slaveri,
Og derfor vil jeg slaaes som tapper Landsoldat.
Hurra! Hurra! Hurra!

:,: For Pigen og vort Land :,:
Vi kjæmpe alle Mand,
Ja vi kjæmpe alle Mand,
Og ve det usle Drog, Der elsker ei sit Sprog
Og vil ei ofre Liv og Blod for gamle Danebrog.
Men kommer jeg ei hjem til min gamle Far og Mor,
Kong Frederik vil trøste dem med disse hersens Ord:
"Sit Løfte har han holdt, den tapper Landsoldat."
Hurra! Hurra! Hurra!

General Bertrands Affkedskvad til Frankrig.

Dig elskte Frankrig! mit Farvel jeg byder,
Farvel, o Du mit elskte Fødeland!
Mig Æren kalder og dens Bud jeg lyder,
Ei længer i dit Skjød jeg dvæle kan.
Napoleon! Din Stjerne monne dale,
O, større Helt var ei paa Jorden fød;
:,: Jeg stod hos Dig i gyldne Keisersale,
Jeg deler tro din Kummer og din Nød. :,:

Vel tusind delte jo med ham hans Hæder,
Og Glans og Herlighed af ham modtog:
Men Mangen blev mod ham en sort Forræder,
Da Seirens Lykke fra hans Banner drog.
Med Vemod saa jeg Heltens Stjerne dale,
Og ene Hjertets Stemme jeg adlød.
:,: Jeg stod hos ham i gyldne Keisersale,
Jeg deler tro hans Kummer og hans Nød. :,:

Jeg fangen er blandt disse vilde Bølger,
Og ingen Fransker nærmer sig derhen;
Mod Frankrigs Kyst min Sjæl med Skyen følger,

Med Graad i Øiet stirrer jeg derhen;
Ja kunde blot min Keiser jeg husvale,
Jeg bytted' ei om man mig Frihed bød.
:,: Jeg stod hos ham i gyldne Keisersale,
Jeg deler tro hans Kummer og hans Nød. :,:

Jeg er Soldat og Æren høit jeg agter,
Med Sværd i Haand jeg søgte den i Felt;
Dog ikke Sagas Ros jeg eftertragter,
Idet jeg følger tro min faldne Helt.
Mit Hjertes Stemme kun for ham mon tale,
Thi af hans Haand min Lykke jeg jo nød
:,: Jeg stod hos ham i gyldne Keisersale,
Jeg deler tro hans Kummer og hans Nød. :,:

Og kan ei mer sit Heltemod han vise,
Ei Laurens Blade om sin Tidning strø:
Skal han, hvem sildigst Efterslægt vil prise,
Skal han paa denne vilde Klippe dø?
Vel skuer jeg da aldrig Frankrigs Dale,
Men dog Min Skjæbne vorder mig saa sød:
:,: Jeg stod hos ham i gyldne Keisersale,
Jeg bliver tro min Keiser til min Død!

— — — — — — — — —

I sorten Muld den store Keiser hviler,
Paa Klippen hist, fjernt i det vrede Hav,
Nu til Europa sorgfuld Bertrand iler,
Dog først han knæler ved sin Keisers Grav.
Men om hans Troskab Saga høit skal tal ,
O, Bertrand! Ja, din Skjæbne var dog sød:
:,: Du stod hos ham i gyldne Keisersale,
Du var din Keiser tro indtil hans Død. :,:

En Gaade.

Mel. Naar mit Øie er lukt.

Hvor er trygt vel at bo,
Hvor kan Alle du tro,
Hvor kan ene du lægge det Vaaben,
Som Erfaringen bød
Ei blot bruge i Nød
Og mod Ræven i gulrøde Kaaben?

Hvor kan sove du trygt,
Hvor er Leiet vel bygt,
Hvor helst Englene vogte din Slummer,
Hvor er kjærligt Godnat
Trækker Sløret saa brat
Til en Tid for al Jordlivets Kummer?

Hvor tør Hjertet saa blidt
Sig aabne dog lidt,
Hvor tør Duen sig længst dog vel vove
Ud paa Flugt fra sit Bur,
Hvor ei Falken paa Lur
Saa sikker en Fangst sig tør love?

Hvor er, .Sol, dog din Glans
Og, du Maane, din Krans
Paa Jorden mest liflig at skue?
Hvor er skjøn're din Sang
End al Strengenes Klang,
Fugl, o, hist paa din ensomme Tue?

Hvor i Sorgernes Ve
Vil vel snarest du se
I Øiet at speiles din Taare?
Hvor i Jubelens Raab
Har vel sikrest du Haab
Ei Andre og hem'ligt at saare?

Hvor er bedst vel at dø,
Naar til Længselens Ø
Trætte Vandrer omsider dog skimter?
Det er sødt ved en Favn
At naa til en Havn
Mens Kjærligheds Taare du glimter.

De hjemlige Toner.

Hørte du Stormen i Granerne sjunge,
Hørte du Nordhavets rullende Slag?
Hørte du Torden blandt Aasene runge,
Hvadheller Morgenvinds Hvisken før Dag?
Du er i Norge! Fra Dal og fra Fjeld
Hjemlige Toner tiltale din Sjæl.

Hørte du Rjukan, hvadheller smaa Sarper,
Hardangerslaatten og Fjeldjentens Sang!
Hørte du Langleik, lig Skogbækkens Harper,
Sætervolds Kauen og Kobjældens Klang?
Du er i Norge! osv.

Hørte du Maaltrost i Skogenes Stille?
Hørte du Luren fra Fjeldvang og Sti?
Kjendte du Lærkenes Morgenbøns Trille?
Har du vel hørt Syljufløiten i Li?
Du er i Norge! osv.

Hørte du Viben og Maagen ved Havet
Skriegende vogte sin Kjærligheds Bo?
Hørte du Duen, i Ll en begravet,
Kurrende tolke sin Elskov og Ro?
Du er i Norge! osv.

Hørte du Ankret nær Fjeldvæggen falde.
Alfernes Hyssen paa Eng og i Krat?

Hørte du Nagot paa Gutten sin kalde,
Rødkjælkens Lokken om Midsommernat?
Du er i Norge! osv.

Hørte du Skarren for Fodsaalen knirke,
Dumbjeldens Klingklang og Laaveguløs Brag?
Hørte du Gunhild i Vævstolen virke,
Hvadheller Julotte-Ørernes Slag?
Du er i Norge! osv.

Hørte du Ryperne flakse i Marken,
Monstro og Bamse, der tasled' paa Myr?
Aarhanen spilled', mens flittig i Barken
Granspetten hugger og pibende fly'r?
Du er i Norge! osv.

Lytted' du Røster i Storthingets Sale?
Har du hørt Madmors det klingende Svell?
Lytted' du Saga — vor Bedstefars Tale —,
Naar høit det sprage̕d' paa Arnen om Kvæld?
Du er i Norge! osv.

Hører du Dødsenglen sukke paa Fjorden,
Masterne splintres og Seilene slaa?
Lavinen er der med knusende Torden,
Frem til et Skjulested kan du ei naa. —
Du dør i Norge! Fra Høie og Fjeld,
Gud og Forfædrene kalde din Sjæl.

Den norske Landsoldat.

Mel. Den Gang jeg drog afsted.

:,: Min Hytte og mit Fjeld, :,:
Dem har jeg sagt Farvel.
Ja, dem har jeg sagt Farvel.
Saa lang en Vei fra dem, Jeg gaar i Kampen frem;
Men faar jeg Tag i Tysken skal det sikkert rygtes hjem.

Ja hjemme skal det høres i Bygdelag og Stad,
At jeg er Danskens Broder og gode Kamerat,
Og derfor er jeg her Med Kniv og med Gevær.
Hurra! Hurra! Hurra!

:,: At Normænds Kraft er stor, :,:
Det er et gammelt Ord,
Ja, det er et gammelt Ord,
Og det var Fiendens Gru At komme det ihu;
Men skal det ei forglemmes snart, da maa det prøves nu
Thi længe nok hang Riflen i Støvet paa min Væg,
Og Rusten vilde lægge sig over Od og Eg;
Og derfor er jeg her Med Kniv og med Gevær.
Hurra! Hurra! Hurra!

:,: Med Olafs røde Skjold :,:
Mod Argelist og Vold,
Ja, mod Argelist og Vold,
Vi drage rask afsted I Kjæde og Geled,
Og denne Gang er Svensken, vores tapre Grande, med.
Før stod der En mod Mange og døied' Spot og Men;
Men det skal blive hevnet af Tre, der staa som En.
Og derfor er jeg her Med Kniv og med Gevær.
Hurra! Hurra! Hurra!

:,: Min Hytte og mit Fjeld, :,:
Dem har jeg sagt Farvel,
Ja, dem har jeg sagt Farvel.
Jeg er en væbnet Mand For mine Frænders Land,
Og Seiren vil jeg bringe hjem til Norges Klippestrand,
Og da for norske Jenter jeg synger denne Sang,
Mens glædeligt det mindes paa Danmarks grønne Vang,
At jeg har været der Med Kniv og med Gevær.
Hurra! Hurra! Hurra!

Mit Fædreland.

Op mod Polens dunkle Vande,
Paa de vilde Stormes Jagt,
Der, hvor Klippejætter stande
Høie, stolte paa sin Vagt,
Der med stærke
Udenværke
Gud har gamle Norge lagt.

Sydens Mand her drømmer Taage,
Svøber os i Mulm og Skind;
Aldrig saa han Solen vaage
Sommernat paa Fjeldets Tind,
Vintrens røde
Nordlys gløde
Ei for ham paa Nattens Kind.

Ei de hvide Birkestammer
Saa han end i Morgenskjær,
Kronen, som i Solen flammer,
Dølgende en Sangerhær;
Ei de skjønne
Eviggrønne
Graner er hans Aften nær.

Ei han saa det hvide Lagen,
Vintrens Nat paa Eng har redt,
Snekrystallens Glans, som tagen
Er fra Himlen og her spredt;
Ei den blanke
Maane vanke
Om paa Bræen, sølverklædt!

O, han denne Duft fra Dalen
Kjendte ei i Sommerkvæld,
Disse Lys i Klippesalen

Frem ei trænger til hans Sjæl!
Bjerg og Bølger,
For ham dølger
Norges Herlighed, mit Held.

Gold er Kysten, naar fra Dækket,
Blikket glider ind mod Land;
Brænding fraader, — Bord ei skrækket!
Lodsen er en sikker Mand.
Hist bag Skjæret
Fiskeværet
Vinker med grønplettet Strand.

Fjeldets Søn, den hærdebrede,
Gjæstfrit her dig møde vil;
Fast er Ordet, stærk hans Næve,
Begge kan du tro dig til;
Lyslet Kvinden
Rød om Kinden
Kommer til dig med et Smil.

— — — — — — —

Stranden talte, om den kunde, —
Jo, den taler Sagas Sprog:
"Her i Høien Kjæmper blunde,
Sværde, som rundt Verden drog."
Vikens stille
Vaager trille —
Vil ei løfte Urnens Laag.

Nei, de vil ei Kjæmpen vække,
Vil ei fure Sværdets Rust;
Nu kun bryder Fredens Snekke
Bølgen, som i Blod har sust.
Men her vifter
Storbedrifter
Minderigt med varme Pust.

III. Kjærligheds-Sange.

Karl og Emma.

Den fulde Maane rædsomt lyste
Henover Dødes Hvilested,
Hver Vandrer taus tilbagegyste
Og sænkte bange Øiet ned,
Kun Karl og Emma frygted ikke,
De sorgløs sad ved Lindens Fod,
Skjønt Læben taug, dog deres Blikke
Hinanden tydelig forstod.

Med Et rev Karl sig fra sin Pige;
En Anelse ham gjennemfor:
"Ak Emma, kunde du mig svige
Og glemme Eden, som du svor!
Jeg reiser nu til fjerne Lande.
Langt fra mit Fødehjem og dig;
Men lov mig, at din Ed skal stande,
At du vil evig elske mig!"

"Jeg sværger ved de Dødes Gjemme,
Og ved min elskte Moders Grav,
At jeg skal aldrig, aldrig glemme
Det Troskabsløfte, jeg dig gav!"
Saa Emmas Ord i Natten løde
Og snart henrykte Karl blev tys;
Thi hendes Læber hans jo mødte
Og lukkede hans Mund med Kys.

Med Tro til Eden roligt mødte
Nu Karl Skilsmissens tunge Dag;
Stum var hans Sorg, skjøndt Hjertet blødte

Ved Elskovs sidste Favnetag
Men Pigens Sorg ei Ord kan tegne,
Fortvivlet Hænderne hun vred,
Dødbleg man hende saa at segne,
Da han i Baaden stiger ned.

O Kvindehjerte, dig at grunde,
Det magter ingen Dødelig. —
Tre Maaneder med Sorg henrunde,
I dem hun var utrøstelig.
Nu kommer Vint'ren, der indbyder
Til Baller og til Lystighed,
Beruust af Glæden snart hun bryder
Sit Løfte og sin Troskabsed.

Et Aar gaar hen, da med Skatte
Hjemkommer Karl saa frydefuld,
Hans Flid ham Emma skal erstatte,
Med hende deles skal hans Guld; —
Alt slumrede Naturen rolig,
Og Maanen straaled klar og rund,
Da han var nær ved hendes Bolig
En sildig Vinter-Aftenstund.

Han ser saa mange Lys at brænde
I Vinduerne hist og her;
Ei aner han, det gjælder hende
Som han saa inderlig har kjær. —
"Hvem har mon Bryllup?" bliver spørget, —
"Den smukke Emma," Svaret lød;
"Hun længe nok har sat og sørget
For En, der uden tvivl er død."

"Hvad? Emma gift! o nei du irrer;"
Den Emma gift, som hisset bor?" —
"Ja hende er det; hvi forvirrer
Dig, unge Mand! saa mine Ord?" —

Hvad ligner vel den Armes Smerte?
Mod Himlen stirrede han stivt:
Knust var det Haab, han længe nærte,
Tabt var hans Emma, hun var gift!

Et Øieblik — og Sorgen viger:
Hævn farver rød den blege Kind,
Han op af Trappen hurtig stiger
Og styrter vild i Salen ind.
Forgjæves holder man hans Arme,
Han iler til den smukke Brud; —
Han skuer Emma! Hævn og Harme
Af Kjærligheden slukkes ud.

"Frygt ei, Troløse! nu gjengiver
Jeg dig hin Aftens svorne Ed.
En Andens Brud du villig bliver,
Hvad nytter da min Kjærlighed?
Vi skilles ad — Gud dig forlade!
Søg nu som før at glemme mig. —
Du sveg mig, dog jeg kan ei hade,
Jeg elsker! Jeg tilgiver dig."

Med disse Ord en Kniv han støder
Dybt i sit Bryst med al sin Magt;
Blod strømmer ud og overbløder
Den falske Emmas Brudedragt.
Afmægtig over Karl hun falder,
For sildig angrende sin Svig,
For sildig hun tilbagekalder
Det blodbestænkte kolde Lig.

Forgjæves søger hun at glemme
Den arme Karl i Glædens Favn;
Samvittighedens Tordenstemme
Tilraaber den Bedragnes Navn;

Og naar den blege Maane lyser
Hen over Dødes Hvilested,
Hun ved hver Skygge bange gyser,
Da tænker paa den brudte Ed.

Ridder Ro og Ridder Rap.

Der vare paa Thorsinge Riddere to;
De rede saa sjelden om Kap,
Hvis Thorsinges Krøniker stande til Tro,
Den ene var doven, og kaldtes Herr Ro,
Den anden var flink, og hed Rap.

De beilede begge, med Guld og Forstand,
Med Tip og med Top og med Tap,
Til Pugerups Datter, den Lillievand,
Ro nemlig med Guldet og Rap med Forstand —
Men Signe holdt mest af Rap.

Herr Pugerud elskede Grunker af Guld —
Ja, Guldet! hvor var det vi slap?
Ro havde, det vidste han, Kisten saa fuld:
Ham bød han skjøn Signelil være lidt huld —
Hun græd, og gav Kurven til Rap.

Ridder Ro nu som Fæstemand red under Ø,
De rede saa sjelden om Kap,
At hente til Bryllup sin fæstede Mø;
Der red han paa Bredden af brusende Sø —
"Men jeg rider med!" sagde Rap.

Den Fæstemand førte den Fæstede hjem;
Med Tip og med Top og med Tap,
Og, da de nu kom mod det Borgeled frem,

De Herrer og Fruer der hilsede dem —
"Se! her er jeg med." sagde Rap.

Saa førte de Bruden til Brudesal;
De Riddere førte om Kap.
Der vanked saa mangen en lystig Pokal,
Brudgommen til Gammen og Bruden til Kval —
"Ja! drik nu kun du!" sagde Rap.

Herr Ro sad paa Bænken og lystig han drak;
Ja lystig; hvor var det vi slap?
Der indenfor redtes det Brud egemak
Af Møer og Terner, med Kik og Kak —
"Ja! fniser kun I!" sagde Rap.

Saa førte de Bruden til Brudeseng;
Med Tip og med Top og med Tap.
Den Brudgom saa magelig sad paa sin Bænk —
"Ja, sid du kun der! sid kun rolig, min Dreng!
Jeg nok skal gaa med!" sagde Rap.

Saa tog han ved Haanden skjøn Signelil fat;
De løb med hinanden om Kap,
Og i slog han Døren bagefter saa brat:
"Ja siger fra mig nu Herr Ro kun god Nat —
Nu ligger jeg her!" sagde Rap.

Frem treen til Herr Brudgom den lille Smaadreng;
Ja Brudgom! hvor var det, vi slap?
"Herr Brudgom! Herr Brudgom! I Aften Jer hæng!
Rap ligger derinde med Bruden i Seng —"
"Ja mæn gjør jeg saa!" sagde Rap.

Den Brudgom han pikked paa Døren med Kno,
Med Tip og med Top og med Tap,
"Saa lukker derinde mig op dog, I to!
Jeg selv med min Brud nu vil slaa mig til Ro —"
"Ja slaa dig til Ro!" sagde Rap.

Den Brudgom, han slog nu paa Døren med Stok;
  Smaadrengen slog med ham om Kap,
"Kom ud! Af den Spøg vi nu alle har nok!
Kom ud, Ridder Rap, til den øvrige Flok!" —
  "Ja se om jeg gjør," sagde Rap.

Den Brudgom, han hamred paa Døren med Skjold;
  Ja hamred! hvor var det vi slap?
"Ifald du derinde min Brud tar med Vold —
Hvis — hør du? — jeg hevner det tusindefold!"
  "Gaa Fanden i Vold!" sagde Rap.

Den Brudgom, han blev nu i Huen saa vred:
  I Tip og i Top og i Tap,
"Hvis ikke min Brud du la'r være i Fred —
Jeg Kongen om Sagen vil give Besked!" —
  "Ja gjør du kun det!" sagde Rap.

Aarle om Morgenen, da det blev Dag,
  De rede saa sjelden om Kap,
Ro sadled sin Ganger ei længer' i Mag,
Og skyndte sig, Kongen at klage sin Sag —
  "Men jeg rider med!" sagde Rap.

"Herr Konge, jeg haver mig fæstet en Brud,
  Med Tip og med Top og med Tap,
Da Bryllupet stod, gik den Ridder sit Skud
Til Brudegemakket og sov hos min Brud," —
  "Ja! det gjorde jeg!" sagde Rap.

"Da begge den Mø dog I have saa kjær,
  I ride saa sjelden om Kap,
Saa for at afgjøre, hvem Seiren er værd,
Saa bryder engang med hinanden et Spær!" —
  "Ja, gjøre vi det!" sagde Rap.

Da Solen om anden Dags Morgen opstod,
  Ja, Solen! hvor var det vi slap?

Ro vælted paa Hesten i Sadlen sin Krop;
Og Hoffet kom sammen at se paa de Hop —
"Se, her er og jeg," sagde Rap.

Den første berendende Dyst, de nu red,
Med Tip og med Top og med Tap,
Raps Ganger i Springet paa Fødderne gled
Og snubled, og segned i Knæerne ned —
"Nu hjælpe mig Gud," sagde Rap.

Den anden berendende Leding, de red,
De red nu for Alvor om Kap
Af Panderne sprang da den blodige Sved;
Herr Ro faldt i Støvet af Gangeren ned —
"Der ligger nu han!" sag de Rap.

Herr Rap nu red seirende hjem til sin Gaard —
Ja Seier! hvor var det, vi slap?
Skjøn Signelil, kranset og smykket i Maar,
Saa smilende kjærlig ved Borgeled staar. —
"Se! nu er du min!" sagde Rap.

Nu har Ridder Rap da forvundet sin Harm,
Med Tip og med Top og med Tap,
Nu hviler hans Hoved ved Signelils Barm;
Nu sover den Hulde saa trygt i hans Arm. —
"Se nu er det godt!" sagde Rap.

Mel. Man kan ei Møie og Fortræd.

Det er den største Daarlighed
I Verden være maa,
At give hen sin Kjærlighed
Til den man ei kan faa;

Hvad mente du saa mangen Gang
  Du venlig mig tog mod?
Du tænkte mig at gjøre Skam,
  Og holde dig for god.

Nu skuffer du mig meget haardt,
  Og Sorgen rammer mig;
Nu glæder du dig hvor du gaar
  For jeg bedragen blev;
Men lad du mig bedragen gaa,
  Jeg har et taaligt Mod,
Jeg haaber Gud han hjælper mig,
  Som stedse er mig god.

Jeg var vel neppe sytten Aar,
  Da jeg fik Kjæreste,
Som aldrig af mit Minde gaar,
  Saalænge jeg er til;
Naar Andre de forlyste sig
  I deres unge Aar,
I Sorgen maa jeg kvæle mig
  Og fælde mangen Taar.

Da du mit Hjerte havde faa't
  Og lokket det af mig,
Da vilde du besvære at
  Du ægte skulde mig;
Men du som gjorde tvertimod,
  Tog dig en anden Ven,
Hvorover jeg med sorgfuldt Mod
  Min Tid maa slide hen.

Forsvoren er du hvor du gaar
  For min Skyld visselig,
Hvert Trin som du paa Jorden traar,
  Skal aldrig lykkes dig;
Hver Draabe Blod, som i dig er

Skal aldrig lykkes mer;
Hvert Haar som du paa Hoved bær
Det og forsvoret er.

Slet ingen jeg fordømme kan,
Thi Gud selv dømmer mig,
Jeg er og selv en Syndere,
Det ved jeg vissélig;
Men jeg vil bede Gud derom,
At han tilgiver mig,
For det jeg ung og daarlig var,
Og slog min Lid til dig.

Havde jeg din' Øine aldrig set,
Da havde jeg levet vel,
Istedetfor stor Hjerte-Sorg
Som jeg i Hjertet bær.
Om Dagen tænker jeg paa dig,
Naar jeg gaar ud og ind;
Om Natten paa mit Hvilested,
Da uro'r du mit Sind.

Min Hjerte-Sorg den er saa stor,
Som ingen det kan tro,
Af Kjærligheden som jeg bær
Til den mig var utro
Du kunde jo for langen Tid
Mig have det bekjendt,
Førend mit Sind og Hjerte blev
Saa ganske til dig vendt.

Adjø! lev vel, ustadig Ven!
Nu takker jeg for mig,
Hav Tak for hver en Tid og Stund
Du talet har med mig;
Hav Tak for hvert et Falskheds Ord
Du med din søde Mund,
Har talet her paa denne Jord
Udi vor Venskabsstund

Om den bedragne Elvina.

Elvina gik saa sorrigfuld
Og dybt mod Jorden saa,
Som Ilden brænder tørren Muld,
Hun vildsomt vandred' paa.

Hun havde tabt en elsket Ven,
Han var saa tækkelig,
At hver ham saa, og saa igjen,
Kun ønsked' ham for sig.

Han elskte og saa ømt han bad
Om hendes Kjærlighed;
Ved hendes Fryd han var saa glad
Og traurig naar hun led.

Saa tidt han kom, gik sorgfuld hjem,
Og kom den næste Dag;
Tidt skued blide Maane dem
Ved Midnats Klokkeslag.

Dybt i Elvinas ømme Barm
Indsneg sig Kjærlighed;
Hun Himlen saa i Edvins Arm,
Saa Engle smiled ned.

Kun Døden, ak! saa tænkte hun
Kan skille Hjertet ad;
Men i den sidste Livets Stund
Dig Edvin! jeg tilbad.

Men Edvin, Edvin troløs var,
Han andre Piger saa;
Han grusomt Baandet overskar.
Som mellem begge laa.

Da tændte Sorg Elvinas Barm,
 Som Skyggen svandt hun hen;
Omsonst hun dulgte Hjertets Harm,
 I Kind talte den.

Paa tunge Vandringsvei engang
 Hun Edvin komme saa;
Han om sin nye Elskov sang,
 Løb let som Dalens Aa.

Kun Roser saa han spire om
 De let hensvundne Fjeld;
Han studsed' da Elvina kom,
 Hun kom saa stilt' og græd.

"Ak!" sagde hun, "her ser du mig
 Saa bleg at vandre om;
Du gjorde mig ulykkelig,
 Min Barm for Glæder tom.

"Du flygted' bort, men i min Barm
 Dit Billed prentet staar,
Der staar det, og kun Dødens Arm
 At rane det formaar.

"Hvi var du dog saa varm og øm
 Og svor mig Kjærlighed?
Hvi flød din hulde Taarestrøm,
 Naar din Elvina led?

"Ha! du som mig nu saa bedrog,
 Min Ro tilbagegiv,
Mit Lives Rolighed du tog'
 Hvi tog du ei mit Liv?

"Og dog jeg dig ei hade kan,
 Gud aldrig straffe dig,
Troløse, kjære, unge Mand,
 For du var falsk mod mig.

"Ei kan min sorgbeklemte Sjæl
 Udbede Hævn til Løn;
Nei, Edvin! naar det gaar dig vel,
 Da hører Gud min Bøn.

"Og aldrig skal du høre mer
 Elvina klage sig;
Endt snart jeg nu min Kummer ser,
 Snart Graven kalder mig.

"Min Sjæl er mat, min Sundhed brudt,
 Snart livløs hviler jeg;
Men den du har saa reent forskudt
 Et Suk du nægte ei."

Taus hørte Edvin og han fløi,
 Urørt fra den som led;
Blandt Elskov, Viin og Sang og Støi,
 Bortdrev sin Kjedsomhed.

Elvina tærtes langsomt hen
 Og glad mod Graven saa,
Ei skued' næste Vaar igjen,
 Ei Vaaren hende saa.

Om en rig, fornem Kjøbmandsdatter, som blev forelsket i en fattig Matros, og deres tunge Skjæbnes lykkelige Udfald.

Mel. Hvad vindes paa Verdens det vildsomme Hav.

Enhver, som vil vide, hvad Kjærlighed er,
Hør hvad jeg for Eder vil nu da frembær';
Det vist er passeret, og det maa I tro,
Med tvende, som mon udi Kjærlighed bo.

En rig, fornem Kjøbmand i Bristol mon bo;
Han havde en Datter saa ærlig og tro;
Hun overgik Alle, som der monne bo,
Thi hun mod sin Kjærest var ærlig og tro.

Saa mangen rig Kjøbmand, som der monne bo,
De satte til hende sin Love og Tro,
Men deres Begjæring var intet bevendt,
Fordi hendes Hjerte af Sorg var beklemt.

Engang det sig hændte, der Tiden løb hen,
At et udaf Faderens Skibe kom hjem;
Med andre Jomfruer ombord hun da gik;
Herover stor Sorrig i Hjertet hun fik.

Imellem alt Andet hun der monne se,
Var ogsaa en Matros, som just stod derved;
Til denne hun strax fik en Kjærlighed stor
Og kunde ei tale et eneste Ord.

De Kinder, før vare som Roserne rød,
Blev ganske forandret, ret som paa en Død;
Og Hjertet det brændte af Kjærlighed saa,
At hun derfor strax bort fra Skibet mon gaa.

Hun gik til sit Kammer med Længsel saa stor,
Var ganske bedrøvet, det ydige Nor.
O Himmel! hun sagde, o Kjærlighed sød!
Om jeg ei ham faar, vil det blive min Død.

Hun kaldte sin Pige med hastige Ord:
Ved du intet Raad nu her paa denne Jord;
Af Kjærligheds Flammer jeg nu er optændt
Til den, jeg ret aldrig tilforen har kjendt.

Den Pige hun sagde til Jomfruen god:
Min skjønne Jomfrue, vær dog ved friskt Mod;
Thi Eders Begjæring I kunde vel saa,
Om I vil betro mig til hannem gaa.

Der har du et Brev, vil du bringe det frem,
Og sig her er en som vil tale med ham;
Forsøm det ei! sagde den yndige Mø,
Thi hvis han ei kommer, da maa jeg vist dø.

Han tøved ei længe den Tid, før han kom;
Det Første hun saa ham, hun vendte sig om,
Hun spurgte nu og, om han ene var der,
Han strax monne svare: ja Jomfru jeg er.

Hun sagde: kan I mindes Dagen, jeg kom
Udi Eders Skib, for at se mig lidt om?
Hvor jeg en Juvel efterlod mig saa god:
Det er mig fortællet, at I samme tog.

Den fattige Matros blev bange i Mod,
Da hun saa mon tale, den Jomfru saa god;
Han sagde: god Jomfru, I mener ei saa,
Og udaf stor Angest saa vilde han gaa.

Han sagde: god Jomfru jeg er ikke rig,
Og I har stor Rigdom, men spot ikke mig;
Ei heller min ringe Formue og Stand;
Thi Lykken saa snarlig forandre sig kan.

Hun siger: jeg taler som Hjertet formaar,
Og saasom vi er i vor blomstrende Aar;
Endskjønt du er fattig og ringe af Stand,
Mit Hjerte og Sind jeg dog gi'r i din Haand.

Han siger: der har du mit Hjerte igjen
Og om du vil være min trofaste Ven,
Da skal du ei finde hos mig nogen Svig,
Til Gud mig henkalder og lægger mig Lig.

En Stund de tilsammen mon være og saa,
Der Vinden blev føielig, monne han gaa;
Men da han kom til Virginien hen,
Da skrev han et Brev til sin kjæreste Ven.

Men se hvor Ulykken er straxen ved Haand;
Thi Brevet kom til hendes Fader paastand.
Han dette Brev læste med Vrede i Sind,
Og derpaa han strax til sin Datter gik ind.

God Morgen, kjær Datter! jeg ser du er her;
Han du nogen Tidend' fra den, du har kjær?
Han er i Barbidos og du maa paastand
Hans Hjemkomst her vente og tale med ham.

Er der ingen anden af høiere Stand,
Da du skulde tage en Stodder som han?
Han da i sin Vrede og Hastighed svær,
Hun ei skulde se ham for Øinene mer.

Han skrev da et Brev og det straxen paastand
Lod gaa til Barbidos, i hvilket Brev han
Befaled' ham kastet i vildene Sjø,
At han kunde derved omkomme og dø.

Men der nu Kapteinen fik Brevet at se,
For Sorrig og Graad han da knapt kunde se;
Da Vinden godt blæste, tilsøs han da gik,
Men tænkte dog ikke paa saadan en Drik.

Men se kun, hvor Tiden den vender sig om,
Med Dagens Seilads til et Eiland de kom,
Med Kapteinens Ordre, som jeg kan forstaa,
Det Skib maatte ankre derunder ogsaa.

Med Taarer paa Kinden Kapteinen saa from
Matrosen han maatte forskynde sin Dom,
Og da han det hørte, da faldt han paa Knæ,
Og Taarene randt paa hans Kinder alt ned.

Han bad da Kapteinen: lad mig ikke dø,
Men sæt mig iland paa den vildsomme Ø,
Ak, spar dog mit Liv, kjære Herre saa god,
Og ikke udgyd mit uskyldige Blod!

Den Kaptein lod kalde sit Folk da til sig,
Og sagde til disse: vil I høre mig,
Fem hundrede Pund har vor Rhedere grum
Jer givet, om I ville denne omkom'.

Han sagde: de Penge er jer ikke god,
Derfor ikke skad det uskyldige Blod;
Men paa vilden Eiland vi føre ham maa,
Hvor ham om sin Lykke kan bedre raadslaa.

Og i deres Baad de satte ham da,
Ham snarlig til Eilandet førte ogsaa,
Han tog dem i Haand og Godnat dennem bød
Og En af dem talte han med om sin Mø.

Naar I komme hjem til min Kjæreste rig,
Giv hende den Ring, sig den er ifra mig,
Jeg for hendes Skyld nu taalmodigen vil
Alt lide, hvad Lykke Gud sender mig til.

Men der hun da Ringen i Hænderne fik,
Og Budet fortalte hvorledes det gik,
Hun sagde: min Fader har gjort mig Uret
Og jeg er forloren, jeg tør sige det.

I Sørgedragts Klæder, med sorrigfuld Mod,
Saa gik hun tilsøs det uskyldige Blod,
Gik for at opsøge sin elskede Ven;
Det Skib skulde gaa til Virginien hen.

De havde ei Vind, og det gjorde just Gud,
Thi dette faldt ret saa forunderligt ud.
De med deres Baade iland maatte gaa,
Paa samme Eiland, hendes Kjærest' var paa.

Der var han i Maaneder tre Gange tre,
Og den samme Dag gik han ned for at se,
Om der ei var Noget for hannem at faa,
Hvorover han straxen den lille Baad saa.

Og den Tid da Baaden kom nærmere Land,
Han udaf stor Glæde gik til dem paastand,
Men den Tid de hannem at komme først saa,
Da bleve de bange og roede fra.

Han tog af sin Hat og faldt paa sine Knæ,
Og raabte: for Guds Skyld I tage mig med!
Jeg er og en Sjømand, af Sult næsten død;
Saasnart de det hørte, de ynked' hans Nød.

Saa for de til Landet og tog hannem ind;
Derpaa de til Skibet da roede gesvindt,
Kapteinen ham spørger, hvordan han kom der;
Han strax mon fortælle sin hele Affær.

Hans Kjærestes Øine af Graad vare rød,
Du lever? hun sagde; jeg troede dig død!
Han sagde: jeg lever ret sørgelig,
Alt siden jeg Kjærlighed satte til dig.

Hun tog ham i Favnen og kyste ham saa,
At al hans Bedrøvelse monne forgaa;
Hun sagde: jeg fandt dog den, jeg havde kjær,
Fra nu af kun Døden skal skille os her

Saa kom de til England og det med en Hast,
Og ankred i Plymouth den ottende Marts,
Derpaa da en Morgen den Jomfru saa god
Forunderlig' Klæder sig iføre lod.

Nu med Matrosklæder hun klædte sig paa,
Med et Brev i Haand til sin Fader at gaa.
Der stod udi Brevet: kjær' Fader saa sød!
Jeg er i Geneva og er næsten død.

Jeg kjender og ser det er Datterens Haand,
Har I det Brev faaet i fremmede Land?
Hun svarte: Da vi fra Geneva mon gaa,
Jeg af Eders Datter det Brev monne faa.

Jeg tænkte ei høre fra hende igjen,
Men jeg maa nu leve saa sørgelig hen.
Jeg ønsker jer Lykke af Hjertet og Sind;
Saa læst han Brevet med Taarer paa Kind.

Han sagde: gaa I til Geneva igjen,
Om I kunde føre min Datter her hjem,
Og hende mig bringe; saa hjælpe mig Gud!
Saasandt, som jeg giver dig hende til Brud.

Hun sagde: saa giv mig derpaa Eders Haand,
Saa skal jeg snart hende hjembringe paastand;
Ja det skal jeg gjøre alt paa denne Dag.
Jeg tusinde Daler gi'er for din Umag.

Saa faldt hun paa Knæ der paa Stedet hun stod
Og sagde: I er dog min Fader saa god,
Jeg er Eders Datter, der reiste fra Land
Alt for at opsøge min Kjærest' til Mand.

Hun talte endvidere: Fader saa god,
Jeg beder: forlad mig alt hvad jeg har gjort;
Han svared: af Hjertet forlade jeg vil;
Alt hvad du begjærer skal gives dig til.

Hun svarede derfor: min Fader saa fin,
Maa jeg nu faa den, som var Kjæresten min?
Ja det maa du gjerne min Datter saa sød.
Saa fik hun stor Glæde for al hendes Nød.

Saa fik hun da Bryllup med Glæde og Lyst,
Og Faderen undte sin Datter den Trøst,
Han sagde: fordi I hverandre var tro,
Tolv Tusind Pund Sterling jeg giver jer To.

Nu kunne de sammen i Kjærlighed bo,
For de var hinanden oprigtig og tro;
Saa vil jeg formane hver Jomfru og Mø
At elske sin Kjærest i Glæde og Nød.

Se den som paa Vandet maa lide stor Nød
Og viden omtumle at søge sit Brød,
Og dog mod sin Kjæreste oprigtig er,
Jeg saadanne Kjærester finder ei her.

Soldaten og Pigen.

En sørgelig Vise jeg haver nu opsat,
Alt om en liden Pige og om en smuk Soldat:
De haver hinanden svoret paa Ære, Liv og Sjæl,
At giftes med hinanden, men de fik intet Held.

Thi strax da hendes Fader og Moder det fornam
At hun nu havde givet sin Kjærlighed til ham,
Da sagde de til hende: Du skal ham aldrig faa,
Han er jo ei din Lige; det kan du vel forstaa.

Det var en Søndags Morgen, da dette monne ske,
Da gik hun hen til Kirken med stor Bedrøvelse,
Da monne det sig hænde, hun til sin Kjærest' kom,
Men hun ei turde kaste et Øie til ham om.

Hun ei paa hannem agter, men gaar sin egen Vei,
Og lod i sine Fagter, som hun ham kjendte ei;
Thi det er saa beskikket, der altid være maa
En Aarsag til Ulykken, naar den skal for sig gaa.

Da hun nu hjem var kommen og havde spist sin Mad,
Saa gik hun ud i Marken og var kun lidet glad,
Da han nu dette mærkte, hun ene der mon staa,
Han havde ingen Ro, men til hende strax maa gaa.

Han sagde: "søde Pige, du hører mig et Ord;
Hvi er du saa bedrøvet? hvad haver jeg dig gjort?
Thi du mig forekommer nu saa forunderlig,
Du haver vist isinde at vill' forlade mig."

Hun hannem derpaa svarte: "jeg det jo nødig vil,
Men nu mine Forældre de tvinge mig dertil,
De har mig det forbuden og det saa strængelig.
O ve! hvad skal jeg gjøre? jeg er ulykkelig."

Han sagde da: "min Pige, staar du ei ved dit Ord,
Saa er det jo forgjæves, hvad vi hinanden svor;"
Hun hannem atter svarte: "jeg det slet ikke tør,
Thi se, mine Forældre jeg jo adlyde bør."

Derpaa han strax mon jage en Kniv i hendes Bryst,
Saa gav hun ud et Skrig, ja et Skrig af høien Røst;
Han hende slog for Munden, og for dermed afsted,
I Vagten han mon rende og aabenbaret blev.

"O hør I, mine Venner som her i Vagten gaar,
Jeg beder Eder kjære, gaa hen til vor Major,
Og melder hannem dette: jeg haver med en Kniv,
Saa ynkelig berøvet min Kjæreste sit Liv."

I Aaret atten hundred og elleve vi skrev,
I Gunsterløv paa Falster den Gjerning han bedrev,
For hvilken han sit Hoved for Øren lade maa,
For saadant Mord som dette er ei Pardon at faa.

Det var en hjertens Jammer med denne unge Mø,
Hun laa i fire Dage og kunde ikke dø,
Da kan Enhver vel tænke, at der stor Sorrig var,
Især for hendes Moder, som hende baaret har.

Hun var ret som en Rose, saa deilig saa hun ud;
Hun sexten Aar tilfulde ei levet har endnu,
Den Tid hun maatte lade sit unge Liv og Blod
Alene, for hun gjorde sin Kjæreste imod.

Mel. En Ting jeg maa savne.

En Ting jeg dig beder, min elskede Sjæl,
Bedrag ei din Kjærest, det gaar dig ei vel,
Endskjøndt jeg er fattig og ringe af Stand;
Thi Lykken saa snarlig forandre sig kan.

Jeg haver ei Rigdom, ei Gods eller Guld;
Jeg er iblandt Eder en fremmed vild Fugl,
Jeg er iblandt Eder en fremmede Gjæst,
Men Herren mig hjælper, han kjender mig bedst.

En Skaber vi have, det ved du vel selv,
Han deler sin Gave til hvem, som han vil,
Den Rigdom, du haver, dig Herren har gi'et,
Naar han det gjentager, hvad kalder du dit?

Jeg har dig paamindet med Suk og med Graad;
Men jeg er for ringe, det kan jeg forstaa,
Du svarer, før vil du opgive din Aand,
Før du nogen anden vil love din Haand.

Mit trofaste Hjerte du længe har havt,
Dit Hjerte ei haver sig fæstet saa haardt,
At aldrig ei nogen kan bedre formaa!
Før Døden mig tvinger og Aanden opgaar.

Jeg gjerne vil ønske det over Enhver,
Gud Fader han unde dem den, de har kjær,
Som den monne elske af Hjerte og Mund,
Saa længe den lever til yderste Stund.

Tror du ei, at Herren paa Regning har ført,
De syndige Eder, som du haver gjort,
Paa det at du enlig skal leve din Tid,
Før du nogen anden begjærer end mig.

Paa det at du aldrig skal bygge din Tro,
Men at vi tilsammen i Ægteskab bo,
Og saa at vi begge skal leve i Fred,
Til Døden os skiller, og vi skal afsted.

Hvad vil du Gud svare, naar Tiden gaar om,
Og han dig henkalder da for sig til Dom,
De vigtige Løfter han kræver af dig,
Som du her i Verden udlovede mig.

Thi havde du bedet til Herren med Flid,
Før du udaf Hjertet begjærede mig,
Og havde du gaaet paa Guds Vei og Sti,
Du havde ei øvet din Falskhed mod mig.

Jeg det maa bekjende, ei andet jeg kan,
End du jo er rig og af høiere Stand;
Thi Rigdom den er en bedragelig Ting,
Ei andet os skiller, end jeg er for ring'.

De Dage er' mange, de Timer er fler
De Timer er længer, naar Sorgen sig ter;
Thi glædes jeg over, at Gud er den Mand,
Som over en Faderløs holder sin Haand.

Dit trofaste Hjerte, du lovede mig,
Det har du opfyldet med List og med Svig,
Men jeg vil til Herren levere min Sag,
Han Sandhed frembringer for Lyset en Dag.

Da du mig indbildte at blive mig tro,
Fik jeg strax fornemme du holdt dig med to;
Jeg tænkte, du havde en bedre Forstand,
End to at levere dit Hjerte og Haand.

Det kan hver begribe, som har sin Forstand,
At ikke to Kvinder forlig's om en Mand,
Jeg ler i mit Hjerte, skjønt Sorgen er stor,
Jeg mener, du tænker at giftes med to.

Den ene har Penge, som hjælpe sig kan,
Saalænge hun strider, hun vinder en Gang;
Thi dine Paarørende sige vel saa,
Du hende skal tage, du Penge skal faa.

Du var ei den Første, der blev saa utro.
Men om du paa engang har beilet til to,
Undskyldninger kan ikke hjælpe for dig,
Saasandt som Gud lever, du sveget har mig.

Det martrer mit Hjerte, det ængster mit Mod,
At mange vil sige, jeg har dig forgjort,
Lad Verden mig trænge med Løgn og Fortræd,
Jeg glæder mig over, Gud Sandheden ved.

Vi alle bør bede, hver udi sin Stand,
Vi Tiden kan leve saa lykkelig frem,
Vi kunde omgaaes hverandre paa Jord,
Saa vi kunde samles i Himmelens Chor.

I Himlen jeg har en Formynder saa god,
Han haver mig kjøbt med sit Legem og Blod,
Han trøster mit Hjerte, som Sorgen har klemt,
Som du udi fire Aar listig har kjendt.

Nu vil du forbande og sige dig fri,
At aldrig du haver begjæret mig,
Men Herren skal vidne, som Sagen forstaar,
Han Sandhed fremfører, naar Løgnen bag staar.

Jeg ved, der er Mange, som hjælpe skal dig,
Som vil dig undskylde, du blive skal fri.
Om tusinde Munde undskylde vil dig,
Saasandt som Gud lever, du sveget har mig.

Du syntes, du var en velagtendes Karl,
Men nu har du gjort dig til gaaendes Nar;
Thi du var som Ræven, der lister sig frem,
Med Løfterne søde, men Tungen var slem.

En Ven jeg i Himlen har bedre end dig,
Som kaldes min Kristus og Frelser blid,
Der finder jeg Glæde for al min Uro,
Der faar jeg en Brudgom, som bliver mig tro

Jeg Ondt dig ei under, det Herren selv ved,
Skjøndt Tiden sig herefter ynkelig ter,
Jeg glad aldrig bliver, før Sjælen til Gud
Henkaldes og bliver besmykket til Brud.

Jeg glæder mig over, at Gud er den Mand,
Som Glæde for Sorrig mig gjengive kan;
Thi har jeg min Glæde i Verden forlist,
I Himlen er Glæde, der bruges ei List.

Du mener at leve i Velstand og Pragt,
Mens jeg udi Verden er ganske forladt,
Imedens jeg er paa den syndige Jord,
Jeg glemmer vist aldrig din Falskhed saa stor.

Du har et Stenhjerte, det ser du nu selv,
Du agter selv ikke din dyr'bare Sjæl,
Gud hjælpe dig nu, det ser farligen ud,
Du har dig saa ofte forbandet for Gud.

Den Skaal, du mig skjænker, jeg drikke maa ud,
Mon den skulde være beskikket af Gud?
Nei jeg tror ei, Herren vil saadant skal ske,
At nogen skal Falskhed mod Troen bete.

Jeg maa dig ei dømme, Gud dømmer selv mig,
Men Gud mig bevare at gjøre slig Svig,
Vi begge behøve at tænke os om,
Thi det er forsilde, naar Gud holder Dom.

Den, Visen har digtet, har Sandhed fremført,
Fordi at mit Hjerte af Sorgen var rørt,
Jeg gjerne vil sværge med Ære og Liv,
At alt det er Sandhed, jeg skriver om dig.

Jeg slutter min Vise enfoldig og kort,
Skjøndt mange fortryder, jeg dette har gjort,
Men Herren mig hjælpe, gjør Tiden ei lang,
Saa er jeg fornøiet og slutter min Sang.

Egen Melodi.

En vakker Ven jeg havde valgt;
Den elsked' jeg dog over Alt,
:,: Den tænkte jeg skuld' bli' min Trøst
Og hvile ved med mit unge Bryst. :,:

Men min Veninde sveg sin Ed
Og rev min Lykkes Stjerne ned!
:,: Nu staar jeg ene og forladt
Med Sorgen over tabte Skat. :,:

Dog hende jeg ei glemme kan,
Som gav sit Hjerte og sin Haand.
:,: Hver Aften jeg i Lunden gaar,
Hvor jeg maa fælde mangen Taar'. :,:

En Aftenstund — med traurigt Mod —
Jeg hvilte ved en Furu-Rod,
:,: Der hørte jeg Smaafuglesang,
Og dybt mig greb den bløde Klang. :,

Der kom til mig en Vandringsmand,
Han talte til mig saa forsand:
:,: "O, hvorfor græder du, min Ven!
Har du da ingen Trøst igjen? :,:

"Nu, hvorfor græder du, min Ven?
Vor Gud i Himlen lever end, —
:,: Han hjælper hver, som narret bli'r,
Tro du paa ham; kun Godt han gi'r." :,:

Som Fuglen venter lysen Dag,
Saa venter jeg hvert Klokkeslag
:,: Paa Timeglassets Ende her,
At jeg kan gaa til Himlens Hær. :,:

Adjø, min Far! adjø, min Mor!
Adjø, min Søster! lille Bror!
:,: Adjø, lev vel, du falske Ven!
Gid du kan Naade faa igjen! :,:

Emor og Thora.

En venlig Aften under Rosers Ly
Sad Emor ved sin elskte Thoras Side;
Alt slumred trygt i Skov, i Mark og By;
Thi det var henved Midnats tause Tide.

Da hævede sig skyldfri Emors Bryst,
Hans Hjerte slog saa ømt af hellig Varme;
Hans mørke Øie blev saa klart og lyst,
Da han om Thora slynged' sine Arme.

"O, Elskte!" sagde han, "paa dette Sted,
Hvor dine Barndoms Aar i Fred henfløde,
Her, hvor du svor mig Troskabs dyre Ed,
Her skal du snart min Grav med Roser pryde."

"O Thora!" blev han ved, og hæved fro
Sit Øie mod den stjernerøde Bue,
"Der skal vi dog engang forenet bo
Hist oppe, hvor de klare Stjerner lue.

"Da svæver Kjærlighedens Engel blid
I lysende Gestalter om de Gode,
Der, som et Rov for Ondskabs Had og Nid,
Adskilte vandre maa paa Sorgens Klode.

"O Thora! snart jeg hen til Døden gaar,
Mit Blod skal snart din haarde Fader fryde;
Forladt og sorrigfuld igjen du staar,
Din Taare ene skal ved Liget flyde."

"Nei, elskte Emor," raabte Thora, "nei,
Ei ene skal du dø; din kjære Pige
Vil følge dig, skjøndt paa en farlig Vei,
Op til Alfaders lyse Himmerige."

"O, Engleskjønne! da med Fryd jeg dør,
Velsignet, sidste Time, du mig være;
Da skal jeg jo iblandt Valhallas Mø'r
Imorgen favne dig, du Englekjære."

Nu Timen slog, de Elskte skiltes ad;
Hun iled hjem, og han til mørke Fængsel,
Hvor Vægteren ved skumle Indgang sad
Og ventedʼ paa ham med urolig Længsel.

Paa Himlens østre Bue Natten veg;
Alt smilte frem den unge Morgenrøde,
Da Thoras grumme Fader stolt besteg
Den Høi, hvor Emor skal som Offer bløde.

I Jomfruburet, smykket som en Brud,
Sad Thora, mere skjøn end Morgenrøden,
Og sendte fromme Bønner op til Gud,
Om Taalmod, Styrke, Kraft og Mod i Døden.

Da saa hun rolig Emor træde frem,
Hun saa det tunge Sværd hans Hoved ramme.
"Tilgiv mig, milde Gud, min Brøde glem!"
Hun raabte blidt — og Borgen stod i Flamme.

Mod Himmelen den røde Lue steg,
Da Thoras Fader stod som ramt af Torden,
Som Marmorstøtte stod han kold og bleg;
Thi Thoras Aand var ikke mer paa Jorden.

I Myrthelunden paa det elskte Sted,
Hvor Emor hørte tidt sin Thora kvæde,
Der sænked' man til Ro dem begge ned,
Og planted' over Graven Roser spæde.

Hist, hvor ei Sorgens Pile trænge frem,
Hvor Dyden ikke skal for Ondskab segne,
Der vandrer Thora med sin elskte Ven
I Evighedens lyse, blide Egne.

Sigvald og Thora.

Mel. En venlig Aften under Rosers Ly.

Fra Thoras ømme, elskovsfulde Bryst
Sled Sigvald sig med vild og rædsom Latter,
Forgjæves kvalte Rædsel hendes Lyst —
Forgjæves græd Naturens hulde Datter.

Kold skyndte han sig bort til fremmed Land,
For ei at høre Uskylds svage Stemme;
Der kjøbte Trællen sig i Adelstand,
Og Glædens Rus ham lærte Thora glemme.

Ti Aar forgik, saa har han ødslet hen
Sit Guld og Sundhedsrosen paa hans Kinder;
Nu staar han fattig, syg og svag igjen,
Og al hans Glæde, Fryd og Lyst forsvinder.

Nu ængstes han af underlige Nag,
Og Thoras Taarer paa hans Hjerte brænder,
Han skuer hende bleg, ved Nat og Dag,
At vinke sig med sine matte Hænder.

Et sort, kuns betlet Brød, indsvøber han;
Tilfods med Betlerstav og revne Klæder

Han iler atter til det kjære Land,
Som fordum smilte til hans Ungdomsglæder.

Ved Midnatstid, igjennem Storm og Regn,
Han vanker skjælvende, med bange Tanker,
Snart skuer han den velbekjendte Egn,
Og ængstelig hans knuste Hjerte banker.

I rædsom Taushed laa den hele By,
Hver Dør var lukket og forgjæves beder
Han fordums Venner om et ringe Ly,
Han vises bort med græsselige Eder.

Afmægtig skjælvende han slæber sig
Til Kirkeportens Bænk, for der at hvile,
Han svimler skræksom, mat og underlig,
Og rædsom Frygt ham hindrer i at ile.

Han finder, Kirkeporten aaaben staar,
Han ser et Lys ved Muren rolig lue,
Af Skræk han stanser, frygter for at gaa,
Og stirrer vildt mod Himlens sorte Bue.

Men Synet vinker ham, han gaar derind,
Han ser et Lys i dunkle Lygte brænde,
Og Graverkarlen med et roligt Sind,
Sang en: Hvo ved, hvor nær mig er min Ende.

"Guds Fred!" tilraabte Sigvald stammende;
"Hvorledes kan du, uden at forsage,
Ved Midnats mørke, rædselsfulde Tid,
De Dødes Fred saa roligen forjage?"

"De Dødes Fred forstyrrer ingen her,
De Døde slumre alle trygt og rolig
I Jordens Skjød, i lette Hvælvinger,
I sorte Muld, i Gravens tause Bolig.

"Og til mit Arbeid' er jeg længe vant,
Nu kjender Døbningen og jeg hverandre;
Før blev jeg bleg og bange, det er sandt,
Naar jeg dem saa ved Sakristiet vandre.

"Men Jorden er saa stenig og saa haard,
Her har ei været gravet meget længe,
Der er alt svundet hen ti lange Aar,
Fra sidst jeg redte her de Dødes Senge."

"Hvem," spurgte Sigvald, "er begravet her,
Ved skumle Benhus? Sagtens du ham kjender?"
Gjensvarte Karlen: "det en Moder er,
Som dræbte sig af Frygt for Bødlens Hænder.

"Det var en deilig Pige med sit Barn,
I Raseri hun tog det selv af Dage,
Da Faderen, som var et nedrigt Skarn,
Løb bort og spotted' hendes stille Klage."

"Hvad hed hun?" spurgte Sigvald skjælvende,
"Hvad hed hun?" stammed' frem hans brustne Stemme;
"Hun hedte Thora, det er hendes Ben,
Som her jeg kaster op af Gravens Gjemme."

Hul Thoras Hjerneskal mod Muren klang —
Endnu et Ben, og endnu et — og atter —
Fra Sigvalds Pande Dødens Perler sprang, —
Bag Kirkemuren hørtes rædsom Latter.

Hans Hoved tumled' vildt mod Murens Sten,
Og skyldigt Blod de blege Vægge malte,
Tre varme Draaber faldt paa Thoras Ben;
Dump Midnatsklokken slog, og Hanen galte.

Forgjæves kalker man den stumle Mur,
Blodblomsten voxer stedse fra sin Kime;
Ved Midnatstid det stygge Dødninguhr,
Mest minder Morderen om Hævnens Time.

Mel. Traurige Sjømand, kom, stil dine Tanker.
Eller: Kom hid, mine Venner, som lyster at høre

Grusomme Skjæbne! hvad har jeg forøvet?
Hvi vil du stedse forfølge mig saa?
Skal jeg da idelig være bedrøvet?
Skal jeg i Livet ei Glæde mer faa?
Jeg er af Verden kjed og al dens Usselhed,
Mismodig jeg vanker, vemodige Tanker
Uroer mit Sind og forstyrrer min Fred.

Jeg haver saamangen Gjenvordighed smaget
Og drukket saa ofte af Lidelsens Skaal;
Og dog har jeg Alt med Standhaftighed draget,
Mit Mod har ei vaklet, jeg lidt har med Taal;
Men da min Kjærest' sød sit Troskabsløfte brød,
Da hun mig mon svige, min elskede Pige;
Da blev jeg mistrøstig og Taarerne flød.

Er det min blide, min tro Elskerinde?
Hun, som en Tid var saa kjærlig og øm!
Som nu er Skyld i de Taarer, som rinde,
Skuffer jeg mig? eller er det en Drøm?
Men ak desværre, nei! jeg ser, jeg drømmer ei,
Jeg ved det forsanden, hun elsker en Anden,
Jeg er den Bedragne, hun skjøtter mig ei.

Rører dig ikke Samvittigheds Stemme,
Naar du erindrer din sørgende Ven?
Maa du i Hjertet ei Anger fornemme,
Naar du dig tænker tilbage igjen?

Saa give Gud, det ske, jeg dig ei mer maa se,
Gid Tiden var omme, at jeg kunde komme,
Didhen, hvor forglemmes al Sorrig og Ve!

Tung er den Skjæbne, du mig har beredet,
Glædeløs Fremtid imøde jeg gaar,
Mig til Fortvivlelsens Rand du har ledet,
Givet mit Hjerte ulægelig' Saar.
Hvad synes dig om det? du lønner Troskab slet!
Mit Hjerte maa bløde og martres tildøde;
Maaske du end synes, du handlet har ret.

Ingen paa Kvindernes Troskab bør lide,
Førend i Nøden proberet den er,
Ofteste de smigrer, er venlig og blide,
Falskhed og Rænker i Hjertet dog bær.
De Troskab sværge dig, men bryde letteligt,
Har Honning i Munden, men Malurt i Grunden,
Saa træffer det Mange, saa gik det og mig.

Naar jeg mig erindrer Alt det, som vi talte,
Og alle de Glæder, tilsammen vi nød,
I den lange Tid, som din Ven du mig kaldte,
O, da er hvert Minde, hver Tanke mig sød!
Jeg i din hulde Arm forglemte Sorg og Harm,
Al Kummer og Kvide forsvandt ved din Side,
Jeg lykkelig var ved din kjærlige Barm.

Er jeg da ikke nu mere den samme,
Som da ubrødelig Troskab du svor,
Og ønskte, at dig al Ulykke maa ramme,
Om mig du bedrager og bryder dit Ord?
Nu har du mig forskudt og Troskabsløftet brudt;
Din Sjæl staar i Fare, du engang skal svare
For Evigheds Dommer, — hvad har jeg forbrudt?

Krist give, du vilde itide betænke,
At Alle for Gud vi til Regnskab skal staa;
Han dømmer retfærdig, der gjælder ei Rænker,

Ei Løgn eller List ham at skuffe formaa.
Hans Almagts Øie ser, Alt som i Løndom sker,
Ham Skinnet ei blænder, hvert Hjerte han kjender,
Ei lønligste Tanke vi skjule kan her.

Af Drøvelsens Kalk du mig giver at drikke;
Jeg maa den udtømme, saa bitter den er.
Hvi klage min Smerte? den rører dig ikke,
Hvad gavner det vel at paaminde dig her?
Du glæder dig vel nu, men mærk og kom ihu,
Gjengjældelsens Dage er maaske tilbage,
Da Angerens Taarer du fælder med Gru.

Rigtignok ved jeg, løgnagtige Munde
Megen Aarsag i var Skilsmisse er;
Thi de mig monne den Lykke misunde,
At du mig havde saa hjertelig kjær;
De smigred for dig blidt, Enhver udvikled' Sit,
Men vilde kun skade — bag grønneste Blade,
Jo lurer de træbskeste Slanger saa tidt.

Længe de havde paa Garnene spundet,
Som de bestemte at fange mig i;
Endelig har de sit Ønske da rundet,
Endelig har du dem føiet deri;
Og dette Maalet var, hvortil de sigtet har.
Du øined ei Farer, man skjulte de Snarer,
Hvori deres Lumskhed indviklet dig har.

Samvittighedsnag skal hvert Hjerte fortære,
Som Tvedragtens Sæd mellem Venner udstrør,
Af Halsen dens Tunge de burde udskjære,
Som Løgn og Bagvaskelse Næsten paafør'!
De deres Løn vel faar af ham, som Alt formaar,
Enhver for sin Brøde bør lide og bøde,
Og Falskhed sin Herre paa Halsen vist slaar.

Dig, min Veninde jeg nu maa forlade;
Tung er den Tanke at skilles fra dig;

Jeg dig vil elske, om du mig vil have,
Dette du aldrig forbyde kan mig.
Gud er mit Vidne vist, jeg aldrig brugte List,
Mig skal ikke nage Samvittigheds Plage,
Jeg skal ikke frygte at møde dig hist!

Aldrig du gaar mig af Tanke og Sinde,
Aldrig forglemmer jeg, hvad nu er skeet.
Søde, fortryllende, falske Veninde!
Gid jeg dig aldrig for Øie har set!
Din Skjønhed daared mig, jeg elsked inderlig.
Dit Navn og dit Minde er skrevet herinde;
Til Hjertet det brister, det banker for dig.

Taalmodig vil jeg forsøge at bære
Alle de Sorger, som saare min Sjæl!
Af mig din Brøde tilgivet skal være;
Ønske jeg vil dig al Lykke og Held;
Jeg skal ei hævne mig; bliv du kun lykkelig:
Gid aldrig Ulykke og Mangel dig trykke,
Men Glæde og Nøisomhed trives hos dig!

Tak for den Tid og de lykkelig' Dage!
Som du mod mig var saa kjærlig og tro,
Aldrig du mere skal høre mig klage,
Aldrig skal jeg mer forstyrre din Ro.
Tak for hver kjærlig Stund, hver sød og rolig Blund,
Og Timerne blide, som svandt ved din Side,
Og Tak for hvert Kys, som jeg fik af din Mund.

Elskede Ven! uforglemmelig' Pige!
Modtag min Sang og mit sidste Levvel;
Vi skal gjensees i Himmelens Rige,
Det er et Haab, som opliver min Sjæl.
Min Skjæbne blive saa, som Gud behage maa,
Men ei for en Kvinde mer Taarer skal rinde;
Jeg skal ikke elske den, jeg ei kan faa.

Rebebon er jeg fra Verden at træde,
Naar Gud vil kalde, da er jeg bered.
Livet ei haver for mig nogen Glæde,
Kun udi Graven forventer jeg Fred.
Naar saa min trætte Aand er løst af Støvets Baand,
Naar Jorden forsvinder med alle dens Minder,
Almægtige, tag da min Sjæl i din Haand!

I Bergen udi Norge,
Der er jeg barnefødt,
Og min Fader Linnedvæver var,
Han mig opføde lod,
Udi Fattigdommen stor
Til jeg fyldte mit femtende Aar.

Der er en Kjøbmand i den By,
Som min Fader var kjendt,
Med hans Søn jeg tilsjøs monne komme.
Vi gik til Ostindien,
Derfra og hjem igjen;
Thi den Reise og føi'lig var.

Da den Reise var fuldendt,
Og min Ære blev bekjendt,
Og man altid vel om mig talte.
Han mig strax hjem til sig tog,
Lod i Styrmandsskole gaa
Og mig lære paa Styrmands Maner.

Da vi nu Examen fik,
Et Aarstid vi hjemme gik,
Imod Fienden vi ikke turde komme.
I den Tid vi hjemme laa
Udi Kjærlighed stor
Med en Herremands Datter saa god.

Ja den Kjærlighed var stor,
Efter Løftet, som var gjort,
Da vi den ei længer kunde dølge;
Hendes Fader ofte saa
I Løndom til mig gaa,
Han blev ivrig og vred i Sind.

Han mig strax forhyre lod
Med en russisk Sjømand god;
Thi den Herre hans Svoger mon være.
Han skuld' tage mig med sig
Og som Styrmand bruge mig,
Saa jeg Norge ei mer skulde se.

Vi gik nu til China hen,
Derfra til Rusland igjen,
Men hvad os paa Veien monne hænde;
Der en tyrkisk Røver kom,
Sig viste mod os grum
Og os fangne hjem med sig tog.

Da vi kom til Tyrkerig
Var vi dermed ikke fri,
Men i Fængsel og Baand vi monne gange,
I tre hele fulde Aar,
Indtil vi os fra dem slog,
Paa en Slup, som vi os bekomme maa.

Vi paa Sjøen tumled om
Uden Seil og uden Ror,
Men Vinden og Bølgen os føied;
Udi Dage elleve
Intet Land vi kunde se,
Før vi naaede Nyhollands Land.

Da vi styrede til Land,
Kom til os en Hollands-Mand,
Os han spurgte, hvorfra vi vare komne.

Nu vi hannem svarede:
Vi er' alle rømmede
Fra det tyrkiske Fængsel hver Mand.

Han nu tog os hjem med sig
Og os pleied vennelig,
Saa vor Hunger og Tørst blev os lindret
Da vi Mad og Klæder fik,
Sex vi udi Live gik
Af Trehundrede fra Norge uddrog.

En Ting mig paa Hjerte laa,
Det var Kjærligheden stor;
Jeg et Brev til min Kjæreste mon skrive,
Og lod hende vide nu,
At jeg er paa Friheds Fod
Og saa ensom i Holland mon gaa.

Da hun dette Brev fik se,
Hun da mest besvimede;
Men til Pennen hun sig mon begive;
Og lod mig i Brevet vide,
Hvad som var sket
Siden hun havde savnet mig, sin Ven.

"Jeg forsand vil sige dig,
At min Fader ligger Lig,
Og min Broder er paa Sjøen begraven.
Jeg vil bede dig, min Ven!
Reis fra Holland til mig hjem;
Vi vil ægte hverandre, min Ven!"

Da jeg dette Brev nu fandt
Al min Sorrig nu forsvandt;
Jeg mig hastig tilsjøs mon begive,
Med en dansk Kjøbmands Skib,
Som til Norge hasted' sig,
Og den Reise os føielig var.

Da vi styrede tilland,
Kom til Bergen ud paastand
Og min Kjæreſt mig ſaa kjærligt omfavnede;
Hun i Haanden tager mig,
"Jeg i Livet ſer nu dig,
Som i ſyv Aar har ſavnet dig, min Ven!"

Da den Reiſe var fuldendt
Og det blev Enhver bekjendt,
At vi vare fra Tyrkiet udkomne.
Hendes Fader han var død,
Ingen Ven os det forbød,
Vi da knyttede vort Ægteſkabsbaand.

Mel. Ejlivet er en fornøielig Stand.

Jeg beiled engang til en Pige ſaa ſkjøn!
Hun var mig ſaa god, og hørte min Bøn,
Vi loved gjenſidig med Haand og med Mund
Hinanden at elſke til ſildigſte Stund.

Da blev jeg ſaa glad udi Hjerte og Hu;
De ſalige Timer jeg mindes endnu,
Skjøndt Aar er henrundne i Evigheds Strøm,
Og jeg er opvaagnet af yndige Drøm.

Hun var udi Livſens den fagreſte Vaar,
Var nylig indtraadt i ſit attende Aar,
Saa blid ſom en Engel og friſk ſom en Hind,
Med Roſer og Liljer paa blomſtrende Kind.

Som venlige Stjerner paa Himmelens Blaa
Saa var hendes Øine, naar paa mig hun ſaa,
I Ord og i Tale, i hvert hendes Blik
Forſikring jeg om hendes Kjærlighed fik.

Ja, elskede Tine! Da var du saa huld,
Dit Hjerte var rent som det lutrede Guld,
Da var du saa kjærlig, saa øm og saa tro,
Kun Døden, du sagde, skal skille os To.

Og naar ved din Side saa ofte jeg sad,
Og Timerne svandt saa fornøiet og glad,
Henreven af Kjærligheds tryllende Magt,
Fornøiet vi knytted vor Kjærligheds Pagt.

Naar Skjæbnen da skilte os mangen en Gang,
Og Skilsmissen stundom blev temmelig lang,
Jeg ønskede Vinger at flyve igjen
Tilbage til dig, min bedrøvede Ven.

Da var du som enlige Fugl paa sin Kvist,
Som sørgende Due, der Magen har mist';
Dit elskende Hjerte forglemte mig ei,
Hvor langt jeg var fjernet paa vildsomme Vei

Men alting forandres ved Tid og ved Aar;
Og Kjærlighed kjølner og Skjønhed forgaar;
Men dybt i mit Hjerte jeg føler et Saar,
Som neppe vil læges ved Tid og ved Aar.

Nu gaar jeg mismodig, bedragen og glemt,
Mit Sind og min Harpe vemodig er stemt;
Mindst havde jeg ventet mig saadant af dig,
Dog aldrig, nei aldrig du glemmes af mig.

Men jeg din Utroskab tilgive dig vil,
Forført er du bleven af Andre dertil.
Du hørte Bagvaskelsens Tunge saa slem
Og du var da svag nok at agte paa dem.

Farvel! da Farvel! uforglem'lige Ven!
Vi skilles maa her, men vi findes igjen,
Vi samles hist oppe i Evigheds Land,
Hvor Løgne og Falskhed mer skade ei kan.

Egen Melodi.

Jeg elsker dig, min Pige,
Endskjøndt du hader mig;
Jeg ved ogsaa tillige,
Hvoraf det kommer sig.
Men hvorfor vredes du min Ven?
Tro mig! jeg vandrer ærligen,
Thi Gud han mig ledsager
Paa hele Vandringen.

Men Vandringen alene
Er tung at tænke paa,
Her er saa mange Farer
I Verden frem at gaa;
Men den, der deler med sin Ven,
En Ven, ja en oprigtig Ven,
Han letter Livets Byrde,
Og Sorgen svinder hen.

Mit Brød jeg vel kan finde
Min Tid i Verden her,
Men gid jeg kunde vinde
Den Ven, som var mig kjær.
Min Ven, da var jeg lykkelig.
Ak giv, o Gud! at det var dig,
Hvormed jeg kunde leve
I Troskab lykkelig.

Du maa mig ei forkaste,
Min allerbedste Ven,
Du maa dig ei forhaste
Se Tiden, den gaar hen,
Du tænker, du til Glæden gaar;
Men Sorgen for dig aaben staar;
Naar du til Glæden farer
Kan du i Sorgen gaa.

Men vil du dig omvende,
Min ømme Pige skjøn,
Et helt oprigtigt Hjerte
Skal blive dig til Løn.
Da sørger jeg ei mere her,
Ei Vemods Taarer længer bær.
O søde Livsens Kilde,
Mit Paradis du er.

Men vredes ei min Pige,
Jeg synger disse Ord;
Thi du er jo den Eneste,
Som i mit Hjerte bor.
De røde Roser blomstrer dig,
Skjøndt Taarerne de saarer mig,
Men kunde Glæden hviske,
Da var jeg lykkelig.

Jeg slutte vil min Vise,
Min allerbedste Ven,
Men gid, vi kunde samles
Hos Gud i Himmelen.
Vi samles tidt paa denne Jord,
Hvor Sorg og Glæde sammen bor,
Men gid det sidste Møde
Maa bli' i Englekor!

Mel. Den fulde Maane rædsomt lyste.

Jeg kvæde vil en deilig Vise
Alt om to unge Mennesker,
Som fra sin Ungdoms spæde Dage
Hinanden havde saare kjær,
Den deilig blide Foraarsmorgen,
For dem ret yndelig oprandt,
De vorte op som unge Planter,
Alt hos det klare Kildevand.

En Tid henved et Aar mon løbe,
Det ingen mærked' eller saa,
Skjønt Elskovsilden stærkt mon brænde,
Det udentvivl da være maa;
Vel ofte han sig der henvendte,
Hvor han sin Elskte kunde se,
Og mangen yndig Aftentime
I hendes Arm spadserede.

Men ofte efter klare Solskin,
Oprinder Uveirs sorte Sky,
Og sorgfri Elskovs gode Dage
Omverles tidt med Klagelyd;
Til hendes Fader det mon komme,
At der en Kjæreste i Løn
Til hende mon en Aften gange,
Og det en fattig Bondesøn.

Han hende strax til sig mon kalde,
Tiltalede med disse Ord:
"O gid du aldrig var min Datter,
Der mig forvolder saadan Sorg;
Nei dette sker i Verden ikke,
Det siger jeg dig aabenbar,
Det var en Skam for mig at høre
En fattig Svigersøn jeg har."

De deilig' rosenrøde Kinder
De blegnede ret som en Død,
"Jeg kan dig, kjære Fader, sige:
Der ingen er i Verden fød
For mig saa vel som den mon staude,
Om han end haver Verdens Guld,
Og dette vilde mig tilbyde,
Jeg bli'r min Kjærest tro og huld."

"Hvad hører jeg for Ord, min Datter!
Det er blot Elskovs Raseri,
Som ud af dine Læber flyder,

Og ei fornuftig Kjærlighed;
Lad mig det ei nu mere høre
Du tale skal med denne Mand,
En anden Mand jeg dig har fæstet
Med ham du leve skal paa Jord."

Et Budskab strax hin monne sende
Hen til sin Hjertens ædle Skat:
"I bede ham strax til mig komme
Om det kan ske i denne Nat;
Lad det for alting ikke mærkes
Især udaf min Fader god,
Faar han det nogensinde vide,
Jeg bli'r ulykkelig paa Jord."

Til hende han strax monne komme,
Udi den samme Aftenstid,
I hendes lønlig' Sovekammer
Indlukket blev med største Flid,
Hun paa hans Skjød sig strax mon sætte,
Sin Sorg hun ikke dølgede,
Paa hendes rosenrøde Kinder
En Strøm af Taarer trillede.

Da hendes Taarer lidt mon standse,
Hun til sin Kjærest' talede:
"Min Fader haver mig forbudet
Jeg dig i Verden ei skal se;
Vil jeg ham deri ikke lyde,
Bort fra mit Hjem jeg vandre maa,
Skjøndt det jeg heller vilde gjøre,
End dig, min Engel skilles fra."

"Hvor inderlig jeg dig nu elsker,
Det maa dog ei i Verden ske,
At du din Faders Hjem forlader,
Dig selv til stor Bedrøvelse.
Hvad Glæder kunde jeg vel byde

Mod dem som dig tilbydes her?
Her har du Guld og grønne Skove,
En deilig Frier og dermed."

"Hvad nytter Guld og grønne Skov,
Naar Hjertet er af Sorgen klemt,
Et Ægtebaand det kan vel knyttes,
En Anden dog ei bliver glemt.
Tro ei, at dette Gud behager,
At jeg saaledes skilles maa
Fra dig min Ven, min Hjertemage,
Blot for en Rigdom stor at naa."

"Nu er vor Afskedstid forhaanden,
At vi herfra maa skilles ad,
Min Haand jeg strax nu dig vil byde,
Med Tak for hver en Levedag.
Nu vil jeg bort fra Landet drage,
Og aldrig nære Elskovsild;
Gid Himlens Gud os vil ledsage,
Og lad os hisset samles blid.

"Farvel, min Ven og Turteldue!
Sørg ei formeget for din Ven,
Tak for din Elskovs yndig Lue.
Tak for din Omhu, søde Sjæl!
Jeg dig i Verden glemmer ikke,
Hvordan end Skjæbnen vender sig,
Du stedse mig i Tanken ligger,
Indtil min sidste Levetid."

Da han fra hende var forsvunden
Hun til sin Sorg sig overlod,
Ret ligesom en Turteldue,
Der fra sin Mage skilles bort,
Paa grønne Træ den ei sig sætter,
Men heller paa den falmed' Kvist
Hvor den tildøde sig da sørger,
For den sin Mage haver mist'.

Hvordan nu hendes Sorg mon være,
Det hendes Fader agted' ei,
Til hendes Bryllup han strax laved',
Hun ham ei turde sige Nei;
Da hun sin Brudedragt iførtes,
Hun i sit Hjerte sukkede:
O gid det var min Ligekjortel,
Det jeg langt heller ønskede.

Om en Fader, som adskilte to forelskede Venner.

Mel. Skal jeg bort fra Eder drage.

Jeg sjunge vil om Ægtestanden,
Og hvad min Tanke derom er,
Thi den for Kvinden og for Manden
En vigtig Stand for begge er,
Naar man af Hjertet sig opleder
En Ven oprigtig, tro og huld;
Ja den bepryder mer end Klæder,
Som gjorte er af røde Guld.

En tvungen Kjærlighed jeg ikke
Skatte vil for nogen Ting;
Men jeg maa og den Skaal uddrikke,
Skjøndt den er bitter for mit Sind,
Jeg maa min Fader saa adlyde
Og ægte den, mig er imod,
Det mig i Hjertet maa fortryde;
Min' Øine græde næsten Blod.

Det kan enhver som haver Hjerte,
Betænke, hvordan Sorg det er
At miste den, som Gud forærte,
Den jeg i Hjertet havde kjær.
Slet ingen udi Verden mere

Jeg elske kan saa høit som den,
Jeg aldrig mere glad kan være;
Thi jeg har mist' min bedste Ven.

Tænk, Herren Eder kan belønne
For denne Sorg, som jeg nu har;
Du burde dog vel derpaa skjønne,
Thi du mig høit bedrøvet har:
Du lyder andre Sladermunde.
Som denne Sag ei ret forstod;
De bygge det paa slige Grunde,
Som er Samvittighed imod.

Gud trøste mig og andre flere,
Der saadan Sorrig prøve skal,
Ja hvor de monn' i Verden være,
Jeg er og en af deres Tal,
Som Kjærlighed saa høit har prøvet,
Jeg maa min Ven forlade slet.
Min Fader det mod mig har øvet;
Hvad synes Eder, er det ret?

Min Gud, du ved, hvad gode Tanker
Jeg havde til min Ven saa kjær,
Mit Hjerte for ham heftig banker,
Skjøndt han borttaget fra mig er;
Ja naar jeg hannem faar i Minde,
Da røres jeg hver Tid og Stund,
Ja bliver da saa tung isinde,
Jeg næsten trykkes ned i Grund.

Jeg rent ud siger ufortøvet,
Jeg havde mig udvalgt en Ven,
Som Fa'r med Hug og Slag har prøvet
At skille fra mit Hjerte hen,
Ja, ham og mig saa haardt bedrøvet,
At vi med Graad nu skilles maa;
Ros dig ei af hvad du har øvet:
Du ved ei, hvor det dig kan gaa.

Saa maa jeg nu min Ven forlade,
Men Gud ved bedst hvor tungt det er;
Det bliver mig stor Sorg og Skade
At miste den, som jeg har kjær;
Men jeg min Sag til Gud vil sætte,
Han hjælper mig af denne Nød;
Jeg haaber han min Sorg kan lette,
Thi ellers tvinges jeg til Død.

Det gaa med mig som fordum Dage
Med Axel og skjøn Valborg fin,
De maatte samme Skjæbne smage
Og skilles fra hverandres Sind.
Med Vand man Ilden kan udslukke,
At den ei tændes op igjen;
Nu Taare=Vand maa Hjertet lukke;
Farvel min elskelige Ven.

Tak for hver Stund vi sammen vare,
Tak for din Kjærlighed mod mig!
Gud dig befri fra Nød og Fare,
Og Fred og Sundhed skjænke dig!
Nu maa jeg Hjertet fra dig vende,
Min Fader tvinger mig dertil;
Men jeg af Hjertet maa bekjende,
Det mig stor Møie koste vil.

En anden Ven jeg nu maa tage
At dele Sorg og Glæde med,
Jeg maa da samme Skjæbne smage;
Gid det maa ske i Kjærlighed;
Jeg maa da skikke mig derefter,
Skjøndt jeg det mindst har tænkt en Tid,
O Gud, giv du mig Mod og Kræfter,
At overvinde denne Strid!

Jeg skulde endnu mer istemme,
Men jeg min Sang vil ende her!
Men jeg dig aldrig kan forglemme,

Mens jeg i Verden lever her.
Jeg beder dig, o Gud! om Naade,
Tænk ikke paa min Faders Synd,
Thi den var stor og overmaade;
Luk alle os i Himlen ind!

Kjærlighed med et frit Mod
Har saa mangen stolt Sjømand god;
Jeg vil dig her fortælle
Om en Kjøbmandssøn saa rig,
Som var ved de rotterdamske Pæle
Den Tid, han trolovede sig

Den Tid han trolovede sig
Med en Jomfru saa dyderig;
I hans Faders Hus hun tjente,
Tjente der for Kost og Løn,
Den Tid han sit Hjerte henvendte
Til den agtbare Jomfru saa skjøn.

De fornøiede sig mangen Gang
Med saa venlig og liflig en Sang:
Du Deiligste for mine Øine,
Jeg tilbyder dig Kjærlighed sød;
Du ene mit Hjerte fornøie,
Jeg vil være dig tro til min Død.

Han bad kjære Faderen sin
At maatte ægte den Jomfru saa fin:
"Kjære Fader, lad det nu saa være,
Lad det ske med Jer Villie og Sind;
Thi Gud haver det saa beskikket,
At hun blive skal Kjæresten min."

Hans Fader gav Svar ubetænkt,
Skjøndt det var ei saa ilde ment:
"Du skal strax bort fra mit Øie,

Og en Strikke omkring din Hals
Førend jeg din Villie vil tilføie;
Tag en Rig, som kan være tilfals."

Hans Fader betænkte sig:
"Jeg har talet haardt imod dig;
Du skal først til Moskovien fare,
For at hente mig Noget derud;
Naar du da kommer hjem med de Varer,
Kan du tage dig hende til Brud."

Hans Søn sig gjorde rede vel snart,
For at pløie de Bølger med Fart;
Den Jomfru sig ombord monne liste,
Den agtbare yndige Mø,
Saa at Ingen derudaf vidste,
Førend de vare langt udi Sjø.

De Sjøfolk kom udi stor Nød,
Skibet forliste og alle er død,
Kun Kjøbmandens Søn blev ilive
Med sin kjæreste Jomfru saa god;
Paa en Planke saa monne de hendrive,
Men Guds Varetægt over dem stod.

Tre Dage de dreve udi Sjø,
Men omsider kom de til en Ø;
Disse To paa Landet mon gange,
For at søge sig noget til Gavn,
Som de kunde til Føde erhverve;
Men de kom i sørgelig Stand.

Da disse To paa Landet kom,
Kom imod dem to Bjørne saa grum;
Et ynkeligt Mord blev bedrevet:
Af de onde Bjørnes Klo
Den Jomfru blev sønderrevet,
Hun faldt død for sin Kjærestes Fod.

Han raabte med sorrigfuldt Mod,
Skrev et Brev strax med hendes Blod,
Skrev et Brev til sin Fader om den Møie,
Som han nu var kommen udi;
Mangen Taare randt ned af hans Øie,
Mens han skrev disse Ord derudi.

I den Angest han raabte til Gud:
Jeg vil dø med min yndige Brud;
Saa trak han Kaarden fra Siden
Og stak den igjennem sit Liv;
Saaledes gik han ud af Tiden,
Han faldt død for sin Kjærestes Lig.

Siden kom der en Reisende hen,
Fandt to Døde og et Brev hos dem.
Han tog Brevet og stak det i sin Lomme,
Derfra reiste han hjem igjen,
Omsider han til Rotterdam mon komme,
Til hans Fader leverede det hen.

Da hans Fader det Brev havde læst,
Blev hans Hjerte af Sorgen saa kvæst,
For han nægted' sin Søn den Begjæring,
Om at ægte den Jomfru saa skjøn;
Han faldt udi en saadan Besværing,
At han hængte sig selv op i Løn.

Enhver derfor tager i Agt,
At Kjærlighed haver stor Magt
I to forenede Hjerter
Udi sand Oprigtighed;
Naar Forældrene saadant fornægter,
Gjør de sig en stor Daarlighed.

Mel. Du yndigste Dukke, du deiligste Mø.

Med Længsel og Smerte, min sødeste Ven!
Jeg stunder at tale med dig;
Ak, naar skal jeg se dig, min Engel! igjen,
Naar du nu bortreiser fra mig?
Med Længsel jeg æder mit Brød
For dig min Udvalgte, saa sød,
Naar du igjenkommer, saa er jeg vist død.

Ak bliv kun i Stilhed, min sødeste Ven!
Lad Ingen bedrage dit Sind,
Jeg vil af Hjertet forsikre igjen,
Du er Allerkjæresten min!
O rigtig jeg elske vil dig,
Saalænge Gud under mig Liv;
Jeg skal være trofast i Fred og Krig.

Lad os nu troloves med Hjerte og Mund,
Og give hverandre vor Haand,
Og elske hverandre hver Tid og hver Stund,
Og knytte saa Kjærligheds Baand;
Jeg sværger ved Liv og ved Død,
Jeg er og skal blive din Mø,
Hvad enten du reiser paa Land eller Sjø.

Mit Hjerte og Haand, allerkjæreste Ven!
Med Troskab jeg giver til dig!
For alt vær mig tro, til jeg kommer igjen!
Helst vil det nok koste dit Liv;
Det første jeg ta'er da fra dig,
Blir Haanden, som du nu gav mig;
Du svor mig nu Troskab med Ære og Liv.

Det kunde jeg vente med Ret og med Skjæl,
Om du finder Falskhed hos mig;
Du kunde med Billighed slaa mig ihjel,

Om jeg var utro imod dig!
Før flyttes skal Bjerge og Land,
Før jeg giver Andre min Haand,
Nu da vi er bundne med Kjærligheds Baand.

Nu hører vi Trommer og Pibernes Skraal,
Nu maa jeg bortreise fra dig!
Adjø, kjære Ven, jeg dig tro blive skal;
Gud være med dig og med mig!
Jeg venter nu Ordre og Bud
At følge med Krigsfolket ud,
Med Kaarde og Bøsse, med Kugler og Krud.

Vi gjorde os rede og det i en Hast,
Vor' Sager snart færdig mon faa,
Et Skib blev tillavet med Seil og med Mast,
Herpaa vi ombord maatte gaa;
Vi skreg da hver eneste Mand:
"Hurra for vort Fædreneland!"
Gud Herren os hjælpe; thi han ene kan.

Vi lettede Anker og heisede Seil,
Vi Vinden saa føi'lig mon faa,
Med Styrmænd og Lodse, som ikke tog feil,
Til Holsten vi da monne gaa;
Vi var der i fem Aars Tid,
Og tjente vor Konge med Flid;
Vort Land at forsvare mod Fiendens Strid.

I Holsten der leved' vi herlig og vel,
I skjønne Paladser vi laa;
Vi blev exerseret og mønstret saa vel;
Vi skulde mod Fienden gaa,
Men Herren det lavede saa,
Vi Hjemlov fra Holsten mon faa,
Med Styrmænd og Lodse til Norge at gaa.

Jeg hørte strax, da jeg til Norge kom ind,
Min Kjæreste var mig utro;
Jeg blev da saa ivrig i Hjertet og Sind,
Og jeg fik slet ingen Ro;
Jeg fik strax Forlov og derpaa
Jeg Nat og Dag hurtig mon gaa,
At jeg dennem snarlig adskilt kunde faa.

Saa hastig jeg reiste, at jeg kom bestemt
Den Tid, de for Præsten mon staa;
Mit Hjerte og Sind var saa heftig beklemt,
Ak, hvor vil dog dette tilgaa!
Mit Hjerte og Hoved var nu
Snart færdig at briste itu,
Saa haardt var jeg ængstet i Sind og i Hu.

Der stod de for Præsten, da kom jeg derhen,
Der han monne spørge dem til;
Paa det andet Spørgsmaal, da traadte jeg frem,
Jeg hastig adskille dem vil;
Den Karl jeg snoede vel fast,
Han stupte til Jorden med Hast,
Saa greb jeg da hende om Haanden vel fast.

Jeg tog hende da udi Haanden saa haardt,
At Blodet af Fingrene sprang;
Saa trækte jeg Kaarden af Balgen med Fart:
"Du gi'r mig din Haand nok en Gang!
Du ved, hvad du lovede mig
Den Tid jeg bortreiste fra dig;
Nu øver du mod mig en skrækkelig Svig."

"Pak dig fort paa Døren, du skamfulde Gast
Hvi vil du dig snige herind?
Før skal du opfyldes med Skam og med Last,
Før du skal faa Kjæresten min;
Ja før skal der springe tre Liv,
For hende, for dig og for mig;
Men hvem var Aarsagen til saadan en Krig?"

Og Præsten han rødmed og blegned derved,
  Han talede strax disse Ord:
"Det maa ei passere her paa dette Sted,
  Her maa du ei øve sligt Mord!
  Stik Kaarden i Balgen igjen;
  Thi du skal beholde din Ven;
Er Sagen kun rigtig, saa vier jeg dem."

Den anden fik Prygl udaf Sablen saa hardt,
  At han maatte skynde sig ud,
Han sprang som en Løve til Skoven med Fart,
  Han maatte forlade sin Brud;
  Den Rette han tog hende an,
  Han blev hendes kjæreste Mand;
Thi Præsten dem viede sammen paastand.

Mel. Alt i Søvnens Arme laa.

Naar i Bondens tause Bo
  Hele Jorden hviler,
Og naar Nattens stille Ro
  Til den Trætte smiler.
O! da trille Taarer ned
  Fra forgrædte Øie,
Mens min Mand i Søvnens Fred
  Glemmer Jordens Møie.

James trofast elskte mig,
  Ham jeg gav mit Hjerte,
Og jeg var saa lykkelig,
  Da han det begjærte;
Arm, han sagde, er din Ven,
  Rigdom ham ei følger,
Kjæk derfor han følger den
  Gjennem vilde Bølger.

Strax han derpaa foer afsted
  Havet for at pløie,
Og vor arme Moder blev
  Lagt paa Sygeleie.
Og vor Fader brak sin Arm
  Og vor Ko blev røvet;
Den var borte, ved hvis Barm
  Trøst jeg da behøved.

Kummerfuld jeg skued hen
  Til de vilde Bølger
Stormen reiser sig, min Ven
  Sank i Havets Bølger;
O! hvi sank jeg ei den Gang
  Med ham i dets Brusen?
Hvi var ei min Tødningssang
  Hine Vindes Susen?

Roberts Hilsen venlig lød;
  Han min Haand begjærte;
I vor Hytte var ei Brød,
  Han os alle nærte.
Dag og Nat i Arbeid' gled,
  Spildt var al min Møie,
Robert bad, de Elskte led;
  Graad var i mit Øie,

Tag ham! lød min Faders Røst,
  Og min Moder sukked;
De for Smerten i mit Bryst
  Deres Hjerte lukked.
Gamle Robert fik min Haand,
  James har mit Hjerte;
Men ak, gamle Roberts Aand
  Ante ei min Smerte.

Fire Uger gift jeg var
  Røvet alle Glæder,
  Før jeg saa en Mand som bar

Elskte James' Klæder;
Ei jeg tro'de det var ham,
Jeg ulykkelige,
Før hans Stemme jeg fornam:
"Er du tro, min Pige."

Gud, den Kval, jeg svæved i,
Taus jeg saa ham blegne;
Kun Farvel! saa skiltes vi
Her i Smertens Egne;
Ei nu blomstrer Rosen her
Mer paa disse Kinder.
O, hvi kom jeg ikke der,
Hvor ei Taarer rinder?

Som en Geist jeg vanker om,
Ham jeg tør ei tænke;
Mig er hele Verden tom,
Fryd mig kan ei skjænke.
Tro jeg Robert følge vil,
Kjærligt er hans Hjerte;
Snart mit Øie lukkes til,
Snart er glemt min Smerte.

Mel. Med Længsel og Smerte, min sødeste Ven

Nu blæser Nordøsten, se Fløien paa Top!
Den viser at Vinden er god;
Thi maa vi nu lette vor' Ankere op
Og seile fra Kjæresten god;
Forlade det Bedste, jeg har,
Min Kjærlighed for dig ei spar
Til Herren ved Døden mig fra dig bortta'r.

Et beder jeg dig, min udvalgteste Ven:
Græd ei naar jeg tager Afsked;
De Taarer de komme saa svare igjen,

Og gjøre paa Reisen mig Ve;
Er du min oprigtige Ven,
Bed Herren, han hjælpe mig frem,
Saa kommer jeg snarligen til dig igjen.

Din dyrebar' Ære bevare med Flid
Lad Andre dit Hjerte ei faa,
Men sæt kun til Herren din yderste Lid,
Saa kan du i Troskab bestaa;
Du er nu i blomstrende Aar,
Gud følge dig hvor du end gaar,
Til Døden os kalder til Evigheds Vaar.

Den eneste Glæde i Verden jeg har,
Er den, at du bliver mig tro,
Den bedste Veninde i Verden du var
Hvergang jeg hos dig monne bo,
Jeg stedse velsigner den Stund,
Paa hvilket vi indgik Forbund,
Gud selv vil stadfæste dets inderste Grund!

Naar Ankeret lettes og Skuddet du hør,
Og Skibet bortflyder fra Land,
Gjør da som en redelig Kjæreste bør
Og gaa ud til denne vor Strand;
Se Skibet med Seilene paa,
Paa hvilket vi seile nu maa;
Ved Herren os følge paa Bølgerne blaa.

Jeg haaber at gjøre min Lykke paa Vand,
Jeg voger mit Liv og mit Blod,
At siden jeg altid fornøielig kan,
Kun leve hos dig udi Ro.
Nu frisk jeg spadserer ombord,
Bortkaster al Ængstelse stor
Og tror dig, min Kjæreste, paa dine Ord.

Jeg kan ei længer fornøie mit Sind
  Hos dig, min udvalgteste Brud;
Vi maa nu ombord, thi her blæser god Vind,
  Velsigne vor Reise, o Gud!
  De Breve, som kommer fra mig,
  Min Tilstand fortælle skal dig;
Min søde Veninde! skriv du og til mig.

O, lev da fornøiet, Allerkjæresten min!
  Derpaa jeg dig byder Adjø;
Forglem ikke Vennen og Kjæresten din,
  Som reiser paa brusende Sjø,
  Og bed til vor Herre, at han
  Mig hjælper tilbage paa Land,
Han ene kan redde sjøfarende Mand.

Nu tusind Godnat og ti Kys til Afsked,
  Min søde Veninde saa kjær;
Vor Gud i det Høie aleneste ved,
  Hvordan han min Lykke beskjær.
  Tro, jeg er oprigtig mod dig,
  Hos mig du ei finde skal Svig,
Gud sende mig atter med Sundhed til dig!

Pigens Svar:

Gid Herren dig følge, hvor du farer hen,
  Det ønskes oprigtig af mig,
I mig skal du finde en redelig Ven,
  Som ikke skal fare med Svig;
  Jeg haaber det samme om dig,
  At du ikke bruge vil Svig;
Farvel, søde Ven! Herren følge med dig!

Mel. Bag grønklædte Bakke etc.

Nu vil jeg fortælle min Skjæbne saa tung!
Min Sorg den begyndte den Tid, jeg var ung
Min Moder hun døde, et Aar jeg da var;
Stor Kummer i Hjertet for hende jeg bar.

Min Fa'r var forfalden til Svir og til Drik,
Saa Alting i Huset for Brændevin gik;
Jeg da maatte lide stor Hunger og Nød,
Forgjæves jeg bad hannem ofte om Brød.

Omsider den tunge Beslutning jeg tog,
At jeg som en Betler ifra ham bortdrog;
Syv Aar jeg mon være da jeg drog min Vei,
Jeg gik paa de Steder man kjendte mig ei.

Og som jeg nu vandred' kom til mig en Mand,
Jeg syntes han var af den fornemme Stand;
Han spurgte om mit Navn og hvorfra jeg var,
Og jeg stakkels Dreng fortalte det da.

Han sagde: "jeg ser du er ærlig og tro,
Jeg vil dig hjemtage med mig til mit Bo,
Jeg vil dig oplære i Ære og Dyd,
Og haaber omsider at lønnes med Fryd."

Jeg fulgte med Manden fornøiet og glad,
Og udi hans Bolig han spurgte mig ad
Om jeg kunde læse, jeg svarede nei;
Paa Skolen at gange begyndte jeg ei.

Han mig da opklædte fra Top indtil Taa;
Paa Skolen i Byen jeg nu maatte gaa.
Han havde en Datter, paa Skolen da gik,
Og stor Undervisning af hende jeg fik.

Jeg tiltog i Visdom og Yndest af Hver,
Og Datteren havde mig inderlig kjær.
Tilsammen vi to konfirmerede blev,
En Tid, som vi venlig i Kjærlighed drev.

Endnu i et Aar vi tilsammen mon gaa,
Slet Ingen vor Kjærlighed kunde forstaa;
Omsider Forældrene kunde det se,
Da svore de paa, det aldrig skulde ske.

En Dag mon min Herre mig kalde til sig.
Han sagde: "du hastig paaklæder nu dig;
Jeg agter til Staden at sende dig hen,
Et Brev faar du med, som besvares igjen."

Jeg gjorde mig færdig til Staden at gaa,
Til hvem jeg da skulde, paa Brevet jeg saa.
Der var til en Kjøbmand, til hvem jeg da gik;
Jeg hilsede hannem, og Brevet han fik.

"Din Herre, min Søn, han tilskriver mig her,
At du deres Datter har lønligen kjær.
Nu er jeg beordret at sende dig hen,
Hvorfra du ei mere skal komme igjen."

Enhver kan vel tænke hvorledes det blev,
Da jeg fik at vide, hvad Faderen skrev;
Indholdet var det, at jeg skulde afsted;
Til Jorden i Afmagt jeg segnede ned.

Dog Tid efter anden jeg kom mig igjen,
Jeg tænkte da paa min elskværdige Ven.
Med hende jeg talte, da jeg reiste hen,
Men mente mod Aften at komme igjen.

Jeg Kjøbmanden bad nu om Frihed at faa,
Hvorhen jeg nu vilde jeg maatte faa gaa;
For mig var ei mere at komme mer did
I Faderens eller i Moderens Tid,

Kjøbmanden han blev nu saa inderlig rørt;
Han sagde, da han denne Bøn havde hørt:
"Hos mig kan du blive i Dagene tre,
Saa haaber jeg vist, du din Kjærest' faar se."

I Løndom jeg skrev til min Pige hvordan
At Faderen havde udruget sin Plan,
Tillige deri hun det vide maa faa,
At han mig hos sig lod det Hele fuldgaa.

Nu var jeg indsluttet i Dagene tre,
Jeg vented' med Længsel min Pige at se,
Den fjerde Dag kom hun og sank i min Favn,
Bemodig hun smilte og nævnte mit Navn.

"Ak skal du nu reise fra Landet og mig
Saa ønsker jeg helst at bortreise med dig,
Der findes en Plads vel i Verden for to,
Saa elskende Hjerter tilsammen kan bo."

End mere vi talte, som skrevet ei staar,
Som Pennen at røre ei heller formaar;
Hun sagde: "for din Skyld taalmodig jeg vil
Modtage hvad Herren han sender os til."

Med et hun forlod mig, min yndige Ven,
Hun gaar, men hun kommer imorgen igjen;
Og saa vil vi hemmelig reise vor Vei,
Saa mine Forældre det mærke skal ei.

Med et hun forlod mig, min yndige Ven,
Hun gik, for at komme imorgen igjen;
Men Skjæbnen ei vilde, det saa skulde gaa,
Den Arme om Natten en Sygdom mon faa.

Hun sagde til sine Forældre: "jeg dør,"
Hun sagde, hvad hendes Beslutning var før,
Hun sagde, hun agted' til Staden at gaa,
Hun ønsked' mig gjerne i Tale at faa.

Hun nu af Forældrene Lov fik til Alt,
Og Ordet hun havde ei neppe udtalt,
Før Faderen reiste med Hastværk til mig;
Han sagde: "Jeg øvet har Uret mod dig.

"Den Frihed du havde, da jeg tog dig an,
Den dig at berøve har været min Plan:
Nu beder jeg dig at hjemfølge med mig,
Min Datter er syg, hun vil tale med dig."

Jeg gjorde mig færdig at reise min Vei,
At tale med min allerkjæreste Ven;
I Stuen kom ind, hvor jeg sorrigfuld saa,
At den, som jeg elskede, hvilte paa Straa.

Jeg kunde ei tale, ei flytte en Fod,
Med Taarer i Øine jeg tankefuld stod;
Idag var din Tanke at reise med mig,
Men nu faar jeg gjøre en Reise med dig.

Jeg bad da om Lidet at lædske mig paa;
Forældrene kunde min Sorrig forstaa,
Og Moderen sagde omsider til mig:
"Det sidste, hun talte, var Hilsen til dig."

Til Graven jeg fulgte min elskede Ven,
Men Tanken og Mindet har Savnet igjen;
Med de andre Indbudne jeg hjem maatte gaa,
Et sørgeligt Maaltid med disse at faa.

Jeg gjorde mig færdig at reise min Vei;
Men Pigens Forældre de svarede Nei,
"Nu vil vi opfylde vor Datters Begjær,
Som eneste Arving du blive skal her."

Nu skrider jeg Tiden saa enligt hos dem,
Det Bedste jeg savner, skjøndt her er mit Hjem.
Og Visen er digtet for dennem især,
Som haver erfaret hvad Kjærlighed er.

Mel. Den fulde Maane rædsomt lyste.

Omspændt af Tvivl og mørke Tanker,
Berøvet Trøst og Venneraad,
Uroligt, vildt mit Hjerte banker
Mit Øie smelter hen i Graad,
Kom, sagte Slummer, end min Klage
Hav Medynk med den faldne Dyd;
O kom igjen, kom snart tilbage
Mit rene Hjertes korte Fryd!

For evig svandt af disse Kinder
Den fagre Ungdoms Rosensmil;
I blege Furer Taaren rinder,
Ak, ei som Uskylds Taare mild.
Nei, fra mit Øie tungt den glider
Af uophørlig Vemod varm;
Hver Tanke om forsvundne Tider
Er idel Dolk'stik i min Barm.

O Anton, Anton! Du som tændte
En ulyksalig Kjærlighed
I denne Barm, som nylig brændte
Af barnlig from Uskyldighed.
O se nu til min bange Smerte;
Unddrag mig ei den milde Trøst;
Styrk atter mit beklemte Hjerte,
Gyd Lægedom i dette Bryst.

Dog nei, mit Suk dig ikke rører:
Forgjæves lyde mine Raab.
Farvel da, o! Farvel, Forfører!
Farvel, du sidste Glimt af Haab!
Kun Anton, at du aldrig smage
De Kvaler, som fortære mig!
Det Nag, som følger mine Dage,
Dig gjøre ei ulykkelig.

For mig har Livet ingen Glæde,
Naturen ingen Ynde mer;
Min tunge Lod det blev at græde,
Forladt i mine Lidelser.
Naar Morgensolen venlig smiler,
Min matte Taare hilser den,
Og Kummer paa mit Aasyn hviler,
Naar rød den daler ned igjen.

O Du, som Fryd og Vemod skabte,
Som lønner hist med Kjærlighed,
Du ynkes over den Fortabte,
Sku Fader, til min Jammer ned!
Og lad mig snart i Gravens Gjemme
Henslumre evig lykkelig;
Maaske vil mangen Ædel glemme
Mit Feiltrin og beklage mig.

Om en Soldat og hans utro Kjæreste.

Soldaten han kom udaf Krigen hjem,
Havde revet sine Klæder itu;
Det første han spørger, naar han kommer hjem,
Om hans Kjæreste lever endnu.

Soldaten han gik udi Kammeret ind,
Han pynter og reder sit Haar;
Idag faar jeg Brev ifra Kjæresten min,
Eller og faar jeg vide, hvor det gaar.

Saa tog han Brevet udi sin Haand,
Han blev da saa hjertelig glad,
I Brevet stod skrevet om Elskovsbaand
Og at hun en Anden vilde ha'.

Soldaten gik udi Kammeret ind,
Han brede sine Hænder udi Blod,

Førend jeg forlade skal Kjæresten min,
  Før skal jeg se at dræbe begge To.

Soldaten han gik udi Stalden ind,
  Selv lagde han Sadelen paa,
Saa red han snarere, end Fuglen fløi,
  For han kunde Brudehuset naa.

"Goddag i Brudehuset, Goddag I Brudepar,
  Goddag du min Brudgom saa bold!
Nu skal du faa Betaling for hver eneste Gang,
  Du min Kjærest' har taget med Vold.

"Jeg haver været udi fremmede Land
  Omringet af Fiendens Tyran,
Men de som sidder hjemme af lidt høiere Stand,
  De gjør mig al Fortræd som de kan.

"Jeg haver været udi fire Slag ialt
  Mod Krudt og mod Kugler saa blaa;
Jeg stod saa uforfærdet i Slaget, naar det gjaldt,
  Jeg her og uforfærdet skal staa."

Soldaten gik saa vredelig i Brudesalen ind,
  Han svarede Brudgommen saa brat:
"Saa sandt som jeg svarer for Stat og for Land."
  Saa skal du min Kjærest' ei faa."

Ja Bruden beængstet blev, men ikke Brudgommen,
  Han svarede Soldaten saa brat:
"Jeg lyster ei idag til at løfte paa min Hat
  For dig som er en simpel Soldat.

"De simple Soldater jeg agter ei stort,
  Hvad have de at rose sig af,
De have aldrig Penge, men stolt i sine Ord,
  Pak dig kun med Hast her ifra."

Soldaten trak Sabelen fra Siden saa bold,
  Huggede Hovedet af den Brudgom saa god,
"Nu skal du selv erfare, at Soldaten er stolt,
  Saa hans Kjæreste hun svømmer i hans Blod.

"De tør vel ikke tænke jeg er nu saa forfærd,
  Jeg neppe præsentere min Arm;
Jeg viser Eder Sværdet, som her i Huset er,
  Men nu har jeg hævnet min Harm."

Den Kjæreste, som før var som Rosen saa rød,
  Og stod i forgyldene Baand,
Hun blev da saa bleg, som den hvideste Sne,
  Ja som Bladet, der falder udaf Træ.

Soldaten gik til hende, der hun segnede ned,
  Han talede til hende disse Ord:
"Jeg lyster dig ei mere til at høre eller se,
  Men dog vil jeg spare dit Blod.

"Ja, jeg skal ikke sørge hvor det mig i Verden gaar,
  Lad Uslingen sørge hver Dag;
Jeg skal og ei fortryde, om jeg ikke Nogen faar,
  Naar jeg fik ei den, som var mit Behag.

"Her har været Krig og Orlog fra første Verdens Tid
  Og bliver saalænge den staar;
En Usling maa det være, som er bange for sit Liv,
  Naar Krigstrommen begynder at slaa."

Prinds Fredrik deklarerede Krig igjen paany,
  Soldaten maatte reise igjen;
Han reiste saa frimodig fra Land og fra By,
  Endskjøndt han var bedragen af sin Ven.

IV. Sjømands-Sange.

Sjømanden.

En Sjømand ei længe bli'r hjemme i Ro,
Paa Sjøen han skuer med Længsel;
Han aldrig ret længe paa Landet kan bo,
Thi det er for ham som et Fængsel. —
Nei — naar han paa Skibsdækket sætter sin Fod,
Da først han arbeider med Lyst og med Mod.

Naar Ankret er lettet og alting er klart,
Og Flaget paa Toppen har Sæde,
Og Skibet begynder at gaa med en Fart,
Da skuer han om sig med Glæde.
Han løfter af Hatten, den svinges til dem,
Som staar hist ved Stranden — hans Kjære i Hjem.

Han uforsagt styrer sin Kurs paa det Hav,
Hvor mangen en Fare ham truer,
Ja hvor stolte Sjømand — lig ham — fandt sin Grav
Dog derfor han slet ikke gruer;
Thi Bølgen at pløie, det er hans Attraa,
Skjøndt Døden han ofte for Øinene saa.

Tidt Bølger saa høie, som Fjeldenes Top,
Nedstyrter mod Skibet med Vælde,
Naar bygtige Storme med Et reises op
Saa Skibet begynder at hælde. —
Dog hurtig han gjør, hvad der fordres paa Dæk,
Og arbeider rafkt uden ringeste Skræk. —

Tidt Fartøiet drives omkring som et Vrag
Og fører til Seil nogle Stumper,
Trindtom sig han hører kun Bølgernes Brag,
Ser Brækſjøen, hvor den neddumper,
Og tordnende ruller mod Fartøiets Stavn,
Hvert Øieblik truer at ta' ham i Favn.

Ja ofte i Baaden han redde sig maa,
Naar Skibet har lidt saadan Skade,
At ei anden Frelse for Øiet han saa
End hurtigen det at forlade.
O! skrækkelig' Tanke — da maa han afsted,
Er blottet for alting — naar alt synker ned. —

Men endnu han kjæmper, alt hvad han formaar,
Imod de vildt brusende Bølger, —
Som over hans Hoved hvert Øieblik slaar,
Han trolig med Baaden dem følger, —
Thi just som han styrter fra Bølgernes Top,
Saa hæver han atter sig gyngende op.

Dog Modet, — det holder ham opreist endnu,
Og dette fordobler hans Kræfter,
Thi ellers han vilde med sorrigfuld Hu
Fortvivlende snart give efter. —
Han længselsfuld venter til Veiret blir stil,
Da haaber han glad, Frelsen nærme sig vil.

Og naar han da livsfro paa Landet igjen
Er lykkelig kommen med Live,
Hans Hu staar dog atter til Sjøen igjen,
Han taber ei Lyst — men oplives.
Han tænker ei paa, hvad i Faren han led,
Men iler kun raskt med at komme afsted.

Og saaledes indtil sin sidste Stund
Han tumler omkring paa de Vover,
Som kaster tilsidst ham paa Havsens Bund

Og seirende skyller ham over; —
For evig de slutter ham da i sin Favn,
Som forhen ham adled' med Sjømands Navn.

Men om han end synker i bundløse Hav,
Saa lever dog evigt hans Minde,
Og skjønt ingen Bautasten pryder hans Grav,
Saa skal det dog aldrig forsvinde;
Thi hvergang vi høre paa Bølgernes Drøn,
Da mindes vi rørt om hver "Bølgens Søn."

Om nogle Sjøfolks haarde Behandling af tyrkiske Sjørøvere.

Mel. Det hændte sig Jefta den Gileads Mand.

Og ingen kan tænke og Ingen kan tro,
Hvor Ondt dog en Sjømand maa lide;
Han har hverken Nat eller Dag nogen Ro
For alle sjøfarlige Kvider,
For Banker og Skjær,
For Storm og Uveir,
For tyrkiske Sjørøvere tillige.

En Reise fra Bergen vi os foretog
Vi agted ad Lissabon at gange;
Med Kaptein Peder Wessel vi os forhyre lod,
Som "Den vandrede Jacob" mon føre;
Aar sytten hundrede
Og tre og tredive
Om Vaaren vi Reisen begyndte.

I Jesu Navn med Glæde vi Anker lettede
Og Reisen mon lykkelig fortsætte,
Kompasset og Roret vi vel paapassede,

Og ingen Ting vi monne forgjætte;
I en syv Ugers Tid
Faldt Vinden os blid,
Saa vi fik Kap Finisterr' isigte.

Saa fik vi at se et Skib imøde os kom
Syv Mile udenfor Kap Finisterr',
Det var en tyrkisk Sjørøver saa grum,
Han monne os snarlig indhente,
Den Tid han til os kom,
Da skjød han paa os grum,
Ret som vi skulde være hans Lige.

Vi maatte snart give os udi hans Vold,
Mod hannem vor Magt var for ringe;
Det var os umuligt at komme i Behold,
Han monne os snart undertvinge.
Vi gjorde vel Modstand,
Det hjalp dog ingen Mand,
Hvormeget vi os mandig forsvarte.

Men vi, som hverken havde Værge eller Skud,
Hvormed vi forsvare os kunde,
Han os bombardered' alligevel fuld,
Saa Skibet vilde næsten gaa tilgrunde,
En Kugle han skjød,
Saa vor Kaptein laa død,
Dertil og en Jungmand ved Roret.

Det var ikke nok med at dette var gjort,
Han monne vor Styrmand og gjæste,
Med Hul udi Hovedet saa bredt og saa stort,
Men skaanede ham dog ilive,
Strax maatte vi paastand,
Tilsammen sexten Mand,
Ombord paa de tyrkiske Skibe.

Vort Skib blev besat med Tyrker igjen,
Og os i Baand og Lænker de lagde,
Saa førtes vi alle til Afrika hen,
En føielig Vind Gud os mag'de.
Augusti sjette Dag
Efter Villie og Behag
Vi lykkelig til Landet mon komme.

Saa toge de os op af Skibet igjen
Med sluttede Fødder og Arme,
Vi bade til Gud ret alle Hver og En,
Han vilde sig naadelig forbarme
Over vor betrængte Sjæl
O Gud, Imanuel!
Os Hedninger saa ilde behandle.

Saa førtes vi alle til Raadhuset hen
Og spurgtes, om vi vilde forsværge
Vor Religion og tage deres igjen,
Da skulde vi blive store Herrer.
Vi svared alle Nei,
Vi dette gjorde ei,
Imedens vi vare ilive.

Nu bleve de langt værre mod os end før,
Vi bleve langt haardere plaget
Med Hunger, Arbeide, ja Fristelse og Nød,
Det dennem da monne behage
At sælge os igjen
Til andre Tyrker hen
Som evige Slaver og Trælle.

Der maatte vi gange som Heste for Plog
Og lide baade Angest og Møie,
Skjøndt nøgne vi vare, med Svøber de os slog,
Af Heden vansmægtede vi ginge
Fra Morgenen blid
Til Aftenens Tid,
At trælle i Slave-Arbeide.

Men Gud, som for Sine alting danne kan,
Han ramte den bedste Tid og Maade,
Vi rømte af vort Fængsel tilsammen sexten Mand,
Hvorfra vi kom uden Skade;
Det farligt vel da var,
Om de os fundet har,
Det vist vores Liv havde kostet.

Om Dagen vi os skjulte i Ager og i Eng,
Om Natten vi vor Vei mon fare;
De os eftersøgte paa Stier og Vei,
I største Nød og Angest vi vare,
I en syv Ugers Tid
Vi vanked hid og did,
Før vi kom af de tyrkiske Grændser.

Der fik vi itale en hollandsk Kaptein,
Og denne Mands Skib vi mon følge,
Som laa seilfærdig at gaa bort igjen,
Han monne os ganske fordølge,
Vi nu til Holland kom
Beholden hver en Mand,
En føielig Vind Gud os undte.

Fra Holland til Bergen vi os forhyre lod,
Hvor vi beholdne kom uden Skade.
Sex Aar er det siden, vi her paa Landet stod
Og siden vi saa Bergens Gade.
Guds Navn i alle Land,
Af Kvinde og Mand,
Evindelig ske Lov, Pris og Ære!

I Brødre! som svæve paa Bølgerne blaa,
Drag denne vor Skjæbne tilminde;
Og se, hvor elendigt det os monne gaa,
Dog kunne vi Guds Godhed befinde,
Han os ei havde glemt,
Men Hjælp blev os tilsendt,
Da vi allermest til den trængte.

I skulde befinde, naar I frygte Gud,
At han Eder frelser af Vaande,
Han vist hjælper Eder af Angesten ud,
Og fra de fordærvelige Banker;
Naar Nøden er størst,
Da kommer Hjælpen først;
Gud Sine ret aldrig forglemmer.

Guds Navn være lovet, at vi nu har ei
For tyrkisk' Sjørøvere at grue,
Vore Skibe kan seile saa fredelig sin Vei;
O Herre! lad os fremdeles skue,
At Freden bliver ved
Til Fartens Sikkerhed
Og Handelens Velstand og Nytte.

O! hører I Sjømænd, som pløie
Neptunus paa Bølgerne blaa,
Hvormeget Ondt vi maa døie,
Naar Landmanden til Hvile kan gaa.
I hører, hvor Havet det bruser,
Og Bølgerne reiser sig op,
Naar Stormen begynder at suse,
Det knager i Mersseil og Top.

Giv Agt paa, hvordan det er ganget,
Det engelsk-ostindiske Skib,
Ved Navnet "Emanuel" blev kaldet,
Den Tid da af Stabelen det løb,
Da kan vi tilvisse befinde,
At vi haver lidet stor Nød,
Det ganger mig aldrig af Minde,
Saa mangen stolt Sjømand er død.

Fra Børstrand vi lykkelig afseiled',
Den attende Marts ifjor,
Og god Vind som vi ikke feiled',

Var Alle fornøied' ombord;
Men strax anden Dagen derefter,
Blev al vores Glæde omvendt,
Thi Stormen tog til ud af Kræfter,
Der skete et jammerligt Spil.

Omtrent Klokken tre imod Morgen,
Da al vor Forventning bortgik,
Da blev vi bested udi Sorgen,
Og Skibet sit Banesaar fik
Det stødte saa haardt paa en Klippe,
Med saadan forskrækkelig Magt,
At Skibet i to Stykker bristed,
Og Mange blev ilde ombragt.

En Del sprang fortvivlet i Havet,
Og mente at komme iland;
En Del blev i Skibet begravet,
Thi alting var opfyldt med Vand,
Ja Brændevins Piber og andet,
Og Brødet i Halvkassevis.
De stolte Matroser maa vanke
Paa Sjøen i ynkelig Vis.

Nu vil jeg her ende min Vise,
Og ikke mer klage min Nød,
Langt heller jeg Herren vil prise,
Som end haver sparet mit Liv.
Nu har jeg forvundet min Skade,
Nu er jeg fornøiet igjen;
Nu er den forsvunden min Vaade,
Til Sjøen min Attraa staar hen.

Mel. Kong Ring sad glad i Høibænk.

O Sjømand, du som vanker paa Oceanet ud,
Hav stedse dine Tanker henvendt til Himlens Gud!
Hav altid ham for Øie, hvor du dig vender hen!
Han stedse vil dig være en evig trofast Ven.

Naar du Forstavnen vender bort fra dit Fødeland,
Du da et Blik vil sende hen til den kjære Strand,
Hvor du som Barn har leget, ja leget mangen Gang;
En Taare vil da væde dit Øie, som er varm.

Ja Tanken den frembringer de længst forsvundne Aar,
Og Barndoms skjønne Minder, ret som det var igaar.
De Dage er' henrundne og komme ikke mer,
Som Lynet er de svundne, kuns Drøm tilbage er.

Naar Ankeret ophives og Landtoug hales ind,
Da strække vi vort Mersseil, her blæser en god Vind;
Se Flaget, hvor det vaier saa stolt paa høien Top.
Hurra! Hurra! for Piger — se nu, her blæser op.

Se nu den kjække Sjømand, hvor rask han iler frem —
Med Hatten han da vinker, paa Landet staar hans Ven
Med sorgbetynget Hjerte; nu Afskedstimen slaar;
De skilles nu med Smerte, til fjerne Land han gaar.

En Sjømands Lyst og Glæde er Pigens hulde Favn, —
Naar han ved hendes Side kan drikke sin Champagn',
Da svinder Tiden roligt, ham Stormen truer ei,
Han glemmer alle Farer paa vilde Bølgers Vei.

Hør derfor Kamerater, som Bølgen pløiet har,
I kjende bedst den Møie og Fryd en Sjømand har,
Ei vil man ham misunde hans Pige og hans Ro;
Hvor ofte maa han kjæmpe, mens Landmand trygt kan bo.

Ja Sjømands Liv er ofte i største Nød bested,
Ham truer mange Farer, af Tryghed lidet ved;

Han tænker mange Gange, for sidste Gang han saa,
Naar Stormen grusomt raser, den Jord, han vandrer paa.

Naar han med Kamerater i høien Raa maa staa,
Sit Nødseil at indknævle, da tænker han vist paa
Sit Hjem, sin Slægt og Venner og saa sin kjære Mø;
Et Suk til Gud han sender da i sin store Nød.

Og naar den stærke Kjæmpe af Kampen træltet er,
Da træder frem en Yngling, som skjøn og venlig er:
De stille Vover gynge saa sagte op og ned,,
Det gode Skib sig skynder til det bestemte Sted.

Naar Ankeret er faldet og Seilene er fast,
Den trætte Sjømand skynder sig da i største Hast
Hen til sin kjære Pige, som han paa Stranden ser.
Som kjærlig til ham vinker, og han velkommen er.

Mel. Der stod paa Klæt et Bryllup.

O ve den haarde Skjæbne, som gjør mit Hjerte Ve!
Skal jeg dog aldrig mere min Engel faa at se?
Skal jeg nu aldrig mere faa spørge ifra dig?
Men nu skal du faa vide, hvordan det gik med mig.

Med Skibet "Enigheden" gik vi fra Trankebar,
Men anden Dagen efter vi alle fangne var
Af tvende franske Skibe, som os omringe lod;
Men nu skal I faa høre, vor Skjæbne var ei god.

Som Fanger de os førte til Eiland Morris hen,
Hvor Gud omsider satte i Frihed os igjen;
Her maatte vi nu lide, hvad Gud og Lykken bød;
Der jeg og Venner flere den samme Skjæbne nød.

Da vi nu vare blevne fra Landsarresten fri,
Som vi i nitten Maaneder var fangne sat udi
Saa bleve vi fordelte paa tvende Skibe hen,
Som os nu skulde bringe til vores Hjem igjen.

Fra Morris vi udseilte, var glade udi Sind.
Men anden Dagen efter paa Landet vi kom ind;
En Kugle de os sendte fra Landet, at vi maa
Ei længer os opholde; tilsjøs vi maatte gaa.

Vort Toug og tvende Ankre vi der os efterlod;
Tilsjøs vi maatte ganae med uforfærdet Mod;
Vor Kaptein maatte blive, ombord ei komme kan,
Med Baad og Passagerer han maatte bli' iland.

Vi vore Seil tilsatte og gjorde Alting klart,
Men se, hvad monne hænde? vort Bougspryd sønder-
braft,
Vor Fokkemast derefter, som gjorde os stor Ve;
Paa Dækket blev indslagen sex Planker udi Læ.

Vor Stormast strax derefter, som tog Krydsstangen med,
Paa Dækket blev nedslagen og gjorde stor Fortræd;
Vor Baad den blev aldeles i Stykker slagen smaa;
Vor Skib var rent spoleret; o Gud, hvor vil det gaa!

Men se, hvad Storm forvolder saa mangen stolt Sjø-
mand,
Som maa for Brødet svæve paa brusend' Hav og Vand;
Med Glæde de opvore fra Moders Bryst og Knæ,
Men Sjøen dem forvolder saa mangen Ak og Ve.

Dog Gud ske Tak og Ære, som frelste os af Nød!
Han give os nu Styrke at slæbe for vort Brød!
Gid vi da kunde leve, ja kunde leve saa,
Vi efter vores Møie Guds Rige kunde faa!

Sang under Seiladsen.

Mel. Jeg raaber fast, o Herre.

Se, Vinden vil os føie,
Gud selv nu være med!
Hver have sit for Øie
Og Alting paa sit Sted;
Nu trille smaa de Bølger,
Nu leger sig det Ror;
At Gud og Lykken følger,
Det haaber jeg og tror!

Saa ved den store Herre,
At hjælpe Sjømænd frem,
Han byder Vinden bære
Dem fra og til sit Hjem,
Han snor de stride Strømme,
Han jevner Bølgens Top,
Han holder Hav i Tømme
Naar det sig reiser op.

Men ak, hvor mangen Fare
Den Sjømand svæver i!
Om Gud ei vilde spare,
Da var det Dødens Sti;
En Nagle kunde svige,
Rorpinden brækkes af —
Alt ned i Dødens Rige,
Alt ned i vaaden Grav!

Ve den, som sig tør rose,
At intet skrækker ham;
Den store Gud at trodse
Var Daarlighed og Skam;
O nei, almægtig' Herre!
Jeg frygte vil dit Navn;
Du min Ledsager være!
Du styrer bedst til Havn.

Norsk Sjømandssang.

Mel. En Sjømand gjør ei mange Ord.

Ved Stranden stod min Faders Hus
I Fiskerhytters Klynge.
Min Vuggesang var Bølgens Brus,
Dens brede Ryg min Gynge.
Tidt naar jeg ude paa det Blaa
De hvide Seil saa skinne,
Jeg sendte didhen min Attraa
Til Kamp mod Sjø og Vinde.

Knap fyldte jeg mit tolvte Aar,
Da bied' jeg ei mere,
Men tog mit Reisepas en Vaar
For Sjøen at probere.
Vel kosted det mig megen Sved
Mit Sjømandsskab at lære,
Men gjerne som en Hest jeg sled
For blot tilsjøs at være.

Nu er jeg hel befaren Mand
Og har min fulde Hyre,
Saagodt som Nogen nu jeg kan
Ta' Rev, beslaa og styre.
Jeg bytter ei min Stilling bort
For Gods og Guld og Ære,
Fornem og Rig er ei saa stort,
Som veltilfreds at være.

Tidt vanker der vel end en Dyst,
Naar Stormen Sjøen pidsker;
Men Sligt er kun en Sjømands Lyst
Og Sindet kun opfrisker.
Lad Sjøen gaa saa høit den vil,
Før den jeg træt ei bliver:
Lad Vinden drive kun sit Spil,
Den Kjøb tilsidst vel giver.

Gaar det end stundom tungt i Land
Med Lossen og med Laden,
En munter Landgangstur dog kan
Snart reparere Skaden.
Har jeg Kapteinens Orlov blot,
Og Penge i mine Lomme,
Da lever som en Prinds jeg flot,
Indtil de ere omme.

Jeg blir ei mindste Gran forknyt,
Naar tom ombord jeg kommer.
Jeg har en Ven, som snart paanyt
Skal fylde mine Lommer.
Den travle Landmands sure Sved
Tidt Sult og Armod følger;
Men aldrig den af Mangel ved,
Som pløier Havets Bølger.

V. Klage-Sange.

Mel. I Verden jeg mig finder.

En Sang jeg vil fremføre,
Den som mærkværdig er,
Som I skal faa at høre,
Den sørgelig og er;
Hvad Modgang mig har mødet
I mine unge Aar,
Det klemmer nu mit Hjerte
Og hugger dybe Saar.

Min Fader er bortfalden,
En Broder ligesaa,
Min Moder sidder hjemme,
Og Sorgen drage maa,
Med Hjertens Ve og Smerte
For min Elendighed;
Der mange Taar' har trillet
Paa hendes Kinder ned.

I Skolen blev nu anvendt
Min bedste Barndoms Tid;
Min Kristendom jeg lærte,
Og det med Lyst og Flid;
Jeg kjendte ei den Skjæbne
At sidde saa i Tvang
Og vidste ei af Mangel,
Af Hungersnød og Trang.

Men da jeg kom til Alder,
Omtrent var tyve Aar,
Min Skjæbne sig forandred
Og tunge blev min' Kaar;
Paa Lastens Vei hin brede
Jeg blev forledet hen,
Og strax forsvandt min Glæde,
Min Frihed Id blev endt.

Min Næste blev fornærmet
Paa Gods og Eiendom,
Hvorfor jeg blev angrebet,
I Straf og Fængsel kom;
Der led jeg Nød og Plage
Og Frihedens Forlis,
Der fik jeg først at smage
En Snert af Lovens Ris.

Jeg maa tilstaa og sige,
Min bedste Tid hensvandt
I idel Sorg og Møie,

Det husker jeg nu grant.
Min Glæde den er borte,
Min Lykke slet forspildt.
Krist! gid jeg laa i Graven
Og var ei mere til.

Da Lykken for mig spilled',
Og Skjæbnen var mig blid,
Da fandt jeg Venner mange
Udi min Frihedś Tid;
Men nu mig ingen kjender
Og finder ikke mer,
De Ryggen til mig vender
Og aldrig til mig ser.

Jeg maa nu sidde fangen
Og er saa rent forladt,
Ja Slægtninge og Venner
Har ganske mig forladt.
Men Gud, giv mig kun Hilsen
Saa lærer Tiden vel;
Til Herren vil jeg sukke,
Som glæde kan min Sjæl.

De gjerne mig bagtaler,
Med Tungens Svøbe slaa
Og strænge Domme fælde
Om mig, ihvor de gaa.
Men den, som fri mon være
Og aldrig har gjort Men,
Han træde frem paa Pladsen
Og kaste første Sten.

Og hvo mig vil fordømme,
Se til han selv er fri,
Jeg maa selv Skaalen tømme
Selv har jeg skjænket i.
Mig hjælper ei at klage

Thi Ingen ynker mig,
Jeg maa selv Byrden drage
Og lide taalelig.

Stor Græmmelse jeg føler,
Naar jeg mig tænker om,
Hvordan min Tid har løbet,
Fra jeg i Fængsel kom.
I tunge Baand og Lænker
Indsluttet Nat og Dag,
Og det, som til er værre,
Samvittighedens Nag.

Hvor mange møisom' Dage
Og Nætter uden Tal
Har jeg i Skoven tumlet
Og lidet Hungers Kval;
I haarde Vinters Dage,
I strænge Frost og Kuld'
Mig tidt i Sneen gravet,
At søge Ly og Skjul.

Et Speil for mange Andre,
Man mig nok kalde maa;
Jeg vist er at beundre,
Det maa jeg selv tilstaa,
At rømme Baand og Fængsel
For mig har været let,
Nu mer end femti Gange,
Om jeg det mindes ret.

Forlængst hensvundne Dage,
Du ædle Frihedsstand,
O, kunde jeg tilbage
Dig kalde nok engang!
Nei det er altfor silde
For mig at tænke paa;
Forsilde jeg nu angrer;
Jeg Frihed ei kan faa.

For mig er ingen Glæde
I Verden mer at faa.
Jeg maa i Fængsel træde,
I Baand og Lænker gaa.
Der ingen Frihedꝭ Dage
For mig at vente er,
Før Gud ved Døden kalder,
Og Livets Traad afskjær.

Jeg vist er at beklage;
Thi raader jeg Enhver,
Som endnu er tilbage,
Og har sin Frihed kjær:
Se Eder nu Exempel
Paa min Elendighed!
Lad ingen Jer forføre
Til saadan Daarlighed.

Saa vil jeg Eder bede
Da Alle og Enhver,
Som jeg fortørnet haver,
I hvor som helst I er,
At I min Ungdoms Brøde
Og Feil tilgive vil,
Saa haaber jeg at Herren
Mig og tilgive vil.

Farvel, min kjære Moder,
Som gav mig Barnekaar,
Du mig vel neppe mere
I Verden skue faar;
Dit Hjerte har jeg saaret
Og spildt din Alders Trøst,
Du mangen Vemods Taare
For min Skyld har udøst.

Farvel, min Søster kjære
Og øvrig' Blodsforvandt',
Farvel min' Venner flere

Farvel min Fødestavn;
Jeg ønsker Eder alle
Fornøielse og Fred
Og hisset evig Glæde
Og Himlens Salighed.

Farvel, min søde Pige,
Som jeg har havt saa kjær,
Du som udi mit Hjerte
Saa dybt indskrevet er;
For evigt jeg dig elsker,
Min allerbedste Ven,
Hvor jeg i Verden svæver,
Jeg dig ei glemmer hen.

Men skal min tunge Skjæbne
Forvolde mig den Harm,
At jeg ei mer maa hvile
I min Venindes Arm,
Og vi imod vor Villie
Skal skilles her paa Jord,
Saa gid vi engang samles
Hos Gud i Englekor.

Hav Tak for hver Minutte,
Min tro Veninde from!
Jeg maa min Vise slutte,
Mit Blækhus det er tomt,
Min Pen den er opskaaren,
Og Haanden den er mat:
Adjø, saa maa jeg sige,
Lev vel, min ædle Skat

De Aar, som jeg har levet,
Nu regnes tre Gang' ti;
I Verden har jeg svævet
Paa mangen vildsom Sti,
Og udi Mulm og Mørke

Omtumlet mangen Gang;
Hvert Blad, som Vinden rørte,
Har gjort mit Hjerte bang.'

Jeg vil nu her for Eder
Mit Navn ei føre frem,
Men jeg vil heller bede,
En Synder grov og slem;
Jeg kunde havt det bedre
End lide saadan Nød;
Tungt vil det for mig falde
At æde Fangebrød.

Min Vise er tilende;
Jeg fangen sidde maa,
Men om det skulde hænde,
At jeg proberte paa
Mit Fængsel kvit at blive,
Fortænk mig ei der i,
Den Fugl i Buret sidder
Vil gjerne blive fri.

Jeg Visen haver digtet,
Mens jeg sad saa i Ro,
Det var mig ingen Møie,
Det kan I sikkert tro,
Det faldt mig ei besværligt,
Og kosted liden Tid,
Da jeg lod Pennen føre
Den lille korte Tid.

Gjest Baardsens Vise.

Mel. Dig, elskte Frankrig! mit Farvel jeg byder.

Gud trøste mig, som maa i Slavekjæder
Og skumle Fængsel sukke Livet hen;
Forsilde jeg begangne Feil begræder;
Forsilde vil jeg vandre om igjen.
Kun Græmmelse, kun glædeløse Dage,
Og bittert Nag mit Hjerte føle maa,
Mig hjælper ei at klynke, ei at klage;
Kun taus jeg sukker i min skumle Vraa.

Jeg ønsker dog, min Sang man vilde høre,
Og af min tunge Skjæbne vorde vis.
Gid En og Hver den maa i Hjertet røre
Og vække Frygt for Lovens tunge Ris,
Som haardt har smertet mig og mange flere
Ulykkens Sønner, Døtre ligesaa;
Da skulde ei vort Tal sig saa formere.
Og Lastens Vei er tung at vandre paa.

Ei blev jeg mer end andre født Misdæder,
Engang og jeg var fro og hjerteglad;
Den Moder, som min Skjæbne nu begræder,
Engang saa haab'fuld ved min Vugge sad.
Jeg voxte frem i Kundskab som i Alder;
Min Lærers Gunst og Ros jeg daglig nød;
Ak! Ingen, Ingen da i Tanken falder,
Hvad Skjæbnen siden mig at prøve bød.

Saa svandt da mine første Aar og Dage
I Sorgløshed og barnlig Uskyld hen,
Min Moder from jeg stræbte at behage
Og blev af hende elsket ømt igjen,
Og skjøndt saa tidlig faderløs jeg bliver,
At jeg ei kunde nævne Fadernavn,
En god Opdragelse hun mig dog giver
Og ved sin Flid erstatter Faders Savn.

Til By og fjerne Egne bort jeg ilte.
Mit Hjem og Fødested jeg snart forlod,
En Tid mig Skjæbnen saare blidt tilsmilte,
Og Lykken gunstig var og gav mig Mod.
O Kjærlighed! din hulde, klare Kjærte
Antændtes tidlig i mit unge Bryst:
En yndig Pige fængslede mit Hjerte,
Hun blev mit Alt, hun var min Fryd og Lyst

Besjælet af de rene, kjære Tanker,
At snart min Pige vorde skal min Brud,
Paa Havets Bølger uforsagt jeg vanker,
Jeg trodser Farer, trodser Storm og Slud.
Af ren, af salig Glæde slog mit Hjerte
Hvergang jeg nærmed mig den kjære Havn,
Hvor min Konstance ømt mig elske lærte,
Hvor først jeg stammed dette hulde Navn.

Ak! Verdens Glæder er' som oftest korte,
Os Skjæbnens Storme tumle grumt afsted,
De lyse Dage ofte blive sorte,
Og Honning blandes tidt med Bitterhed.
Saa uformærkt neddaler Lykkens Stjerne,
Og Haabets Fakkel vorder bleg og mat,
Vort Ønskes Maal sig taber i det Fjerne,
Og Modgangs Taage os omhyller brat.

Af Glædes Drøm til bitter Sorg jeg vaktes;
Mit skjønne Haab og al min Fryd forsvandt;
Af Nidings-Haand jeg Smertens Bæger raktes,
Og onde Tunger Løgne sammenspandt.
Den, jeg i Verden over Alt mon skatte,
Der i min Barm først tændte Elskovs Gnist,
Hvis Tab mig Intet kunde mer erstatte
Mig røvet blev ved Rænker, Svig og List.

Rig var jeg ei, o! det var min Ulykke!
Forældrene sig satte derimod,
De vilde ei vor Kjærlighed samtykke,

"Vor Datter", sagde de, "er ham for god".
Konstance! ak, forsilde du opdaged
Det skjulte Næt, hvori man fanged dig,
Du saa forsilde, at du var bedraget,
Som jeg, du var og blev utrøstelig.

Dybt saaret var Konstances troe Hjerte,
Sig Sukke snege fra beklemte Barm,
I eget Bryst hun dølge vil sin Smerte;
Men ak! hun blegnede snart af Sorg og Harm.
Ei Roser pryded mer de smukke Kinder,
Men tunge Taarer tidt fra Øiet gled;
I Livet mer hun ingen Glæde finder,
For skuffet Haab hun sank i Graven ned.

Saa hjerteklemt, saa sorrigfuld isinde,
Jeg nu fra Sted til andet tumled om;
Mit Haab var slukt og ingen Trøst at finde,
Hver Plet mig syntes glædeløs og tom.
Omsider Sorgen vil jeg undertrykke
I Svir og Sværm blandt Daarers vilde Larm,
Men ak! det kun forøged min Ulykke,
Og tændte onde Lyster i min Barm.

En Last en anden efter sig mon drage.
Alt mer og mer fra Dydens Vei jeg gik:
Og da i Lommen Intet var tilbage
Jeg pønsed paa, og snart isinde fik
Ved Andres Tab mit eget at oprette,
Men blev opdaget og for Retten ført:
Og Lovens Bud man kunde ei forgjette.
Ei Bønner hjalp; Undskyldning blev ei hørt.

Nu blev jeg fængslet, dømt og som Misdæder
Til Straffens Bolig flux jeg vandre maa.
Min Frihed tabt, med alle Livets Glæder!
Var, hvad jeg nu med Skræk imødesaa.
Her Timerne saa langsomt monne glide,

Og mørke Tanker gjorde Kinder bleg;
Her gjaldt det kun at taale og at lide,
Mens tusind' Ønsker sig af Hjertet sneg.

Som Fuglen i sit snevre Gitterfængsel
Urolig stirrer hen mod frie Land,
Saa skued jeg, og ventede med Længsel
At finde snart en god, beleilig Stund,
For mig igjen i Friheds Stand at sætte
Og fly til fjerne Land og Steder bort,
Og da min Hensigt Ingen kunde gjette,
I Nattens Mulm det mig gelinged fort.

O, Frihed kjær! hvor er du blid at nyde!
Hvo dig har tabt, hans Barm er glædetom;
Dog ene den du Fryd og Fred kan yde,
Som øver Ret og Dyd og lever from;
Ei Flygtningen sig deriblandt kan regne,
Han venneløs og frygtsom vandre maa;
Ham Nag og Mismod følger allevegne;
Paa ingen Plet han tror sig tryg at staa.

Gjort Gjerning kan, som gammelt Ordsprog siger
Ei gjøres om og ikke ændres mer;
Man flygter vel, men Skjæbnen ei undviger,
Den følger, vore Planer kun beler.
Forøvet Brøde vist sin Straf indhenter,
Hvis Andet ei, Samvittighedens Nag;
Gjeldbunden Mand betale maa med Renter,
Det feiler ei, det er en sikker Sag.

Nu tumled jeg i Skove, Bjerge, Dale,
Saa vide om fra Sted til andet drog,
I Skjul jeg gik og frygtede for Alle,
For Hver jeg saa af Angest Hjertet slog.
Jeg mangled Alt og Nøden snart mig tvinger
At søge Bytte, finde Skjul og Ly;
Men snart en talrig Skare mig omringer,
Jeg greben blev og fængsledes paany.

Der laa jeg da i tunge Baand og Lænker,
Og Bolt og Bøiler trykked' Haand og Fod,
Dog snart igjen ved Snedighed og Rænker
Jeg Fængslet brød, paany i Frihed stod.
Jeg skyndte mig i Nattens Mulm at flygte,
Som fredløs Mand jeg atter vanked om,
Men overalt man kjendte mig af Rygte,
Usikker var jeg, hvor jeg gik og kom.

At flygte og paany at vorde Fange,
Det varede i mer end tretten Aar,
Og mere end halvtredsinstyve Gange
Jeg fængsles og i Frihed atter staar;
Jeg streifed om i Norges hele Rige;
Af Landet ud jeg ogsaa kom iblandt;
Dog kunde jeg min Skjæbne ei undvige,
Den overalt i hver en Krog mig fandt.

Letsindig var min Idræt og min Tale,
Ustadigt var mit Hjerte og mit Sind,
Jeg elsked Ingen, smigred næsten Alle,
Og drillede saamangen Pige fin.
Men, Tine! da mit Øie dig fik skue,
Udelt mit Hjerte snart tilhørte dig,
Vi agted ei de Farer, os mon true,
Vi elsked ømt, os drømte lykkelig.

Saa tidt og ofte ved min Piges Side
Jeg dybt i Lundens stille Skygge sad.
Vi Troskab svor, vi haabed Dage blide,
Og ønsked aldrig mer at skilles ad.
Tidt sagde hun med blid og kjærlig Stemme:
Min Ven! o var vi hist paa frie Kyst!
Du skulde i min Favn hver Sorg forglemme,
Og finde Fryd og Fred ved dette Bryst.

Frivillig Fængslet selv du gik imøde,
O elskte Tine! for at redde mig;
Du Skjæbnen delte tro, men ei min Brøde,

Din unge Barm var fast, urokkelig.
Du kunde ei din første Elsker glemme,
Ei være troløs mod din faldne Ven,
Mit Minde dybt i Hjertet du mon gjemme,
Naar Skjæbnens Storme rev mig fra dig hen.

Jeg maatte bort fra dig, min Pige, drage,
At dvæle stod ei i min egen Magt,
Ei fik jeg se, ei Afsked med dig tage,
Som Fange jeg til fjerne Stad blev bragt.
Mig Lænkers tunge Vægt vel haardt mon trykke,
Men knuged' ei som Skilsmis' bitre Kval,
Og hvad mig saared mest af min Ulykke,
Var Tanken: Dig jeg mer ei finde skal.

Erkjendtlig jeg min varme Tak fremsender
Til dig, som var mig tro i Ve og Vel,
Og end i denne Time Hjertet brænder
Af Ønsker om din Lykke og dit Held.
O! kunde jeg, før Øiet evig lukkes,
Dog vide du var glad og lykkelig,
Da rolig saa jeg Livets Lampe slukkes,
I Haabet: Tine, hisset ser jeg dig!

Retfærdig' Gud! som ene Hjertet kjender,
For dig hver lønlig Tanke ligger klar,
I Ydmyghed min Bøn jeg til dig sender:
Tilgiv af Naade hvad jeg syndet har!
Og skal min Friheds Sol ei mer oprinde,
Skal Fængslet være Livets Maal og Med,
Saa lad min Sjæl i Dødens Time finde
Den Frihed, som for evig varer ved!

Nu maa jeg lide og med Taalmod tage
Den Straf, som egen Daarskab mig paadrog,
O, vilde man heraf Exempel drage,
Og af min tunge Skjæbne vorde klog!

Held den, som tidlig Dydens Vei betræder,
Og paa sin Vandring stadig følger den!
Hans Haab er skjønt, hans Løn er rene Glæder,
Hans Dage svinde blidt og roligt hen.

Pønitentses- og Affteds-Sang

af

Jens Amundsen Fenstad.

Mel. Fang an, vi vil med Herrens Naade.

Jeg, Syndefulde, vil nedfalde
For dig, o Allerhøieste!
Vemodelig dig at paakalde
Om Naade og Barmhjertighed.
O Helligaand! rør selv min Tunge,
Saa aabnes Veien ind til Gud,
Saa vil jeg gladeligen sjunge,
Til jeg af Verden ganger ud.

Jeg havet er udaf de Fleste,
Saa har min Gjerning og forskyldt;
Men bed for mig, I gode Kristne;
Som Eders Pligter har opfyldt.
Forlad din Broders Skyld og Brøde!
Saa læser du i Fadervor;
Vi Alle skal for Dommen møde,
Naar vi engang herfra bortgaar.

Bedrøveligt i disse Dage,
Nu Verden er saa fuld af Svig,
Her er en Jammerdal at vandre,
Et Snaregarn den blev for mig.
Af Moder er jeg født og baaren,

Antaget har min Daabes Pagt,
Men finder nu med Suk og Taarer,
Hvor ilde jeg den har frembragt.

Dig Øvrighed, jeg bør at takke;
Du stedse villet har mig vel,
Skjøndt jeg har været dig haardnakket,
Saa har du sørget for min Sjæl.
Nu sidder jeg for Lovens Svøbe.
Nu krympes jeg med Skrig og Skraal;
Nu vil jeg til min Jesum løbe,
O, han er Trøstens rette Maal.

O Kone kjær! jeg dig forlader,
Et Farvel jeg dig byde maa:
Den Sæd jeg saa'de i din Ager,
Den ser jeg nu med Suk og Graad;
Jeg ser min' Børn ved Moders Side,
Som vilde Fugle svæve maa.
O Ve! o Ve! hvad skal jeg sige?
Jeg, som er Fader til de Smaa!

Hvad hjælper, om jeg er opdraget?
Hvad hjælper vel et dydigt Navn?
Hvad hjælper om jeg er begavet
Af Gud med Sanser og Forstand?
Hvad hjælper, om jeg Bogen lærte?
Om jeg som Salomon var klog?
Hvad hjælper, om jeg Pennen rørte,
Naar Jorden drikke skal mit Blod?

Men om jeg her den Død skal lide
At Jorden drikke skal mit Blod;
Saa haaber jeg i Dødens Kvide,
At gaa fra Jammer ind til Ro.
Mit Suk jeg her til Herren sender
Om Trøst at gaa fra Verden ud;
Du ene selv mit Hjerte kjender,
Skjøndt jeg er Jord, saa er du Gud.

Hermed saa vil jeg Farvel sige,
Til Alle siger jeg Godnat;
De, som paa Torvet findes ledig,
Til Vaaben nu maa tage fat;
Bevæbnet bør du stedse være;
I Dag du er som Rosen rød;
Hvo ved, hvor længe du kan være
Forinden Morgen bleg og død!

Mel. Jeg Syndefulde vil nedfalde.

Kan noget Menneske udsige
Den Skjæbne, han imødegaar?
Er nogen blandt de Dødelige,
Som det at regne ud formaar?
O! Skjæbnens Hjul ustadig ruller,
Og tornefuld er Livets Vei;
Vi re[illegible] feil, vi faa kuns Nuller,
Vi maa tilstaa, vi ved det ei.

I, som paa Banen glade vandre,
Og favnes blidt af Lykkens Arm,
Tænk, Skjæbnen kan sig let forandre
Og vende Fryd til bitter Harm;
Exempler herpaa mange findes:
Om man end synes trygt at staa,
Man let kan fristes, overvindes,
Saaledes det med mig mon gaa.

Tilbagelagt var Barndomsdage
Og første Manddoms skjønne Aar,
Ukjendt med Sorger, fri for Plage,
Henfvandt min Tid i Livets Vaar;
Og Haabet venlig til mig smilte,
Som spæde Gut ved Moderbryst,
Paa Banen frem jeg hurtig ilte
Og øined idel Held og Lyst.

Tak ske dig, Gud! at for mit Øie
Bag mørke Sky indhyllet laa
Den Skjæbne tung, jeg skulde døie,
Og hvad jeg havde at udstaa!
Ak, skulde jeg det forud videt,
Hvad mig i Verden forestod,
Af Sorg mit Hjerte maatte briste,
Nedsjunket var mit svage Mod.

En Ven jeg tidlig mig udvalgte,
En Ven, som var mig tro og huld·
Gud hende snarligen bortkaldte,
Hun hviler i det sorte Muld;
Det var for mig en bitter Smerte
I mine første Glædesaar;
Det saared' dybt mit ømme Hjerte,
Da hun blev lagt paa Ligebaar.

Lev vel hos Gud! din Strid er omme,
For Verdens Møie er du fri;
Du glædes evigt blandt de Fromme;
Din Sjæl med Engle stemmer i.
Det er min Trøst, jeg dig skal finde,
Engang igjen blandt deres Tal,
Hvor ingen salte Taarer rinde,
Og vi ei mer adskilles skal.

Som flygtig Drøm er Livets Glæder
Min Fryd i Verden vared' kort,
Hvad hjælper vel, at jeg begræder
Den Hedenfarne, som gik bort.
Min Glædes Sol den monne dale,
Gud ved, om den oprinder mer!
Hvo skal mit Hjerte vel husvale?
Jeg græde maa, naar Andre ler.

Tre Børn vor Gud os monne skjænke
Udi vor korte Ægtestand,
De tvende ingen Sorger krænke,

De vandred' tidlig til det Land,
Hvor ingen Taarer Kinden væde,
Og Solen aldrig daler ned,
Hvor Alt er Fryd og idel Glæde
I evig, salig Ro og Fred!

Elskværdig' Datter, som gjenlever
Og moderløs i Verden gaar,
Du mig i Tanken stedse svæver,
For dig jeg fælder mangen Taar';
Dit Lives skjønne Morgenrøde
Bag Modgangs Skyer skjultes brat,
Af Kummer maa mit Hjerte bløde,
Jeg sørger for dig Dag og Nat!

Efter dit Visdoms Bud, o Fader!
Alting i denne Verden sker;
Din Almagts Haand os ei forlader,
Vi derpaa daglig Prøver ser.
Taalmodig burde vi da drage
Den Skjæbne, du os deler til,
De onde som de gode Dage;
Du hjælpe kan og hjælpe vil.

Naar Skjæbnens Storme os omgive,
Og Modgangs Bølger bruse haardt,
O, da vi let mistrøstig blive,
Taalmodigheden flygter bort;
Tungsindighed vor Sjæl nedbøier,
Og dunkle Fremtid vorder mørk;
Os Verdens Glæder ei fornøier,
Vi vandre som i vildsom Ørk.

Saaledes mon min Tid henrinde,
Jeg længe det i Løndom drog,
For Lindring derimod at finde,
Til Drik og Svir jeg Tilflugt tog;
Jeg tumled' om fra Sted til Andet,

Blandt Drikke-Brødre daglig sad,
Vi skiltes nødig fra hinanden,
Men holdt os lystig, fro og glad.

En Dag den anden saa afløste,
Jeg Gods og Midler satte til;
Begjærlig jeg af Kilden øste,
Begik saamangt et daarligt Spil.
I Støi og Larm jeg fulgte Strømmen,
Og tured' frem paa Lastens Vei,
Forsildig vaagned' jeg af Drømmen,
Advarslen god jeg agted' ei.

Naar Intet mere var tilbage,
Mig ingen heller kjendte mer;
Min Skjæbne Ingen mon beklage,
Men ligegyldig til mig ser.
Bespottet blev jeg af de Fleste,
Og frække Daarer haaned' mig,
Tilsidst jeg Arme lod mig friste
Af Andres Gods at vorde rig.

Ak! snart jeg inden Mur og Lukke,
Som fangen Fugl i Buret sad;
Fra Hjertet sneg sig tunge Sukke,
Fra Læben toned' Sørgekvæd.
Forgjæves jeg vil undertrykke
Samvittighedens Tordenrøst,
Den sagde mig, at min Ulykke
Var kun en Frugt af syndig Lyst.

For sildig kalder jeg tilbage,
De Dage, jeg var lykkelig;
Mig nytter ingen Sorg og Klage;
Thi faa er de, som ynker mig.
Taalmodig jeg den Straf vil lide,
Som egen Daarskab mig paadrog,
Og af det sure Æble bide;
Gid jeg deraf maa vorde klog!

Nok er det tungt for mig at tænke,
At Tiden jeg skal slide her
I Fængsel, Trængsel, Baand og Lænke,
Adskilt fra Alt, som er mig kjært;
Men som jeg selv har redet Sengen,
Saaledes jeg nu ligge maa;
Og som jeg selv har stemmet Strengen,
Saaledes nu og Dansen gaar.

Ustadig som den vilde Bølge,
Al jordisk Gunst og Venskab er;
Naar Skjæbnens Storme os forfølge,
Da ingen Ven sig viser mer;
De er som Taage, Damp og Skygge,
Og svinder bort som Skum paa Vand;
Usikkert er paa dem at bygge,
Endel ei vil, Endel ei kan.

Mig en Ven, som aldrig sviger,
Er du, o Gud og Fader god!
Du Naade for Enhver tilsiger,
Som angrer Feil og viser Bod.
Dit tabte Faar du selv opleder,
Og samler til din Hjord igjen.
Med den forlorne Søn jeg træder,
I barnlig Tillid til dig hen.

Min ømme Moder! Du hvis Hjerte,
Med Tveeg-Sværd jeg saaret har!
O, stans din Klage, Sorg og Smerte,
Tilgiv, at jeg saa daarlig var!
Min Synd af Hjertet jeg fortryder,
Mit Feiltrin mig bedrøver vist,
Fra Øiet Angerstaarer flyder,
Tilgivelse jeg venter hist.

End sukker jeg i lukte Fængsel;
Hvor tung og langsomt Tiden gaar!
End tæller jeg med Haab og Længsel

Hver Dag, hver Time Klokken slaar.
Men snart min Frihеds Sol oprinder,
Snart skal jeg dig, o Moder! se;
Snart skal jeg favne og gjenfinde
Min Datter kjær og Sødskende!

Der visselig nok gives Mange,
Som mig med Tungens Svøbe slaa,
Og stolt af egne Dyder prange,
Skjøndt tidt paa Daarskabs Vei de gaa;
Men der et gammelt Ordsprog gives:
"Vi Vuggen saa, men ei vor Grav;"
Naar Æblet engang modent bliver,
Det sikkerligen falder af.

Ak! Timeglasset hastig rinder,
Og Tidens Hjul ustanset gaar,
Snart falmer Ungdoms Rosenkinder,
Og saare kort er Livets Vaar;
Den svage Alder sig indfinder:
Hver Dag, hver Time Klokken slaar,
Os om den sidste Time minder,
Om Evighed, som forestaar.

Lad os af Hjertet da tilgive
Hverandres Feil og Brøde her;
Den Stund, vi her paa Jorden blive
Vi Svagheds Børn dog Alle er;
Naar Livets sidste Aften kommer,
Og vi for Retten møde skal,
Vær da o Gud, en naadig Dommer,
Og før vor Sjæl til Himlens Sal!

Egen Melodi.

O Gud! al Verdens Frelsermand,
Som alle Ting forandre kan
  Og Alting har at raade;
Ved dine Hænder er jeg skabt!
Min Lykke staar udi din Magt.
  Se du til mig i Naade,
Nedbøi dit Øre, hør mit Raab,
  Jeg er nu stedt i Vaade.

Lad mig faa Raad og Trøst hos dig!
Det Bedste borte er for mig,
  Det ved du selv, o Herre.
Men har du det beskikket saa,
At jeg min Tid henslide maa
  Mit arme Brød at tære,
Da styrk mig med Taalmodighed,
  At jeg kan taalig være.

Lad ingen Ting i Verden her
Mig skille fra min Frelser kjær,
  Hvad Skjæbne sig kan hænde.
Hvad kan her nogle Aar forslaa
Mod Evighed, som forestaar?
  Det er langt mer at regne.
Lad mig opnaa min Kampes Maal,
  Og faa en salig Ende.

Er jeg af onde Folk omspændt—
Og det er hver Mand vel bekjendt,
  Hvormed jeg har at stride —
Hold mig fast ved din høire Haand,
Lad Satan, den hævngjerrig'Aand,
  Mig ikke faa i Knibe.
Gud styre selv min Mund og Haand
  At jeg mig ei forgriber.

Nu vil jeg udaf Hjertens Grund,
Indfly til Gud i samme Stund,
  For Andre ei at klage;
Han kjender al min Trang og Ve,
Han ved min Skjændsel, Spot og Spe,
  Hvormed jeg har at drage,
Harm og Fortræd jeg ikke tør
  For Nogen aabenbare.

Jeg ofte det fornemme kan,
Hvor de løgnagtig gribe an,
  Og mig paa Tungen slæbe.
Mig sættes tidt en Skamflek paa;
Maaske de mig ret aldrig saa,
  Mig med sit Mundsværd dræbe.
Hvor ofte lukker hun dem ind
  Med Løgnens Snærte-Læbe.

Løgnagtig' Munde, siger Gud,
Skal fra hans Ansigt stødes ud;
  Gud bedre det, desværre!
Naar Regnskab engang holdes skal
For hvert et Ords unyttig Tal'
  Som sker til Guds Vanære.
O salige er' alle de,
  Som rene Hjerter bære

Saa sandt som Herren leve maa,
Saa sandelig saa skal vi staa,
  For Herrens Dom at svare,
For Gjerninger, som vi begaa,
For Ord og Tanker ligesaa,
  Vi for Guds Øine klare
Ei mindste Gran maa holde skjult,
  Men Alting aabenbare.

Saa en Fugl hastelig,
Saa har jeg selv ulykkelig
  Indviklet mig i Snarer,

Hvor ingen mig kan løse af,
Førend jeg bæres til min Grav,
  Hvor længe det end varer;
Hvor tungt det er for mig at bo
  Blandt dem, som Freden hader!

Onskværdig har det været mig
Har det, o Gud! behaget dig,
  I mine spæde Dage,
Da jeg laa under Moders Barm,
Til Jordens Moderbryst og Arm
  Har villet mig ledsage;
Hvor mangen syndig Brøde har
  Jeg siden paa mig draget!

Naar jeg af Verden vandre skal
Og regnes blandt de Dødes Tal,
  O Jesu, Broder kjær!
Sænk da min Synd i Havet ned,
Giv mig en god Samvittighed,
  Saa vil jeg taalig bære,
Hvad jeg i Verden lide skal
  Og vel fornøiet være.

VI. Sange af blandet Indhold

eller

Leiligheds-Sange.

Agnete fra Holmegaard.

Agnete var uskyldig,
Var elsket, var tro;
Men stedse var hun ensom,
Hun aldrig havde Ro —
Aldrig Ro,
Hun frydede vel Andre;
Men aldrig var hun fro.

Agnete hun stirred
I Bølgen den blaa —
Og se! da kom en Havmand
Fra Bunden at staa —
Op at staa,
Men stedse Agnete
Paa Bølgerne kun saa.

Hans Haar var som spundet
Af pureste Guld,
Hans Öie det var kjærligt,
Hans Mine den var huld —
O! saa huld!
Hans skjældækte Barm var
Af Kjærlighed fuld,

Han sang for Agnete
Sin Elskov, sin Nød,
Hans Kvad det var saa kjælent,
Hans Stemme saa sød,
O! saa sød!
Hans Hjerte ham fra Læberne
Saa lifligen fløb.

"Og hør, min Agnete!
Hvad jeg vil sige dig:
Mit Hjerte det fortæres
Af Længsel efter dig!
Efter dig!
O! vil du det husvale,
O! vil du elske mig?"

To sølvspændte Sko flux
Paa Klintebredden stod —
Der fandtes aldrig skjønnere
Paa nogen Dronnings Fod,
"For din Fod!
Min Elskede!" saa kvad han,
"Du tage dem imod!"

Saa tog han af Barmen
Det perlestukne Baand —
Der aldrig saaes et skjønnere
Om nogen Dronnings Haand!
"Dette Baand,
Min Elskede!" saa kvad han,
"Du bind det om din Haand."

Saa tog han en Guldring
Af Fingeren sin —
Der fandtes ingen skjønnere
I nogen Dronnings Skrin:
"Her, fra min,
Min Elskede!" saa kvad han,
"Du sætte den paa din!"

Agnete ned paa Himlen
I Havdybet saa;
Den Bølge var saa sølvklar
Og Bunden var saa blaa!
O! saa blaa!
Da smilede den Havmand
Og sang og sagde saa:

"Og hør, min Agnete,
Hvad jeg dig sige vil;
For dig mit Hjerte brænder
Af Kjærligheds Ild —
O vær mild! —
Sig vil du mig husvale?
Vil du mig høre til?"

"O hør, du skjønne Havmand!
Jeg vil tilhøre dig!
Hvis ned i Havets Afgrund
Du med vil tage mig!
Tag du mig!
Og før mig til din Havbund,
Der vil jeg elske dig!"

Han stopped' hendes Øre,
Han stopped' hendes Mund;
Saa for han med den Skjønne
Dybt ned i Havets Bund.
Mund paa Mund —
De favnedes og kyste sig
Saa trygt paa Havets Bund.

Agnete hun var der
I Aaringer to —
De elskede hinanden
Saa kjærligt og tro,
Elskovsfro.
To Sønner der hun fødte,
I Havmandens Bo.

Agnete sad rolig
Ved Buggen der og sang —
Da hørte hun en Jordlyd,
Som ovenover klang:
Ding, ding, dang —
Og det var Kirkens Klokker
I Holmegaard, som klang.

Agnete lod Buggen
Saa pludseligen staa,
Og ilte til sin Havmend:
"Skjøn Havmand, tør jeg gaa —.
Tør jeg gaa?
O tør jeg end før Midnat
Til Holmekirke gaa?" —

"Du gjerne maa før Midnat
Til Holmekirke gaa,
Naar kun før Dag du vender
Til Børnene de smaa.
Gaa! gaa! gaa!
Men vend før Dag tilbage
Til Børnene de smaa!"

Han stopped' hendes Øre,
Han stopped' hendes Mund,
Saa for han op med hende
Til Holmegaardens Grund —
Mund fra Mund
De skiltes, og han dukked'
Igjen til Havets Bund.

Agnete sig skyndte
Til Kirkegaarden hen —
Der mødte hun sin Moder,
Og vendte sig igjen,
"O! hvorhen?"
Men hendes Moder vendte
Den Flygtende igjen.

"Og hør du Agnete,
Hvad jeg vil sige dig:
Hvor har du havt dit Ophold
Saalænge langt fra mig —
Langt fra mig?
Sig, hvor du har opholdt dig
Saalænge hemmelig?"

"O Moder, jeg har dvælet
I Havmandens Bo:
Med ham jeg alt dernede
Har avlet Sønner to.
Und mig Ro!
Jeg nu gaar hen at bede,
Og vender til min Bo!"

"O hør du Agnete,
Hvad jeg vil sige dig
Her dine to smaa Døtre
Tildøde græmmer sig —
Skrig i Skrig
De græde, de smaa Piger,
De længes efter dig!"

Lad længes, lad græde
De to smaa Døtre her!
Mit Øre det er lukket,
Jeg hører dem ei der —
Dem ei der!
Og de to smaa Sønner
Forsmægted, blev jeg her."

"O red dog de Arme!
O! lad dem ei forgaa!
O! tænk dog paa den Mindste,
Som end i Vuggen laa!
Hjem du gaa!
Og glem de to smaa Trolde
For dine ægte Smaa!"

"Lad blomstre, lad flamme
De To, som Himmel vil!
Mit Hjerte det er lukket,
Det hører dem ei til —
Dem ei til,
Jeg ene for min Havmands
Smaa Sønner leve vil!"

"Og kan du dem glemme,
Som ved dit Bryst dig lo
Saa tænk paa deres Faders,
Din Ægtemands Tro —
Kjend hans Tro!
Saasnart du var forsvunden,
Han mistede sin Ro.

"Han sørgede en Sommer,
Han sørgede for dig —
Og ned fra Holme Fjeldklint
Han styrted' sig —
Styrted' sig.
Der funde de paa Stranden
I Skumringen hans Lig.

"Nu nys man det lagde
I Kisten ned med Sang —
Og hørte du min Datter,
Ei Klokken, som klang:
Ding, ding, dang?"
Nu vendte hendes Moder sig
Og Midnatsklokken klang.

Agnete hun traadte
Ad Kirkedøren ind,
Og alle de smaa Billeder,
De vendte sig omkring —
Rundt omkring.
I Kirken de smaa Billeder,
De vendte sig omkring.

Agnete hun stirred
Mod Altertavlen hen,
Og Altertavlen vendte sig,
Og Alteret med den —
Alt med den
Sig vendte, hvor hun Øiet
I Kirken vendte hen.

Agnete hun stirred
Paa Stenen for sin Fod,
Og saa sin Moders Navn, som
Paa Ligstenen stod,
Hvor hun stod —
Da brast den Armes Hjerte,
Da isned hendes Blod.

Agnete hun raved,
Hun segnede, hun faldt;
Nu alle hendes smaa Børn
De længes overalt —
Overalt;
Nu Sønner som Døtre,
De længes overalt.

Lad græde, lad længes,
Lad sørge her og der!
Lukt er nu hendes Øie;
Det aabnes aldrig mer —
Aldrig mer!
Og knust er hendes Hjerte,
Det slaar nu ikke mer.

Herr Esben og Fru Signe.

Egen Melodi.

Den fromme Fru Signe paa Sottefeng laa,
Herr Esben han sørged' for hende saa saare,
"Vær trøstig," hun bad ham, "og græd ikke saa,
Mig martrer langt mer end min Død dine Taarer;
Gid snart i en lykkelig Vennevivs Favn
Du glemmer din Sorg og forvinder dit Savn!"

"Nei Signe! nei, førend jeg krænker vort Baand,
Den Evige mig i min Dødsstund forglemme!"
Hun hyssede paa ham med vinkende Haand,
Og afbrød ham kjærlig med døende Stemme.
"O! gjerne min Mand, maa du krænke det saa,
Naar hun har dig kjær og kan elske de Smaa."

Fem grædende Døtre omgav hendes Seng,
Tungt faldt deres Taarer paa moderligt Hjerte,
Dog sørger hun mest for sin enbaarne Dreng,
Der end var for spæd til saa voldsom en Smerte,
Da han sine Sødskende grædende ser,
Han kjælede for dem, da græd de end mer.

Fru Signe hun døde, blev jordet og glemt;
Herr Esben han ægtede Guldborg den Rige,
Berømt for sin Skjønhed og Snildhed og Skjæmt,
I Dans og i Harpeleg fandt hun ei Lige,
Hun sværmede stedse i Gammen og Sus
Og agted' kun lidet paa Børn og paa Hus.

De Hunde de tude om Midienat
Og svovelblaa brændte Vorlysenes Lue;
De tude igjen, da udsluktes de brat;
Herr Esben og Guldborg begyndte at grue,
Ved tredie Glam da de Døre for op,
Og sused som Vinden i Egenes Top.

Ved Stegesteds Ildsted Helene nu sad,
Paa Skjødet hun havde sin grædende Broder,
Hun kjælede for ham og sukked' og bad,
Og ønsked sig tidt hos sin hvilende Moder;
Med Et hun forfærdet i Maaneskin' saa
En ligklædet Skikkelse for sig at staa.

"Helene, min Datter hvi sidder du der?
Hvordan staar det til med smaa Sødskende dine?"
"O kald mig ei Datter, i hvo du end er,
Da lad mig i Fred," svare ængstelig Lene;
"Som Æblet min Moder var hvid og var rød,
Men du er jo gusten og bleg som en Død."

"I Graven der falmes den rødeste Kind,
I Graven jeg bor og fra Graven jeg kommer;
Jeg hørte jer Sorg i mit Hvilested ind,
Da rørte min Klage den evige Dommer,
Jeg reiste de mødige Lemmer i Hast,
Saa Murene revned' og Stenene brast."

Glad gjenkjendte Drengen nu Moderens Røst,
Og strækked mod hende de indsvundne Arme:
"Ak!" sukkede Signe, "o! tungt er mit Bryst,
Min Arm uden Kraft, og min Favn uden Varme:
Helene dog kjender sin Moder endnu,
O! kjæreste Datter, hvi tøver du nu?"

"O Moder! fra Graven du kom til os Smaa,
O, tag os da med dig, vi lide saa ilde;
Vi fryse, vi sulte, vi ligge paa Straa,
De Tærner, de gjøre her Alt hvad de ville;
Se kun hvor forkommet af Kulde han er,
Thi satt' jeg mig med ham ved Ildstedet her."

Ømt favnede Signe sin Datter og Dreng,
Det var som Sydvestvindens kjølende Aande.
Da træder hun vred for sin Ægtemands Seng:

"O Esben og Guldborg, se Børnenes Vaande.
O! havde du baaret og født dem som jeg,
Du glemte dem ikke for Tant og for Leg."

Nu galede Hanen, og Signe forsvandt,
Som Morgenens Taage for Solen forsvinder,
Af Guldborg de brændende Taarer nedrandt
Paa Esbens af Ruelse blussende Kinder;
I Skjoldungers Land var fra selvsamme Stund
Ei ædlere Kone og Moder end hun.

Dyre Vaa.

Den gjæveste Bonde i Vinje Gjeld
Var Dyre fra Vaa at nævne;
Han var saa sikker og stø som et Fjeld
Og eiede tolv Mands Evne;
Hans Grander sagde saa stort et Ord:
"Du turde vel prøve en Leg som Thor
Med Trold og med Bjerguhyre?"
"Ja om det var mørkt," sagde Dyre.

Saa skulde det hænde, at Dyre Vaa
Sad lunt i Julekvælds-Gilde.
Mens Øllet gik rundt og Natten faldt paa,
De drukke saameget de vilde.
Med et blev der tyst i det lystige Lag;
Der hørtes fra Fjeldet et grueligt Brag
Og en Brøl som af hundrede Tyre.
"Nu er det vel mørkt," sagde Dyre.

Og Dyre gik flux til Totak-Vand
Og løste sin Baad behændig;
Men da han kom nær til anden Strand,
Det raabte ham an ubændig:
"Hvem er det, som pusler i Kjernet nu?" —

"Det er nok Dyre fra Vaa. — End du,
Der pusler i Urer og Myre,
Saa mørkt, som det er?" sagde Dyre.

"Jeg er fra Aashaug og skal afsted
Til Glomshaugs-Møerne mine;
Læg hid til Stranden og tag mig med,
Og brug saa Kræfterne dine!"
"Ja, let dig først," gav Dyre til Svar,
"For Baaden er klein, og jeg tænker du har
En Krop som de sværeste Fyre,
Og husk det er mørkt," sagde Dyre.

Saa skrumpede Troldet sig dygtig ind
Og sad som en Dværg paa Tilje;
Men da fik Dyre et andet Sind
Og meldte paa Stand sin Villie:
"Aa, syn mig nu, hvad Rise du er!"
Men Troldet brummede studs og tvær:
"Nei stop, den Lyst faar du styre."
"Ja, mørkt er det og," sagde Dyre.

Men Troldet gjorde sig blid om lidt
Og sagde ved Fartens Ende:
"Jeg lægger et Mærke i Truget dit,
Hvoraf du mit Maal kan kjende;
Se vel under Toften, naar det er Dag,
Og tag hvad du finder for din Umag;
Det er din Færgemands-Hyre." —
"For nu er det mørkt," sagde Dyre.

Det var en Vantefinger af Uld,
Der laa under Dyres Tofte;
Med fire Skjæpper den maaltes fuld,
Og Dyre har maalt den ofte.
Da blev det for Alvor et stadigt Ord,
At Dyre var Karl for at gaa som Thor
Mod Trold og mod Bjerguhyre —
"Helst naar det er mørkt," tænkte Dyre.

Bryllupet paa Klæt.

Mel. En sørgelig Vise jeg haver nu opsat.

Der stod paa Klæt et Bryllup, nys førend Sneen faldt,
Der var en Mængde Gjæster, og smukt beredt var Alt;
Men ikke, som det pleier at være Bryllupsskik,
Der holdtes ingen Dans, og der hørtes ei Musik.

De tvende Husets Døtre var Brude samme Dag,
Og derfor var af Frænder saa høitidsfuldt et Lag.
Den ene, som hed Karen, var vel en otte Aar,
Hun havde lignet Rosen, som i sin Knopning staar.

Den anden, som hed Anna, nok Aaret yngre var,
Hun havde lignet Liljen, som Duggen toet har,
Nu laa de begge blege udi sin Brudgoms Favn;
De havde jo den samme — og Døden var hans Navn.

Der Karen laa saa freidig og rank, ret som et Lys,
Som om med Lyst hun modtog sin Brudgoms kolde Kys,
Men stakkels liden Anna, hun saa saa angest ud,
Som om hun fandt det tungsomt at være Dødens Brud.

Sit bedste fine Linned ei sparte deres Mor,
En Brudestads hun gav dem af Kniplinger og Flor;
En lille Byens Pige og Myrte sendte did,
Som klædte saa fortrinligt den Marmorpande hvid.

De holdt i sine Hænder, snart sjunkne hen til Muld,
Fra sidste Sommertide en Krands af Markens Guld,*
De havde selv den plukket paa deres Faders Eng —
Mindst tænkte de, til Smykke for deres Brudeseng.

---

* Markens Blomster.

Og Sengen var en Kiste, sortflammet, lysebrun,
Med riflet Laag udskaaren og stadselig og lun,
Der laa de tvende Søstre ømt i hinandens Arm,
Og bares bort saa festligt som i en gylden Karm.

Af sex Smaadrenge bares de bort fra kjærligt Hjem —
De muntre Kamerater, som leged tidt med dem;
Nu græd de stakkels Drenge — for begge græd de jo —
Men fire mest for Karen, for Anna mest de To.

Saa lød fra Kirketaarnet der da en Brudesang —
Det var en saa alvorlig, en saa tungsindig Klang.
Som Brudesvend en Graver ved Porten dem modtog
Og førte dem til Kirken — og Høitidstimen slog.

De to smaa Brude vied jeg da til blegen Død,
Til den trofaste Brudgom, som værger mod al Nød;
"Af Jord du jo er kommen — Du blive skal til Jord —
Af Jorden skal du opstaa" — saa lød da Talens Ord.

Gud trøste baade Fader og Moder, som skal staa
Og høre Børn saa fagre slig Vielse at faa!
Gud trøste dem, som bringe til Herrens Helligdom
Og lade der tilbage sin fagre Rosenblom.

En Morderengel* vandrer omkring fra Gaard til Gaard —
Om Fader stærke Hængsler for Døren endog slaar —
Om Moder trofast gjemmer sit hulde Ungdomsblod —
Opleder han dog Husets det dyreste Klenod.

Saamangen smilfuld Læbe iaar er bleven lukt,
Saamangt et glandsfuldt Øie af Døden blevet slukt —
Saamangen Kind, som rødmed', er bleven kold og bleg.
Og Skarer rene Sjæle til Himmelen opsteg.

---

* Halsesygen. † 1847.

Nu Sneens Lagen skjuler saamangen mistet Skat,
Som Omheden begræder i ensom, mørke Nat;
Og Kirkegaarden neppe vil blive noget Aar
Saa rig paa skjønne Blomster som nu i næste Vaar.

Haabet.

Egen Melodi.

Du, som paa Jorden ene blev tilbage,
Da bange Gudeskare flygted' bort,
Som klarer op de tunge Mismods-Dage,
Naar Skjæbnens Uveir farver Himlen sort,
:,: O, du som ryster Støvets Millioner,
Du blide Haab! om dig min Harpe toner. :,:

Du vandrer ved den glade Landmands Side,
Naar Sæden han udsaar i frugtbar Jord;
Du gjør hans Arbeid' let, hans Dage blive,
Du skaber gyldne Frugter paa hans Bord;
:,: Naar Himlens milde Dug hans Ager væder.
Da fylder du hans Bryst med rene Glæder. :,:

Naar i et Fængsel Slavens tunge Kjæder
Gjenlyde i den tause, øde Nat,
Naar han berøvet alle sine Glæder
Hensukker Tiden ensom og forladt,
:,: Da spreder du en Straale i hans Mørke.
Og han, den Arme, føler Kraft og Styrke. :,:

Du staar som Engel ved den Syges Leie,
Og peger mod en bedre Verden hen;
Du følger ham paa Smertens trange Veie,
Du er hans Støtte og hans sande Ven,
:,: Til Evighedens Fryd du ham indvugger,
Og din den milde Haand hans Øie lukker. :,.

I Uskylds Aar, i Ungdoms fagre Alder
Du straaler i den hulde Piges Blik;
Den muntre, skyldfri Yngling dig paakalder;
Thi uden dig han mørk sin Bane gik.
:,: Du gjør, at naar han smile ser sin Pige,
Da bliver Jorden ham et Himmerige.

Naar med et himmelsk Smil, med navnløs Glæde,
En kjærlig Moder slynger ømt sin Arm
Omkring den lille Glut, den lille Spæde,
Som hviler diende ved hendes Barm,
:,: Igjennem Fremtids Mulm du hende leder,
Hun Himlens Kraft og dig tilbeder. :,:

Ja, tidt naar Mismods Taage mig omsværved'
Og skabte Kummer i min Sjæl,
Du mig paa dine hulde Vinger hæved',
Jog bort hver Kummer, hver Bekymring fæl;
:,: Ja blide Haab! Du er min Trøsterinde,
Ved dig jeg Vei til Himmelen skal finde. :,:

Naar i Orkanens Brag en brusten Planke
En Sjømand favner, som en Ven i Nød;
Naar hans med Skræk og Gru opfyldte Tanke
Sig ser i næste Styrtning bleg og død.
:,: Da svæver du om Planken og ham følger
Igjennem fraadende og vrede Bølger. :,:

Ja, Himmelske! Du kom fra Lysets Rige,
Gud sendte dig til Trøst for Støvet ned;
Ja hver Bekymring for dit Smil maa vige,
Du strør med Roser hvert vort Banes Fjed;
:,: Ja blide Haab! Du Livets Trøsterinde!
I dig vi Præg af Godheds Fader finde. :,:

Den norske Dale-Vise.*

(Af Petter Dass.)

Sjunges med den Tone: Bonden han agter paa Tiden.

Fjeld-Byggen agter paa Tiden;
Vinter, naar Dagen er liden,
Tar han Ox paa Nakken,
I Bakken,
Gaar i dyben Sne
Op til Lænderne
Finder sig et Træ,
Kroget til at se,
Hugger deraf Meier,
Som pleier
Bruges under Slæde paa Veier.

Sexringer, Ottringer lange,
Aarer og Øse-Kar mange
Ved han vel at lage
Og mage
Tofte, Tilje, Pligt,
Mast og andet sligt,
Som er brugeligt
I Sjømands Distrikt,
Sælger dem til Smellen,
For Felden
Blir betalt med Fisken paa Hjelden.

Anden Slags Skog-Hugst og vanker,
Rigdom som Græs man her sanker,
Fanger sine Punge
Hel tunge,
Er dog Nidding ret,
Som ei selv er let
Gider ædt sig mæt,
Klæder sig kun slet,

---

* Gjengivet efter Petter Dass's samlede Skrifter, udgivne af A. E. Erichsen.

Gaar udi en Kofte
Tidt ofte,
Som ei skjuler Lænd eller Hofte.

Bønder, som bo ind i Fjorde,
Part haver deilige Jorde,
Eng og grønne Volde,
Blandt Knolde,
Frugtbart Koren-Land,
Som vel nære kan
Rundelig sin Mand,
Ligger for et Spand,
Er dog god for tvende,
Ja trende,
Føder Kvæg og Faar uden Ende.

Aamund og Gudmund, hans Grande,
Bor paa en Gaard heder Sande;
Disse to paa Leie
Mon eie
Hver af dem et Pund,
Trættes og hver Stund
Om sin Gaard og Grund
Ret som Kat og Hund,
Skjendes, bandes, rives
Og kives,
Hvoraf stor Forargelse gives.

Aamund og Gudmund i Rette,
Stevnes for Slagsmaal og Trætte;
Ingen af dem mødte,
Men bødte,
Stevnings Fald og Bod,
Fik strax andet Mod,
Sig forlige lod,
Svor om Liv og Blod,
At de blive skulde,
Tilfulde
Evig gode Venner og hulde.

Dagen næst efter sig hændte,
Gudmund hans Yxne de rendte
Ind paa Aamunds Enge,
Lidt længe.
Strax var Koen solt,
Dit gik i hans Skolt,
Djevels Hus blev holdt,
Aamund, stor og stolt,
Slog sin gode Grande
For Pande,
Saa at Blod til Jorden mon stande.

Sagen ageres til Thinge,
Aamund fra Jorden maatt' springe,
Øretuger Otte
Han maatte
Give ud for Blod,
Tretten Marker god,
Det er Slagsmaals-Bod;
Fogedeu og lod
Hannem strengelige
Tilsige,
Ag:r, Eng og Jord til at vige.

Lod ham og derhos befale,
Bøderne strax at betale,
Og sig dertil skikke,
Hvis ikke,
Da Vurdering ske
Inden Dage tre.
Saa maatt' Aamund se,
Hvor de tog hans Fæ,
Det var den Betalning,
Den Galning,
Fik for sin modvillig Forhalning.

Sæl var han Halvar i Aasen,
Standendes har han paa Baasen
Folen rask og Heste

De bedste
Som i Landet er
Samt en blakket Mær,
Vel en Daler værd,
Paa to Skilling nær,
Var med Alder plaget,
Bedaget,
Blev derfore slagen paa Snaget.

Hesten, vel skod under Hoven,
Spændes om Vaaren for Ploven,
Men om Vinters Dage
Maa drage
Tunge Tømmerstok,
Bord og Deler nok,
Ager Møget ok;
Kvinden ved sin Rok,
Spinder Traad paa Snelden
Ved Elden,
Til det lider langt ud paa Kvelden.

Malfri — Du hende skuld' skue,
Udi sin Helligdagslue
Naar hun hen til Kirke
Mon lirke
Med sin' runde Sko,
Da maa du mig tro,
Hun er ingen So;
Til en Dans at sno
Har hun Fødder rappe,
Hel knappe
Ligesom en Ko paa en Trappe.

Halvar, en Mand velbeholden,
Standendes har han paa Stolden,
Kvigen ung og Oxen
Fuldvoxen,
Kalven fed og stor,

Som kom til ifjor,
Sætter han paa For,
Indtil Græsset gror,
Slagter desforuden
Gjeldstuden,
Tager en Rigsdaler for Huden.

Halvar slaar Studen for Skallen,
Malfri hun rører i Dallen,
Gjører Pølser fede
Vel hede,
Af det Oxeblod,
Gryn hun deri lod,
Talg ved Tarm begrod,
Til Kallun er god,
Breder siden Dugen
For Pugen,
Æder Pølser ti Gang' om Ugen.

Men end om Pølsen er blandet
Med noget udaf det andet,
At forstaa de Krommer,
Som kommer
Udaf Vomben trind,
Stængt for med en Pind,
Tag det frilig ind,
Ret som du var blind,
Hvad som ei dit Øie,
Ser nøie,
Kan du uden Harme fordøie.

Malfri sit Smør skulde kjerne,
Rømmen bortstal hendes Terne,
Den bar hun i Engen
Til Drengen,
Som var hendes Ven.
Der for Rømmen hen,
Saa gik det til med den;

Malfri stod igjen;
Over saadan kræsen
Drenge=Væsen
Stod som hun var slagen paa Næsen.

Siden som det blev opdaget,
At Tøsen Rømmen har taget,
Blev den gode Kvinde
Ved Sinde
Saa sig om i Vraa
Saa en Kjep der staa
Fandens Hus der laa;
Banket Ryg og blaa,
Fik den Tøs at bære,
Maatt' svære,
Aldrig mere utro at være.

Malfri sin Ko skulde melke,
Bunken hun sætter paa Bjelke,
Selv gaar hun i Fjøsen
Med Tøsen,
Deler Straaet ud
Til sin' Øg og Skjud,
Kjør saavel som Stude,
Siler gjemnem Klud.
Mens staar hendes Bikker
Og slikker
Melk af Bytten, saa de snart sprikker.

Saa gjemnem Granskov og Furu
Kom jeg til En hedte Guru,
Gav mig Møsse=Brømme
Og Rømme.
Udi Bunken laa
Fluer stor' og smaa,
Ilde ud det saa,
Maatte gaa derpaa;

Blev det Maaltid æded,
Jeg svedede,
Saa jeg nær nedstyrted' af Stedet.

Som det nu lakked' til Kvelden,
Ind kom Fru Guru med Felden,
Feldens Haar vare mange
Og lange;
Fremmed Rytteri
Paa Fribytteri
Skjulte sig deri,
Ginge paa Parti,
De rede ei paa Sale,
De Kale.
Men min Ryg fik det betale.

Ryggen den blev skrammereret,
Ve dem, hvor de mig skamfered!
Ak! hvor bide kunde
De Hunde!
Hver sin Skaal ei sveg,
Plukked surt min Steg,
Grædende og bleg,
Gik jeg af den Leg,
Jeg blev vis forsilde,
Hvor ilde
Mig bekom Fru Guru sit Gilde.

Som jeg saa Dagen fremljuse,
Bad jeg Farvel udi Huse;
Guru bad mig tøve,
Mad prøve.
Faa den Skam, der gjør,
Ikke jeg det tør,
Jeg har vær't der før,
Kjender vel dit Skjør,
Gid det i din' Tarme
Med Harme
Stod indtrykt med Svovel og Varme! —

Kommer du engang til Fuse,
Finder du Husbond i Huse,
Harald med sit Øie,
Den høie,
Han er ret en Kolv,
Haver Sønner tolv,
Gangende paa Golv:
Haldor, Roald, Rolv,
Ole, Tor, Knud, Sæbjøn
Og Træbjøn,
Simen, Gunner, Snæbjøn og Prævjøn.

Disse paa Beileri rendte,
Gjenterne dennem vel kjendte,
Naar de kommer sammen
Med Gammen,
Ak, hvad Rye=Spil
Der blir lavet til,
Jeg det tie vil,
Som en Mus saa stil;
Kunde Høstaal og Stakke
Kun snakke,
Da Gud bedre Tøsernes Nakke.

Tøserne blere besoven,
Dømte de [illegible]' efter Loven
Sex Rigsdalers Brøde
At bøde.
Men hver Dreng udgav
Tolv Rigsdaler Straf,
Dansed uden Stav
Sorgfuld af det Lov,
Haralds Penger sprunge,
Hans Punge
Bleve siden ikke saa tunge.

Aaret sin' Maaneder fylder,
Gud slog vore Tøser med Bylder,

Skjørtet tog at kortes
  Udvortes,
En i Vester for,
Anden udi Nord
Med sin Flasker stor,
Som var smaa ifjor,
De blev gjort til Ammer,
  De Dammer,
Ikke udi Tugt, men i Kammer.

Men han Pe Pesa, Jo Josa,
Samt og den Dannand Ol Olsa
  Byder Foged og Prester
    Til Gjester
  Ind i deres Hus,
  Gir saa mangt et Rus,
  Skjenker og romus
  Af sit Bonde Snus.
  Bruger og de Knolde
    Saa bolde
  Samme Skik, vor' Kvinder og holde

Kvindernes Næsebors Porte
Er' derfor deilige sorte,
  Ligesom Skorstene
    Saa rene,
  Hjertens vakre Snud,
  O, du lede Krud!
  Er din Tobaks-Stud
  Ei snart tømmet ud?
  Bruger du det længe,
    For Penge,
  Kommer du nok vist til at trænge.

Slutningen denne skal blive:
Herre Gud Kornet os give!
  Snus og Tobaks-Studer
    Foruden
  Vi vel være kan.

Gud velsigne Land,
Hav og Fjord og Strand!
Oplad milden Hand,
At den fattig' Bunde
Han kunde
Nyde din' Velsignelser runde!

Storebingen.

Gudmund Torsen Storebingen,
Han var gjæv i Et og Alt.
Smal om Livet, bred om Bringen,
Fast paa Taa, hvor andre faldt;
Glad og let, men arm paa Gods,
Derfor var han flink tilfods:
Flink, med Skræppen paa sin Nakke,
Baade op og ned ad Bakke.

Knud Labeit i Viumaasen
Var en tvær og uglad Mand;
Men han havde Fæ i Baasen,
Sølv i Skab og fulde Spand,
Knud var baade grim og gram,
Skak i Vært og hoftelam;
Derfor drog den gamle Styggen
Helst i Vei paa Hesteryggen.

Ingeborg i Fagerlien,
Bedre Tærne saa du ei.
Gik hun først paa Sæterstien
Blev den snart en Alfarvei.
Bygdens unge Karleflok
Drog til Sæters flittig nok;
Men hun saa, hun ændsed Ingen
Uden Gudmund Storebingen.

Det gik hen til ud paa Høsten,
Sæterhytten stod forladt,
Da blev Gudmund reiselysten,
Og saa tog han Skræppen fat.
Mens han drog paa Salg og Kjøb,
Gudmund fra sin Lykke løb;
Knud Labeit, hvis Fart var liden,
Passede desbedre Tiden.

Saa kom Gudmund hjem forsilde;
Thi hans Hjertenskjær var Brud,
Tvungen, skjøndt hun bar sig ilde,
Solgt for Sølv til rige Knud.
Gudmund sagde: "Stans din Graad,
Vent, der findes vel et Raad,
Raad for Uraad, om ei førend,
Du skal ind af Kirkedøren."

Det blev Vaar i alle Dale,
Elven steg og Løvet sprang;
Da begyndte Knud at prale,
Med den Fest, han fik istand.
Der blev brygget, der blev bagt,
Der var nok af Stads og Pragt;
Vidt omkring drog efter Gjæster
Spillemand og Kjøgemester.

Mellem Fagerliens Birke
Og det stride Elvedrag
Red i Brudefærd til Kirke
Knud Labeit paa Pintsedag.
Foran Spillemanden drog,
Saa kom Bruden med sit Tog;
Først bag den, der slog paa Tromme,
Saa man Knud med Følge komme.

Men i Skjul af grønne Grene,
Ved den samme Kirkesti,
Gudmund Torsen gik alene,

Just da Færden kom forbi.
Snildt han passed sine Skridt,
Saa han fulgte Brudens Ridt,
Og da var der Intet uden
Krattet mellem ham og Bruden.

Saadan gik det frem til Næsset,
Der hvor Elven bøied af;
Her stod Flommen over Græsset
Op til Sti og Gjerdestav,
Kirken laa saa nær derved
Over paa den anden Bred;
Men af Bro der var ei andet
End en Stump, som drev i Vandet.

"Tør der Nogen vade over,"
Raabte i sin Vaande Knud;
"Den, der prøver det, jeg lover
Viumaasens bedste Stud."
Men de svarede med Spot:
"Rige Knud, du lover godt —
Vade over det kan Ingen."
"Jo jeg kan," sa' Storebingen.

Og i Tummelen og Larmen
Frem til Bruden trængte han;
Løfted hende høit paa Armen,
Sprang saa i det stride Vand.
Elven om hans Hofte stod,
Men han stemmed sig imod,
Og man saa ham opret skride,
Over til den anden Side.

Da han stod paa Kirkevolden
Jubled Store der og Smaa.
I hans Arm sad hel og holden
Bruden med sin Krone paa.
Knud Labeit forsøgte ei

Gudmunds nye Kirkevei;
Ingen af hans Bryllupsfæller
Var ham over Elven heller.

Folk paa dette Kirkestevne
Loved og besvore det,
At hver Mand med al sin Evne
Skulde staa paa Gudmunds Ret;
Præst og Klokker ligedan
Loved ham at holde Stand;
Knud blev snart saa spag til Mode,
At han gav sig med det Gode.

Og man har i disse Egne
Fra den Tid et Mundheld havt,
Som i Korthed kan betegne
Gudmund Storebingens Kraft;
Er et Arbeid tungt og slemt,
Har man strax den faste Skjemt,
Naar man just faar Bugt med Tingen:
"Jo, jeg kan," sa' Storebingen.

Gildesang.

Han, som den Guldstav mon bære,
Hvorunder fødte vi ere,
Over Land og Bølge
Ham følge
Hæder, Fred og Held,
Naar han styrer vel
Norges Dal og Fjeld!
Langt igjennem kronede Rader
Glad følge Søn efter Fader.

De, som med Lod og Glavind
Tugte skal den, som af Avind

Nærmer sig bemandet
Til Landet,
Skal de trække ud,
Armen styrke Gud!
Skal der brændes Krud
Fjeldene saa ramle, saa dundre,
At sig de Bjørne maa undre!

De, som skal Bølgerne pløie,
Vinden og Lykken dem føie!
Lykke følge Handel
Og Vandel!
Vel begyndt halv fuldendt!
Sorg til Glæde vendt!
Kjæltring vorde kjendt!
Ærlig Mand ved nyttig Haandtering
Voxende skue sin Næring.

Skyen os sende sin Draabe,
Tørre naar Markerne raabe!
Agrene er røde
Af Grøde!
Engen grøn og gul!
Staa af Blomster fuld!
Faaret bære Uld!
Høit i Dale Bjelderne klinge;
Vintringen trives og springe!

Fattigmands Velgjørenhed.

I Dalens Skjød en Hytte laa
Ved Bredden af en Kilde,
Dens Væg var Ler, dens Tag var Straa
Dens Hegn var Roser vilde;
Dens Eiers Lod var Fattigdom;
Dog var han glad; thi han var from.

Kun ringe var hans Hjord og Lam,
  Hans Brud ei aatte Frænde,
Hun var saa arm, saa god som ham,
  Og derfor tog han hende.
Kun Tak til Gud, ei Klage lød,
  Ved Kildevand og sparsomt Brød.

En Foraarsaften Hyrden sad
  Ved Hytten med sin Kvinde.
"Nu Kone," sagde han saa glad,
  "Nu ved jeg Raad at finde,
At vi kan lindre Brødres Nød,
  Endskjøndt Gud gav os sparsomt Brød.

"Se hist den Vei i øde Sand
  Og trindt om nøgen Hede,
Der maa den trætte Vandringsmand
  Om Ly forgjæves lede.
Om vi kun planted' der hvert Aar
  Et gavnligt Træ hver Høst og Vaar?"

Knap gryr den næste Morgenstund,
  De fro til Arbeid ile,
Nu staar en sval og løvrig Lund,
  Til trætte Vandrers Hvile.
Der lagde man og deres Ben,
  Men der er ingen Mindesten.

Bonden i Brydlaupsgar'n.

I rykandes Uvær og fykandes Vind
I Fjoren eg baute før eg kom herind,
Og Sjøen han stoi ei Røre;
Men ret so eg va no ein Molle* ifraa,
Saa haur eg da ljoma og dondra i Skraa,
Da brast so ein Dot for mit Øyra.

---

* Et lidet Stykke.

Eg strekа paa Segle, eg sprang up paa Land
Og laupte paa Skogien da snøggast eg vann,
Eg tænkte, at Svenskjen var næra
I Ørslo eg traava og visst' ingjen Vei,
Te meir at eg laupte, te være da blei,
Eg ropte og streik paa vor Herre.

Men ret te mi Lukka, kor ørslen eg var,
Saa datt eg utøve* i Præsten sin Gar,
Men kors meg! kor blei eg forbina!†
Dar haur eg og saag eg saa opsa eit Rusk:‡
Eg lyte fortælja kvar Taag og kvar Tusk,¶
Saa mykje eg heve i Minne.

Da fysta eg møtte da var no ei Taus,
Var maala og flingsa,‖ men Hove sat laus,**
Og Stakkjen var brei so ein Laave!
Saa kom der ei Horg†† baa'e stratla og lo,
Var stasa so Futen i søllspente Sko,
Og adle va mjøla i Hove.

Dei dreiv ind i Stovo, men atte sto eg,
Eg ondras paa detta, eg tænkte med meg:
Tru her er Utskrivels paa Garen?
Daa blei eg sar fælen, eg skolv so ei Mær,
Eg tænkte, no fær du paa Akslo Gevær,
Saa stend du so Fuglen i Snaren.

Eg svartna so Jora, eg datt ner i Kne,
Saa kom der ei Kjæring, hu sparka meg te
Hu helsa og nikka med Hove!
Hu spora, om eg vilde drikka ein Gaang,
Eg letta paa Huvo, i Dyra da saang,
Saa flakka eg inn uti Stovo.

---

* Nedi. † forbauset. ‡ en usædvanlig Allarm. ¶ hvert Gran. ‖ pyntet. ** Hovedet var let at bevæge (fordi hun ikke havde Krone eller anden Pynt paa Hovedet.) †† Hob, Mængde Mennesker.

Dar haur eg og saag eg saa opsa ein Stas
Dei aat og dei drukke med stor Trebelas,
Thi Brydlaup Herr Kristen han gjore
Te Dotter si, Soffi, hu fek no ein Præst;
Eg glana kring Stova da eg kunne bedst,
Saag Brnro, hu sat op med Bore.

Hu sat nu og litra og gnitra so Glas
Taa Krakesøl-Snore og Krambuestas,
Guldborer og Frynser kring Stakkjen;
Og Trøya va kraata,* hu Kruna ei bar,
Sølvbelte va borte, berhovda hu var,
Og Hove va mjøla i Nakkjen†.

Paa Bore sto Retter med Supa og Sild,
Og store Kjøtlaara; deronde laag Eld;‡
Paa Fate der laag no ei Høna!
Og midt op paa Bore sto Krimskrams me Sølv,
Dar atme sto Kruser og Koppar me Øl,
Ja Blommar og Brakabær ¶ grønne.

Dar sto Havrekaka, va strødde med Mjøl,
Og Dravle‖ og Mølja laag dar paa ei Fjøl;
Og smaaskorne Kveitebrø-Stompar.
I Krusabrot laag dar baa' Krydder og Salt,
I Dongar laag Graasei saa tjuk at han valt,
Og fyldte Kamshove** og Klompar.

Og rundt omkring Bore sto Bonkar med Graut,
Han laag uti Dongar, han va inkje blaut;
Med kvar Borddisk†† laag der ei Tripsa.‡‡
Al Maten va kryda me Gras og me Blom,
Te Smør og te Bykaka va inkje Rom:
Eg saag ikkje heller ei Lepsa.

---

* Udstafferet. †pudret. ‡ formodentlig et Fyrfad med Gløder i, hvorpaa Stegen var sat for at holdes varm. ¶ Enebær — formodentlig menes Peber. ‖ tyk Melk. ** Lever, æltet med Melk. †† Tallerken. ‡‡ Serviette.

Men daa maa du veta at Bykaren sleit
Paa Kjøtlaar og Skinka, i Stompen han beit
Og store Glas Øl dei utdrukko.
Dar drak dei eit Slag, da va likeso Blo,
Dei kasta deri ein Klomp Salt helle to,
Dei auste det utur ei Krukko.

Og ret so dei sat up me Borde og sleit,
Daa haur eg eit læt so ei aalute* Gjeit,
Da brekka og knurra og bura;†
Eg tør inkje seia da læt saa for stygt,
Daa kom dar ein Vildtyst og strauk paa ei Lygt,
Og andre paa Felene skura.

Na somme dei bles uti Kjepper og Staang,
Ein aat paa ei Pølsa, var tre Alne laang,
Han beit ute Pølsa og hikka;
Eg trur nok den Pølse var merjeleg heit,
Thi Fingrane likra saa tit so han beit,
Og Augene sto so ei Brikka.

Dei drak og dei helsa og snakte paa Nyst;
Dei jævla me Kjesten saa styg som ein Tyst;
Da va nok om Pølsa dei trætta.
Men sidst paa saa blei eg baa' svulten og tør
Saa kom der ei Kjæring igjennem ei Dør,
Paa Kruso og Kanno ho letta.

Hu bau meg aa drikka ei Krukka me Blo,
Eg kjyste paa Haande, eg skolv der eg sto
Og tok imot Krukko og takka.
Saa drak eg ur Krukko kvar einaste Taar,
Daa blei eg saa moten, eg greidde mit Haar,
Og innar aat Bore eg flakka.

---

* Broget † brøled.

Dar skjenkte dei meg ei Potta me Mjø,
Og rakte meg derte ein Bordisk med Brø,
Men Brøe de stak eg i Barmen.
Og ret som dei sat i den fagraste Leik,
Daa reiste dei alle fraa Bore og skreik,
Og fata kvarandre i Armen.

Eg tykte, at dei vilde bitast og slaast,
Dei brækte ret likeso Smalen* i Frost,
Kvarare i Augene ramsla;
Daa kom det saa mange so sleit og bar ut,
Dei laupte i Tommel baa Tauser og Gut,
Al Maten taa Bore dei kramsla.

Daa dette va maka og Golve va rent,
Saa dansa Bykaren me Tausene vent,
Men Brura hu sat saa ei Krunа†
Dei Statsmøyar hoppa baa' knøsne og kjæk,
Da va som dei vore forgyldt paa kvar Flæk,
Og glimra av al deira Buna.‡

Daa dei hadde dansa den Natta saa lang,
Saa tok eg mi Huva og slakka min Gaang,
Saa blei der eit Rusk uti Stovo;
Kvar Bykar han neppe ei Jenta me seg,
Og Præsten tog Bruro, men ingen tog meg,
Dei trippa saa snøgt ind aat Kovo.

Daa dette va slutta saa drog eg min Vei,
Eg kunn' inkje længare skjøna paa dei,
Thi Tausene vilde meg lokka;
Saa gav dei meg Drikka, saa gav dei meg Mat,
Og darme saa vart eg saa hjertelig kvat,¶
Saa monne eg heimatte slakka.

---

* Faaret. † Kruna, egentlig den Krone Bruden bærer paa Hovedet, men siges ogsaa om stille, ærbare Fruentimmer. ‡ pragtfuld Klædebragt. ¶ glad, munter.

En Trøst for bekymrede Sjæle.

Egen Melodi.

Jeg har her intet blivende Sted,
  Jeg skal fra Verden flytte;
Thi her er Møie og Fortræd,
  Ja kun en Slavehytte,
Jeg stunder til mit rette Hjem,
  Som er det ny Jerusalem,
Hvor jeg skal leve rolig
  I Paradisets Bolig.

Som Fuglen i den grønne Lund
  Paa Dagen venter trolig,
Saa venter jeg hver Dag og Stund
  At jeg skal blive rolig,
At komme til det Sted og Land,
  Hvor jeg skal se min Frelsermand
Og nyde Himmel=Manna
  I det forjætted' Kana.

Saa glad som jeg til Sengen gaar,
  Naar jeg er træt af Møie,
Saa glad jeg og min Grav attraar,
  Naar Gud vel Stunden føie,
At Sjæl og Krop skal skilles ad
  Og flyttes gladelig herfra,
Legemet til sin Moder,
  Men Sjælen til sin Broder.

Der faar jeg Glæde for min Sorg,
  Og Hvile for min Møie,
Naar jeg til Himlens Frydeborg
  Fra Jorden bli'r ophøiet,
Hvor jeg skal se den Himmelstad
  Og spise af den Englemad,
Ja se Guds Ansigt klare
  Blandt de Udvalgtes Skare.

Saa frygter jeg for ingen Nød
  Og Andet, som besværer!
Ei Sygdom eller nogen Død,
  Men Livets Krone bærer.
Der skal jeg evig være glad,
  Ei plages af Fortræd og Had;
Min Ven skal mig ei svige,
  Men evig trofast blive.

Sin' Midler her forvarer man
  Vel under Laas og Lukke;
For Tyvehaand og Ildebrand
  Slet Ingen der monn' sukke!
Der er dig Ingen svigefuld,
  Der plages ei med Frost og Kuld';
Der ingen Vinter kommer;
  Men der er altid Sommer.

Du Verden er forgjængelig,
  Kun Skyggeværk og Drømme;
Saasom du har trakteret mig,
  Saa vil jeg dig berømme;
Thi jeg er bleven træt og kjed
  Af al din Ubesindighed!
Jeg Budskab har ivente,
  Naar Gud sin Brud skal hente.

Skjøndt Mange her bemøie sig,
  For Verdens Gods at sanke,
Vel bygge her sit Himmerig,
  Slaar Døden rent af Tanke,
Dog kommer den tidt hastelig,
  Befaler dem at følge sig;
Saa bliver Alt tilbage,
  Som de saa høit behage.

Saa er al Verdens Sølv og Guld
  Dog ei saa høit at skatte,
Det er kun en forgyldet Mud

Og en lakeret Aske!
Det varer kun en liden Stund,
Og hjælper ikke nogenlund'!
Naar Gud vil Dommen sige,
Skal Alt til Intet blive.

Kom da, o Død! jeg venter dig,
Kom, du min Ven og Broder,
Og før min Sjel til Himmerig,
Mit Legem til sin Moder!
Til Jorden det leveres hen,
Indtil jeg vækkes op igjen;
Naar Guds Basun mon klinge,
Skal jeg af Graven springe.

Nattergal-Visen.

Mel. Jeg ved et evigt Himmerig.

Jeg ved vel hvor der stander et Slot,
Som er saa vel beprydet
Med Sølv og med det rødest' Guld,
Og med hugne Stene opmuret.

Og inden det Slot der stander en Lind,
Med Blade deilig' og skjønne,
Hvorunder bor en Nattergal fin,
Som liflig mon røre sin Tunge.

Saa kom der en Ridder ridendes did,
Og hørte den Nattergal sjunge,
Hvorover han høilig forundrede sig;
Thi det var ved Midnattens Stunde.

"O, hør du liden Nattergal!
En Vise jeg beder dig kvæde:

Din' Fjære jeg lader med Guld beslaa,
Din Hals med Perler beklæde."

"Jeg agter ei paa de Fjære af Guld,
Som jeg for dig skulde bære;
I Verden jeg er en fremmed, vild Fugl,
Og ingen Mand monne mig kjende."

„Er du iblandt Alle en fremmed, vild Fugl,
Og ingen Mand monne dig kjende?
Dig tvinger vist Hunger, Sne og Kuld'
Som falder paa Veien den brede."

"Mig tvinger ei Hunger, ei Kulde og Sne,
Som falder paa Veien den brede:
Mig tvinger mer den lønlige Ve,
Den gjør mig stor Angest og Kvide.

"Imellem Bjerge og dyben Dal
Henrinde de stride Vandstrømme;
Men den, som haver en huld, tro Ven,
Han gaar ei saa snart udaf Glemme.

"Jeg havde mig en Kjæreste bold,
En Ridder saa mægtig og vældig;
Min Stedmoder kasted' det hastigt omkuld,
For hun ei saa have det vilde.

"Min Stedmo'r mig skabte til Nattergal,
At jeg skulde Verden omflyve,
Min Broder til en Ulv saa graa,
Bød hannem i Skoven at løbe.

"Strax løb han hen i Skoven ind,
Bad Gud ham ei faa helbrede
Før han rev hendes Hjerte og drak hendes Blod;
Syv Aar derefter saa slete.

"Da gik hun sig saa lystelig,
I Rosenlund at spadsere;
Men Broder han saa det snildelig,
Gav nøie Agt paa hende.

"Saa greb han hende ved venstre Fod
Med Ulveklo hin lede,
Udrev hendes Hjerte og drak hendes Blod,
Igjen fik han sin Helbrede.

"Men endnu er jeg en fremmed, vild Fugl,
Som flyver paa vilden Hede.
Saa kummerfuld maa jeg henleve min Tid,
Og helst om Vinterens Tide.

"Stedse jeg haver sjunget paa Kvist
Med sødelig Nattergal=Stemme;
Men aldrig finder jeg bedre Sted
End i de grønneste Lunde.

"Nu takker jeg Gud, han haver opvakt,
At jeg min Tunge kan røre,
Som nu i femten Aar ei har talt
Som jeg nu med Eder mon gjøre."

"O! hør du liden Nattergal
Hvad jeg dig monne tilbyde;
Om Vintren skal du sidde i mit Bur
Til Sommeren igjen at udflyve."

"Hav Tak, skjønne Ridder for dette Tilbud,
Det vist ikke saa monne være;
Thi det forbød Stedmoderen min,
Saalænge jeg bær mine Fjære."

Den Jomfru stod og tænkte sig om,
Og agted paa Ridderens Snilde;
Saa greb han hende ved Foden fast,
Fordi Gud det saa have vilde.

Saa bar han hende udi sit Bur,
Tillukte Vinduer og Døre;
Hun blev til saamange underlig Dyr,
Som man kunde høre og spørge.

Først skabte hun sig til Løve og Bjørn,
Og siden til mange smaa Orme;
Men allersidst til en Lindorm ond,
Lod, som hun vilde Ridderen myrde.

Saa skar han hende med liden Kniv,
Saa Blodet strax monne komme;
Paa Gulvet for ham da fremstod
En Jomfru, saa klar som en Blomme.

"Nu haver jeg frelst dig ud af din Nød
Og fra din Angest og Kvide;
Men sig mig nu din Afkoms Sæd
Paa Faders og Moders Side."

"Egyptilands Konge er Faderen min,
Hans Dronning min Moder saa bolde,
Min Broder var før en Ulv saa graa,
Som gik paa de grønneste Volde."

"Er Egyptens Konge kjær Faderen din,
Hans Dronning din Moder med Ære;
Forvist er du da Søsterdatteren min,
Som nylig mon Nattergal være."

Stor Glæde der blev over hele den Gaard,
Ja over de ganske Lande:
En Ridder har fanget den Nattergal,
Der Kummer mon lide saa længe.

Barnet ved Moderens Lig.

Mel. Lille Klara, blev ei paa mig vred.

Kjære Moder! hvorfor sover du
Paa det haarde Egebord saalænge?
Vil du aldrig vaagne mere nu?
Ak, saa græder stedse dine Drenge.

Sig mig, hvorfor du er klædt saa hvid,
Og hvorfor vor gode Fader græder?
Hvorfor kommer vore Venner hid,
Altid klædt i sorte Sørgeklæder?

Moder! reis dig af din kolde Seng,
Træk af dig de lange, hvide Klæder;
Hør vor Broder, hør den lille Dreng,
Som i Vuggen ligger der og græder.

Ser du ei, hvor alle Stjernerne
Svinde bort, og Morgenrøden smiler;
Thi du har jo sovet Dage tre,
Og endnu i dybe Søvn du hviler.

Kjære Moder, bliver man saa træt,
Naar man haver været syg saalænge?
Men du har jo ogsaa meget grædt,
Derfor kan du nok til Hvile trænge.

Derfor skal du hvile lidt endnu;
Ingen Taare fra mit Øie rinder;
Naar du vaagner, o, saa vaagner du
Frisk og sund som før med røde Kinder.

Jeg skal dække til din kolde Krop,
At du ret kan faa en rolig Slummer;
Naar du da til Slutning vaagner op,
Er du fri fra Sygdom, Graad og Kummer.

Skal du ligge i det sorte Skrin,
Som i Stuen staar med Laaget over,
Ak! saa kan jo aldrig Solens Skin
Lyse ned i Kisten, hvor du sover.

Skal du ligge i det Hus af Ler
Hist paa Kirkegaarden, kjære Moder?
Ak! saa kommer du jo aldrig mer
Hjem til os og til vor lille Broder!

Da til Graven, hvor min Moder bor,
Tidt med mine Brødre hen jeg iler,
Og naar lille Broder bliver stor,
Skal jeg vise ham, hvor Moder hviler.

Naar vi samles da i Himmerig
Hos de Engle smaa i Evigheden,
Saa skal jeg ogsaa fortælle dig,
Hvor vi sørgede og græd herneden.

Den stolte Elise.

Lise gik i Marken om
Blandt alle Blomsterne,
I hendes Sind ei Sorgen kom,
Hun lo og spøgede.

Snart løb hun hid, snart løb hun did,
Som ung og frytgiom Hind;
Som Rosen rød, som Sneen hvid
Var hendes fagre Kind.

Hun mangen smuk Blomst plukkede,
Og strax den kasted' hen,
Saa skjøn den var, dog skjønnere
Elise var end den.

Stil, stil, der noget nærmer sig;
  Thi Græsset raslede.
Elise, Noget nærmer sig,
  Ja Græsset raslede.

Men hun kan ikke mærke det,
  Hun hører intet; thi
I Vandet ser hun sit Portræt
  Og er forlibt deri.

Den Flod den løb saa ren og klar,
  Hun speiler sig i den,
Hun drak og saa, hvor skjøn hun var,
Og speiled sig igjen.

Ved hende stod en deilig Mand
  Med lange brune Haar,
Og stor og rød og stærk var han,
  Og ikkuns tyve Aar.

"Held mig, jeg fandt dig Skjønne her,
  O vend dig om til mig,
Og hvis du en Gudinde er,
  Jeg vil tilbede dig.

"Som Odins Freia er du skjøn,
  Vær og som Freia god;
Naar jeg kun faar din Haand til Løn
  Glad ofrer jeg mit Blod.

"Saa flyr jeg til et fremmed Land,
  Til Krigs- og Ledingsfærd,
Og trodser Døden som en Mand,
  Din Skjønhed er det værd.

"Og naar jeg kommer atter her:
  Vil du da elske mig,
Og sværge, at du har mig kjær,
  At du vil elske mig?"

Hun hørte Lyden, saa sig om
  Og taus forundred' sig,
Hun vidste ei, hvorfra den kom,
  Men sagde: "pak kuns dig."

"Jeg er vel ung," saa svared' han,
  "Men vis mig ikke af;
Thi jeg har mangen Riddersmand
  Nedstyrtet i sin Grav.

"Og skjøndt min Fader byder mig
  Sin store Rigdom til,
Jeg gjerne for at vinde dig
  Det alt opofre vil.

"Skjøndt jeg min ømme Moder saa
  I Taarer smelte hen,
Saa gaar jeg dog i Ledingsfærd
  Og kommer ei igjen."

"Saa, hvor du vil," var hendes Svar,
  "Jeg er for god til dig.
Saa kuns, hvor du besluttet har,
  Hjem eller udi Krig.

"Din Faders Guld, din Moders Suk
  Kan ei bevæge mig;
En Mø, som jeg, er alt for smuk,
  Og alt for god til dig."

Den unge Helt foragtelig
  Saa til Elise hen,
Han lo kuns da og vendte sig
  Var fro som før igjen.

Vips var han paa sin Hest i Hast,
  Som Lynet for han bort
Igjennem Skov og Mark saa rast,
  Hun saa ham her kun kort.

Elise ilte hurtig hen
  Til det sølvklare Vand,
Sit Ansigt hun da ser igjen,
  Og atter skjønt det fandt.

"O jeg er dog den Deiligste;
  Min Lige er ei set."
Det sagde hun og vendte sig,
  Og faldt i Vandet ned.

O hjælp! o hjælp! Elise dør;
  Men ingen hørte det,
Og Græsset bort fra hende fløb,
  Da hun vil gribe det.

I Dybet alt hun svømmede,
  Det slugte hende op;
En Aften silde Fiskerne
  Fandt hendes døde Krop.

I Taarer smelted Moderen
  Ved skjøn Elises Lig;
O Lise! Døden rev dig hen,
  Og Stolthed styrted' dig.

Da hun blev sat i Graven hen,
  En Hær af Piger kom:
„Fra Stolhed fri mig Himmelen,"
  Saa sang de runden om.

Mel. Sig mig, o Menneske! hvem er at finde.

O kjæreste Venner, en Sang jeg vil skrive,
Jeg derved urolige Tanker bortslaar.
Taalmodigen bør vi i Verden at stride
I Modgang og Medgang, hvorledes det gaar;

Her møde vi Kummer og sorgfulde Dage,
Som jeg i min Ungdom ei vidste udaf;
Bedrøveligt er det at tænke tilbage,
Landt bedre saa var det at ligge i Grav.

Vi alle maa svæve i fremmede Lande;
Hver føler sin Plage og klager sin Nød;
Endel har stor Møie for Rigdom at samle,
Endel maa nu sørge for daglige Brød;
Endel maa sin Hilse i Ungdommen tabe,
Endel synes Tiden saa sørgelig gaar;
Derover jeg stedse maa sukke og klage,
Nei aldrig i Verden mer Glæde jeg faar.

Nu hører jeg Folket de vil mig belyve;
Nu synes jeg, Tiden den falder mig lang;
Derover jeg sukker, naar Andre sig fryde,
Jeg kan ei beskrive min sørg'lige Stand;
Hvor jeg mig end vender, mit Hjerte det brænder;
De dagligen øve sin Falskhed og Svig;
De bitreste Skaaler de til mig udsender;
De agter at tage min Ære fra mig.

Tungt er det at stride mod brusende Bølger
Og slide sin Ungdom i sørgelig Stand;
En Mængde paa listige Maader mig følger:
Hvorved de paalyve mig Laster og Skam.
Taalmodig saa bør jeg modtage de Plager,
Som de mig paaføre af Avind og Had;
Saa gjerne jeg gik i de nederste Gader
Naar jeg kunde leve fornøiet og glad.

Jeg nylig har skuet et Træ udi Lunden:
Med prydende Blade saa voxer det op,
O, ønskeligt var det af Stammen oprunden
Og deiligt som Ceder paa Libanons Top;
Nu er det bedækket med giftige Tunger

Og hastig en falmende Skikkelse faar,
Nu ser jeg min Lige, det har jeg fornummet,
Alt siden jeg fyldte mit nittende Aar.

Misundelse ter sig paa mange Slags Maader,
Se, Abel derfor maatte miste sit Liv;
Job og Jeremias de klaged' derover,
At de vare fødte af syndefuld Viv;
Susanna uskyldig for Retten fremskrider,
To Vidner med listige Tunger fremgaar;
Dog gik det saaledes som Ordsproget siger,
At Falskhed sin Herre paa Halsen dog slaar.

Hvorfor skal jeg følge hver jordiske Plage?
Hvor skal jeg fyldes med Avind og Had?
Nu maa jeg med Bileams Asen mig klage,
Jeg faar udaf Svøben uskyldige Slag.
Hoverende, listige Tunger jeg smager,
Et tveegget Sværd de her ligne kan vel,
Hugorme og Drager de Ende ei haver,
Saa let de fordærve kan Legem og Sjæl.

Nu maa jeg det ønskede Kanaan glemme;
Nu maa jeg i Ørken hensvæve min Tid;
Jeg haaber, den sørgende Rørdrummes Stemme,
Skal engang omvendes til Glæde og Fryd;
Endskjønt jeg foragtes, forfølges og hades,
Snart svinde de Dage, jeg haver igjen;
Jeg haaber, at Sjælen til Himmelen tages;
Og Legemet faar udi Graven sit Hjem.

Jeg slutter min Sang med en sørgelig Stemme;
Jeg kan ei tilfulde beskrive min Nød;
Min Fader af Alder til Graven maa trænge;
Hver Dag jeg maa vente at skue ham død;
Min Moder er borte, det maa jeg beklage;
Hun kan mig ei trøste, hvor skal jeg nu hen?
Den eneste Trøst, som jeg haver tilbage,
Er vi uden Møie maa samles igjen.

Et Sagn om en hovmodig Pige.

Mel. Vær trøstig Zion, Jesu Brud.
Eller: Hvad kan os komme til for Nød.

O Menneske! Jeg sjunge vil
Et skrækkeligt Vidunder,
Som nylig sig har draget til,
Det mærkes bør omstunder,
Hvad nylig sig begivet har
Til Sibo, som sit Leie har
Udi de pommersk' Lande.

En fattig Bonde bo'de der,
Og havde Børn mange,
Der ligesom nu ogsaa her,
Om Brødet maatte gange,
At betle til de Store var,
Da Datteren fra Forældre ta'r,
Og gav sig ud at tjene.

Den samme blev hovmodelig,
Da hun sig kunde raade;
Hun overmaade skammelig
Sig væltede i Vaade;
Thi alt hvad hun da kunde faa,
Til Pragt og Stads det maatte gaa
Og til hoffærdigt Levnet.

Husbonden sagde: "Pige kjær,
Lad dog din Hovmod falde;
Se vi langt fra ei stolte er,
Hvad skal man dig vel kalde?
Har du tilovers af din Løn,
Din Fader giv, det er min Bøn,
Han gaar jo dog og tigger."

Hun svared: "jeg er ganske skjøn,
Det andre meget feiler,
Og mange elsker mig i Løn,
Derfore jeg mig speiler.
Ny Moder jeg og have maa;
De Prydelser, jeg tager paa
Maa jeg og selv fortjene."

Men kort derefter hændte sig,
At Faderen han døde;
Moder til Datter sørgelig
Sig vendte fuld af Møde;
Bad Datteren at hjælpe sig
Med nogle Penge til hans Lig,
Hun kunde faa begravet.

Hun havde tjent i fjorten Aar,
Da hendes Fader døde,
Nu Moderen en Enke var,
Og hendes Hjælp behøv'de;
Men Datteren hun svared saa:
"Hos mig I Penge ei kan faa
I maa ham selv begrave.

"Thi jeg paa Marked kjøbe skal
Mig nogle smukke Klæder,
Som bliver ei saa let til fal,
Gaar man paa andre Steder."
Men se! da hendes Frue har
Hørt, at Barmhjertighed ei var
Hos den vanartig' Datter, —

Da hendes Frue dette saa,
Hun derpaa andet tænkte;
Barmhjertighed i Fruen laa,
Ti Daler hende skjænkte
Til at begrave Manden med,
Saa gik hun trøstelig afsted,
Og fik ham saa begravet.

Det hændte sig just paa en Dag,
Hun skulde Fadder stande,
Den Frue to Brød hende gav,
At faa sin Mo'r til Haande;
Huu pynted' sig ret stadselig
Og gjorde en Ting skammelig,
Som I skal faa at høre.

Thi som hun havde ny Sko paa
Saa vilde hun dem spare;
Men se! hun Straf derfor mon faa,
Som I nu skal erfare;
Thi hun tog Brødet, lagde det
I Skarnet, som var ikke ret,
Og derpaa Fødder satte.

De ny Sko spare vilde hun,
De ei skal skidne være!
Men Brød, som er for Folkets Mund,
Maa ikke faa den Ære;
Ja se, hvad Gud da strax lod ske,
Saa alle Folk det kunde se:
Paa Stedet maa hun stande.

Hun vilde vendt sig hist og her,
Men Fod ei kunde røre;
Hun skreg, men maatte stande der,
Som Kampesten mon gjøre;
De Folk til hende løb med Hast
At ville se det Under fast,
Som aldrig gaar af Minde.

Enhver med Rædsel det ansaa,
Som man jo vel kan tænke,
Hun maatte tvende Dage staa,
Som bunden udi Lænke;
Thi blev det som en Udørk om,
Til hende Ingen kunde komm'
Hun maatte staaend' blive.

Da Præsten det at vide fik,
  At Pigen der mon stande,
Han da og strax til hende gik
  Og vilde frelst af Vaande;
Sin Synd begræd hun bitterlig,
  Bekjendte den ret hjertelig;
Sin Straf hun dog erlangte.

Hun raabte: "O, I Mennesker!
  Jeg er den grovest' Synder.
Bed Gud, at han mig naadig er,
  Og Straffen min forlindrer;
Thi mange Folk om Brød mon gaa,
  Dog jeg med Fødder traadte paa
De herlige Guds Gaver."

De Folk til Gud da sukked saa
  Om hendes Sjæles Frelse;
Men se! hvad der dog fulgte paa,
  Hun maa Farvel dog hilse;
Saasnart kom Sukket ei af Mund,
  Før hun nedsank i Jordens Grund,
Derpaa sig Jorden lukked.

Lad det Exempel minde Hver,
  Som er saa overdaadig
Og staar mod Guds Forordninger,
  Ja være vil selv raadig;
Thi Jesu Øie Alting ser,
  I hvad det være maa end mer,
Han mig kan altid finde.

O Mennesker! betænker jer,
  Hovmodighed lad fare,
Og alle Synder hver især,
  Tænk, det var Pigens Snare;
Lad dette altid drage Jer
  Fra Synd og Stolthed En og hver,
Saa kan I Himlen arve.

Nøisomhed.

Op under Taft,
Hvor Rum er knapt,
Men hvor der er lunt og Skygge,
Et vinget Par
Besluttet har
Tilsammen at bo og bygge.

Fra Vinduet her
Jeg er dem nær —
De har en Ven, de ei kjender;
De vist ei ved,
Jeg har Besked
Om hvad som deroppe hænder.

Se, ud og ind,
Let som en Vind,
De viftende skilles og møde,
Fra Mark og Eng
De vist en Seng
Vil samle med Puder bløde.

Af Dun og Straa
Og Lerkorn smaa
Saa rat de tømre og mure:
En Sving omkring
Med Næb og Ving
Saa dækket er Spræk og Fure.

En Arbeidsmand
Saa tro som han
Knapt nogetsteds du vil finde;
Saa flink og let,
Saa pen og net
Som hun er ei nogen Kvinde.

Vel Sol paa Tag
Om Vaar hver Dag
Saa rettelig tidlig er oppe,
Dog længe før
I Hyttens Dør
De Smaafolk syslende hoppe.

Det gaar saa fort
Og inden kort
Er reist og pudset den Hytte;
Vel er den trang,
Men Dans og Sang
Er alt det Indbo, de flytte.

Ei Fad, ei Krus
Er i det Hus,
Ei Kjælder og ei Spiskammer;
Dog lige let
En skjøn Duet
Af Fryd og Kjærlighed flammer.

Til knubbet Ord
Var aldrig Spor
Nei, Glæden bor i hver Mine.
Hver Bid saa rar,
Som Vingen bar,
De dele blandt sig og Sine.

I Hus og Borg
Tidt vandrer Sorg,
Men her, her huser kun Glæde.
Ak, lær mig dog,
Du Fugl saa klog,
O, lær mig at bygge en Rede.

Giv mig dit Sind,
At tage ind
I Boligen, arm og snever; —

Vel rig mod dig
Dog aldrig jeg
En saadan Glædesdag lever.

Lær mig iaar,
Nu er det Vaar,
Nu Dagene ere saa lange;
Ak lær mig dog
Dit muntre Sprog,
Kun en af Nøisomheds Sange!

Ja Nød og Trang
Mig og engang
Kan ramme, om Kraft bli'r mindre; —
Det var saa vel,
En Sangersjæl
Som din at gjemme i Indre!

Det var saa vel
Den Sangersjæl
Ret Mange vilde sig fæste, —
Saa Mangen blev rig
Og lykkelig,
Og hjulpen din arme Næste!

Du flyver nær,
Jeg ser hver Fjær,
Kom nu og giv en Time
Ak nei, ak nei,
Din frie Vei
Gaar hvor Blaaklokkerne kime.

Din Sang, dit Spil
Jeg lytter til,
Om end ei hid du vil dale —
Paa Afstand er
Du Vennen kjær,
Som kan mit Hjerte husvale.

Den forførte Pige.

Mel. Imellem Bjerg og Klippesteder.

Paa Jorden mange Blomster voxe
Til Glæde for os Mennesker;
At plukke dem og os fornøie,
Dertil vi skabtes En og Hver,
At glædes i vor Ungdoms Dage,
Det strider ei mod Herrens Bud;
Men hastig falde vore Blade;
Vi er kun Støv og Jord for Gud.

Itide jeg opvoxet haver,
Ja, jeg som fører Visen frem;
Min kjære Moder og min Fader
Opfostred mig i deres Hjem;
De vandrede og Omhu havde
Med mig, som var en Blomst saa smuk,
Og Lærdom ned min Moder lagde
Til at opvoxe udi Tugt.

Men førend jeg fik Moders Alder,
(Jeg var end ikke tyve Aar),
Maa mine Blomsters Blade falde
Fra Rosenkind til Vemodssaar;
Fra mine Øine Graad nedflyde
Hver Dag, hver Time og hver Stund;
Min Daarlighed jeg maa fortryde,
Ja jeg, som var saa skjøn og ung.

O falske Ven, som har min Glæde
Til Sorg forvendt i Verden her;
For din Skyld maa jeg Øine væde
Og prøve Nød og Trængseler;
Men kan du heraf høste Glæde,
At du fik gjort mig den Fortræd?
Kan du paa Havets Bølger bede
Til Gud med god Samvittighed?

Om du var rig og jeg var ringe,
Saa burde du det ikke gjort;
Du burde Kjødets Lyster tvinge,
Og Fristelserne flyet fort.
Nu maa jeg dig jo ringeagte,
Det samme maa og Andre med,
At du mig i den Tilstand bragte,
Din Pige, som de ogsaa ved.

Var jeg i Sorgen sat at leve,
Saa var jeg endda lykkelig;
Men se, Forældrene maa føle
Det Fald, du mig har styrtet i
Tilligemed de unge Spæde,
Som ved vor Synd til Verden kom;
Hvad vil du svare, naar vi træde
Frem engang for Guds store Dom?

Jeg er forladt, har tabt min Ære,
Som vel saamange have gjort;
En Sorg saa stor den maa jeg bære;
Min Glæde er nu flygtet bort.
Paa Jorden høres falske Domme;
At tro det Alt jeg ei formaar.
Gud give Tiden den var omme;
Thi Graven ene jeg attraar.

Og naar jeg engang der nedsænkes,
Da mine Taarer tørres af;
Nu Sorgen mine Kinder blegner
Men Alt jeg glemmer i min Grav;
Thi der er Ro for hver en Møie,
Ja der er Lindring for min Strid,
Gud se til mig med Naadens Øie,
Naar jeg er i min sidste Tid.

Om jeg for din Skyld her er falden,
Slet Ingen derpaa undres kan;
Men du og kunde faa en Anden.

Som var udaf en større Stand.
Til dine Ord jeg Tro mon finde,
Som du saa hyklersk førte frem;
Men jeg slet ikke nogensinde
Bad dig at komme i mit Hjem.

Du har anstillet dig saa kjærlig,
Oplivet har mit svage Haab,
Dog fandt jeg, at du ei var ærlig
Efter din Kristendom og Daab.
Den Pagt, du havde at opfylde,
Den holdt du ei til sidste Dag;
Men Lysterne du vilde hylde
Alene her i denne Sag.

Endskjøndt du mig nu haver sveget
Og mig i Sorgen styrtet ned;
Endskjøndt min Hjertero er veget,
Fordi du brød din Troskabsed,
Fordi du mit det glade Hjerte
Paaførte Sorg og Græmmelse,
Saa beder jeg dog i mit Smerte:
O, Gud til os i Naade se!

Mit sidste Ord jeg herved siger:
O, falske Ven, bemærk du det,
Naar du paa Glædens Trappe stiger,
Af Lysterne du synes mæt;
Da lad i dine Tanker være,
At jeg for Glæden Sorgen har
Tilmed de tvende Piger kjære,
Som jeg med dig til Verden bar.

Endskjøndt du nu har her i Tiden
Foragtet mig og mine Smaa,
Som for din Lyst skal slide Tiden,
Og nu foragtede maa gaa,
Saa haaber jeg, at Trængslen endes

For mig og dem, som prøve den,
Om ikke før, da maa den vendes
Naar Herren vil os hente hjem.

Hver Pige, som i Tidens Have
I Blomster staar og voxer smukt,
Lad Ingen Eder saa bedrage,
Men bærer frem den modne Frugt;
Jeg er et Speil for Eders Øine,
Ja, I ved mig advares kan;
Thi jeg maa nu i Sorgen segne.
O, vogter vel jer Pigestand!

Om Nogen Eder vil indbilde,
At de tilfulde er jer tro,
Da se kun til, at I ei spilde
Jer Blomsters blide Hjertero;
Men lad dem først udstaa en Prøve,
Forsøg, om Hjertet mener Alt,
Om de fuldkommen Troskab øve,
At I kan staa der, hvor jeg faldt.

Min Vise nu til Ende haster,
Og Pennen vil jeg lægge hen,
Nu Sorgen mine Arme kaster;
Thi Døden snarlig ender den,
Og naar jeg den har overvundet,
Naar Øinene udgrædet har,
Da saa maaske, du staar gjældbunden,
Ja du, som min Forfører var.

Bag Graven.

Tænk naar engang den Taage er forsvunden
Som her sig sænked' over Livet ned,
Naar Dagen hist er evig klar oprunden,
Og Lys omstraaler hvert af mine Fjed.

Tænk naar engang i Himlens lyse Sale
Jeg med den Ven, jeg her paa Jorden fandt,
I Lyset om et evigt Liv skal tale
Og om det Liv, der som en Drøm forsvandt.

Tænk naar engang hvert Hjertebaand, som knytted'
Til Mennesker mig her i Støvets Land,
Naar Jordens Kaar med Himmerigs er byttet,
Og intet Sjælene adskille kan.

Tænk naar engang hver Hjertesorg er slukket,
Hver Vunde lægt, og stillet hvert et Savn;
Hver Smertens Taare visket af og Sukket,
Det dybe, kvalt i Kjærlighedens Favn.

Tænk naar engang jeg uden Synd skal leve,
Hver Tanke ren, hver Gjerning uden Brøst;
Naar aldrig jeg behøver mer at bæve
For Muligheden af en syndig Lyst.

Tænk naar engang med ubedækket Øie
Jeg ham skal se, hvem her jeg tro' de paa.
Naar hisset jeg mit Knæ for ham skal bøie,
Naar jeg med Tak skal for hans Throne staa.

Tænk naar engang er løst hver jordisk Gaade,
Besvaret hvert "hvorfor," jeg grunded' paa,
Men kunde ei med al min Grublen raade,
Tænk naar jeg Herrens Vei skal ret forstaa.

Du blide Tanke, dvæl du i mit Hjerte,
Hvergang mig Veien synes lang og slem;
Du sødt skal dæmpe hver en bitter Smerte
Og lokke Smilet gjennem Taarer frem.

Afskedssang.

Ved Vintertid, naar Skoven staar
Med Rimfrost i de dunkle Lokker,
Og Stormen vildt om Ruden slaar,
Mens Sneen sig paa Taget flokker,
Om dette Bord saamangen Gang
Vi samledes ved Bægerklang,
Og glemte Vintrens barske Sang,
Thi der var Foraar i vort Hjerte.

Men Tiden driver lumskt sit Spil.
Thi medens sorgløst her vi spøge,
Og glemmer rent at den er til,
At hævne sig den vil forsøge.
Den stjæler Rosen af vor Kind,
Den røver, flygtig som en Vind,
Os mangen Ven, hvis Brodersind
I Ungdomstid vi elske lærte.

Selv dette Sted, hvor vi har leet
Ad Tidens Vexel og Forandring,
Og som vor bedste Fryd har set
Er kun et Herberg paa vor Vandring.
Vi kom hertil, Alt var saa smukt,
Ustanset steg vor Tankes Flugt,
Bag Løvet vinkte Træets Frugt —
Men for at naa den vi bortdrage!

Vor Glædes Kalk er snart udtømt,
Og mangt et Minde vil udslettes,
Men hvad vi her har tænkt og drømt,

Det, føle vi, kan ei forgjættes;
Thi Skjæbnen skiller Ven fra Ven,
Men Sjælen søge vil igjen
Landflygtig til det Sted, hvor den
Sin Ungdoms Fryd har ladt tilbage.

Den gjenvundne Frihed.

Mel. Du lille Ø paa Havets blanke Vove.

Velkommen Dag, som nu paa østlig Himmel
Udfolder dig i yndigt Rosenskjær,
Og lys og klar fordunkler Stjerners Brimmel;
Dig hilser jeg, du er mit Hjerte kjær!

Glad ser jeg dig, min hulde Frihebs Morgen,
længe har jeg sukket efter dig,
Nu er min Barm da engang fri for Sorgen,
Nu er jeg atter fri og lykkelig.

Mit Hjerte svulmer nu af Fryd og Glæde;
I varm og ydmyg Tak jeg bryder ud
Til ham, som lod mig Frihebs Vei betræde,
Ham signe du, al Naadens gode Gud!

I atten Aar bag disse skumle Mure
Min Manddomsalder glædeløs henfvandt,
O, hvor mig Dagene var ofte sure,
Og mangen Taare fra mit Øie randt.

Min tunge Skjæbne bød, jeg skulde blive
Saalænge skilt fra Hjem og elskte Ven,
Berøvet Alt, hvad Livet Værd kan give,
I Baand og Fængsel sukke Tiden hen.

Hvo gav mig Evne, Mod og Kraft at bære
Det tunge Aag, hvoraf jeg nu er løst?

Hvo Anden end Han, som vil stedse være
Bodfærdig Synders Støtte, Haab og Trøst.

Forlængst jeg maatte under Byrden segnet,
Om egen Kraft jeg vilde stolet paa;
Forlængst af Sorg og Skam i Døden blegnet,
Om du, o Gud! det havde villet saa.

Saa priser jeg dit Navn, al Naadens Fader
Din Favn du aabner hver forloren Søn,
Som vender om og Udydsvei forlader
Og flyr til dig en angergiven Bøn.

Skjøndt ung jeg mig i Lastens Snare hilded'
Og tidlig glemte Pligt og hellig Ed,
Din Haand ei slap dit arme Faar forvildet,
Du kaldte det med Faderkjærlighed.

Thi skal mit hele Hjerte dig tilhøre!
Til syndig Tant ei mere drages hen,
Til Bod og Bedring skal hver Tanke føre,
O den er rig, som haver dig til Ven.

En Dag som denne aldrig jeg opleved,
Saa glad en Dag mit Øie aldrig saa;
Jeg tvivled om i Skjæbnens Bog var skrevet,
Min Frihedsstjerne skulde mer opgaa.

O Brødre, som i Fængslet er tilbage!
Med hvem jeg verled' mangt et Trøstens Ord,
Snart Timen slaar, at vi skal Afsked tage,
Maaske vi sees sidste Gang paa Jord.

Fortvivler ei, den Time engang kommer,
Da ogsaa Eders tunge Baand bli'r løst.
Paa mørke Vinter følger lyse Sommer;
Gud hører angergivne Synders Røst.

Men vid, I kan ei Hjælp, ei Naade finde
  Hos Gud og ei hos gode Mennesker,
Saalænge I har Ondt i Hu og Sinde
  Og ei afstaar fra onde Gjerninger.

Nei, Lasten maa I først alvorlig hade,
  Begangne Feiltrin dybt fortrydes maa,
Ei mere søge Andres Gavn at skade,
  Men kjæmpe for det rette Maal at naa.

Saa kaster Eder da i Frelsens Arme,
  Vis Bedrings Frugter uden Hykleri,
Da vil sig Gud og Mennesker forbarme,
  Af Baand og Fængsel skal I vorde fri.

Farvel! Guds Fred med eder alle være!
  Tak for hver Stund, vi delte Sorg og Savn;
Gid I maa finde Kraft at Byrden bære,
  Og søge Trøst i Naadens milde Favn

Om den nordlandske Bondestand.

Mel. Aa kjøre Vatten aa kjøre Ve.

Æ kan saa mangen ein vakker Saang
Om fagre Land uti Væra;
Men aller ha æ no haurt eingaang,
Dei saang om dæ, os ernæra.
Aa derfor vil æ no prøva paa
Aa gjær ei Visa, saa Folk kan sjaa,
At aa her Nore kan væra bra,
Om de foraktes der Søre.

Kà va de vel, som int hadde Mein
(Nei da du leite maa længje;)
Her e vel fjellat aa fult ta Stein,

Men ogsaa Aaker og Engje;
Aa her er Skoga aa Dale rar,
Aa Elv og Vatten saa krystalklar,
Aa Kval aa Kveita aa Sei og Tosk,
Aa Sil aa Steinbit aa Flynner.

Naar Sommersola paa Morrati
Kring høgsta Fjeldtoppan lirka,
Saa staar ho fager aa mild aa bli,
Just liksaa Brura i Kirka,
Aa Gras aa Blomster aa Korn aa La'
Vær op i Varmen, — Folkesjau
Me mangslags Arbei den hele Dag
Gjær de saa lystigt aa leva.

Om Hausten bli de vel int saa blit,
Kver Dag blir kortar aa mørkar;
Men Norlands Folke e vant te slikt;
Den friske Lufta dem styrkar.
Da ha de travelt aa faa i Hus,
Aa dræg teveis, for Vinterslus,
Gjær de ofyse før Folk aa Fe
Aa gaa paa Marka i Kove.

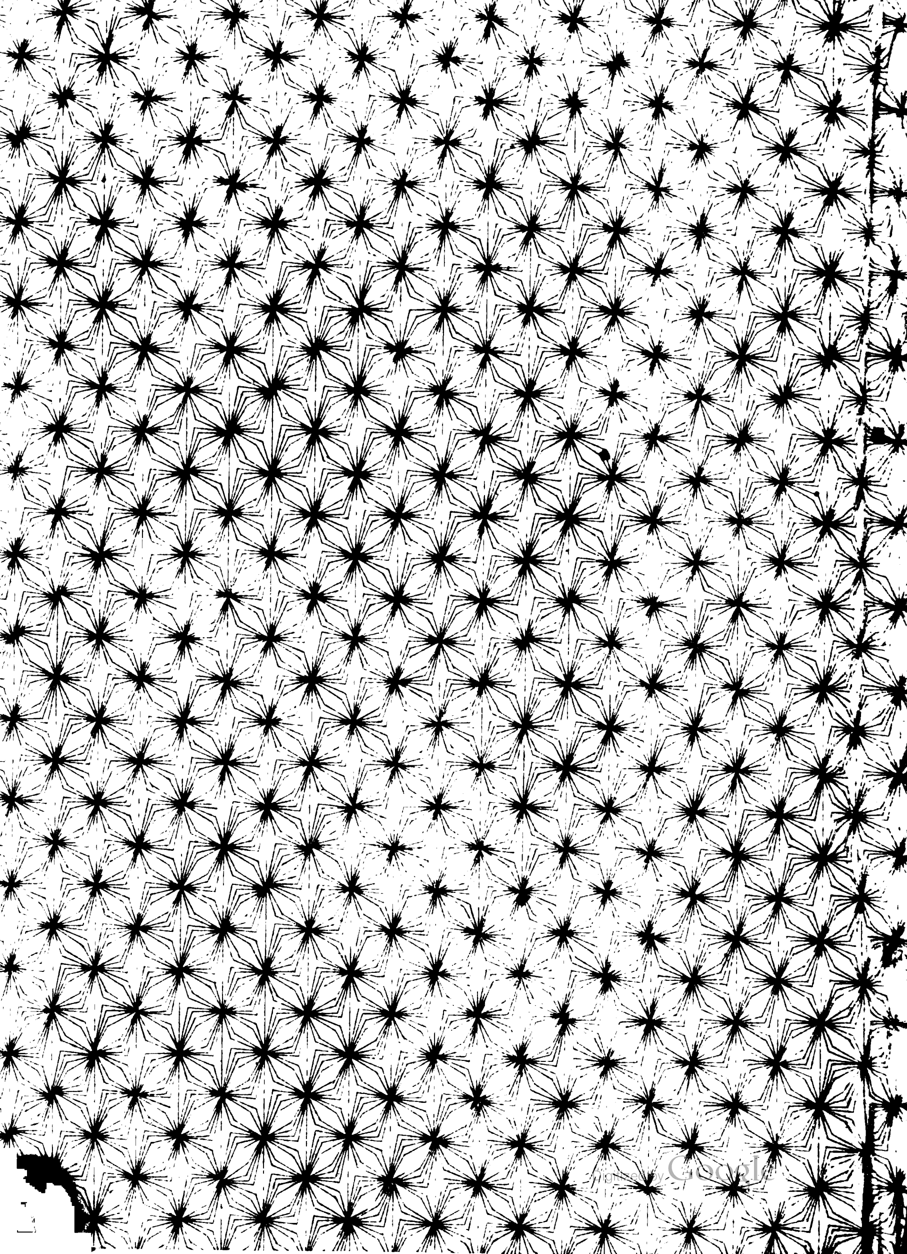
Aa Vinterfiske e dyrebart
For alle norlanske Sonnan,
Di styre Baatan saa de e rart —
Men heim e Veikjan aa Konan,
Di spin aa di syr aa bit,
Di lære Baanan sin Skik aa Vet.
Aa Stjernan blinka aa Maanen skin
I Vinternatta for Alle.

Aa Dal aa Tuva e slet og glat;
Som Spil e kvert et Vattan.
Paa Ski og Kjelka, ja nok saa bratt
Ungdommen svinga me Hatten.

Aa Sola glimra paa Snyan grant,
Som han sku vær uta bar Demant;
Alt te han smeltar aa flyter bort,
Aa Vaaren kjæm over Jora.

Men ein Ting likă æ intet paa,
At Folk saa gjerna vil apas;
Paa ka af Anner, di monne sjaa,
Saa ska de likdan teskapas;
Nei — san og simpel aa fri for Svik,
I Sinnelage Førfædre lik,
Aa tru i Venskab aa fast i Mot,
Naar Hjerte klemmas i Bryste.

Nyeste

Sang og Visebog

JOHN ANDERSON PUB. CO.